

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

60'ıncı Birleşim
12 Şubat 2026 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, DMD ve SMA hastası çocukların sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Van Milletvekili Kayhan Türkmenoğlu'nun, Van'a yapılan yatırımlara ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, ülke gündemine ve Afyonkarahisar'ın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

IV.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, dün Genel Kurulda yaşananlara ilişkin açıklaması
- 2.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, dün Genel Kurulda gerçekleştirilen yemin törenine ilişkin açıklaması
- 3.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, 7433 sayılı Kanun'la memur kadrolarına geçirilenlere ilişkin açıklaması
- 4.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, yabancılara yönelik ikamet kısıtlamasına ilişkin açıklaması
- 5.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Samsun'un Kavak ilçesinin Kösellî Mahallesi'ndeki taş ocaklarının yarattığı çevresel tahribata ilişkin açıklaması
- 6.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, pancar alım kotasına ilişkin açıklaması
- 7.- Mersin Milletvekili Ali Kıratlı'nın, dün Genel Kurulda yaşananlara ve görevlerine başlayan Bakanlara ilişkin açıklaması
- 8.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, Şanlıurfa'nın Akçakale ilçesinde 6 Şubatta yaşanan olaya ilişkin açıklaması
- 9.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur'un köylerinde yapılmasını talep ettikleri dere ıslah çalışmalarına ilişkin açıklaması
- 10.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Bandırma'nın serbest bölge ilan edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması
- 11.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç'ın, Mürşitpınar Sınır Kapısı'na ilişkin açıklaması
- 12.- Adana Milletvekili Bilal Bilici'nin, tahliye edilen Zeydan Karalar'a, tutuklu Kadir Aydar ile Oya Tekin'e, CHP Gençlik Kolları Genel Başkanı Cem Aydın hakkında verilen karara ilişkin açıklaması
- 13.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, 23 Ocak Cuma günü Bitlis'te gözaltına alınanlara ilişkin açıklaması
- 14.- Siirt Milletvekili Sabahat Erdoğan Sarıtaş'ın, Siirt'in bir köyünde 2023'te yaşanan bir olayla ilgili davaya ilişkin açıklaması
- 15.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Tekirdağ için talep ettikleri sağlık yatırımlarına ilişkin açıklaması
- 16.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, Akdeniz Belediyesine, kayyım uygulamasına ve siyasi tutsaklara ilişkin açıklaması
- 17.- Elâzığ Milletvekili Semih Işıker'in, il dışında eğitimlerini sürdüren gençlere destek olunması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 18.- İstanbul Milletvekili Oğuz Üçüncü'nün, Millî Dayanışma, Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonuna ilişkin açıklaması
- 19.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay'ın, Karabük'ün sorunlarına ilişkin açıklaması
- 20.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, Atatürk düşmanlığına ilişkin açıklaması
- 21.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, emeklilere verilen bayram ikramiyesine ilişkin açıklaması
- 22.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıl'a'nın, eğitime ilişkin açıklaması
- 23.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, sosyal medya platformlarında yayınlanan içeriklere ilişkin açıklaması
- 24.- Samsun Milletvekili Mehmet Karaman'ın, Samsun'daki trafik sorununa ilişkin açıklaması

- 25.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, Türkiye'nin sermayesinin yurt dışına yönlendirildiğine ilişkin açıklaması
- 26.- Düzce Milletvekili Talih Özcan'ın, Düzce'deki elektrik kesintilerine ilişkin açıklaması
- 27.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, enflasyona ilişkin açıklaması
- 28.- Mersin Milletvekili Faruk Dinç'in, madde bağımlılığıyla mücadeleyle ilişkin açıklaması
- 29.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, İşsizlik Sigortası Fonu'na ilişkin açıklaması
- 30.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Mürşitpınar Sınır Kapısı'na ilişkin açıklaması
- 31.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay'daki kanser hastalarının karşılaştığı sorunlara ilişkin açıklaması
- 32.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, dün Genel Kurulda yaşananlara ve Bakanların yemin törenine, TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ'a, bugün gruplarına gerçekleştirilen ziyaretlerde dile getirilen temennilere ilişkin açıklaması
- 33.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, dün yapılan Adalet Bakanı atamasına, dün Genel Kurulda yaşananlara ve Bakanların yemin törenine, bireysel kredi ve kredi kartı borçlarındaki artışa, köylerin nüfusundaki azalışa, gıda enflasyonuna, sahte gübre meselesiyle ilgili olarak verdiği soru önergesine ilişkin açıklaması
- 34.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, dün Genel Kurulda yaşananlara, Milliyetçi Hareket Partisinin duruşuna ve Cumhuriyet İttifakı'na, ramazan ayına ilişkin açıklaması
- 35.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Amasya'daki biyogaz tesislerinde yaşamını yitiren işçilere, dün Genel Kurulda yaşananlara ve Bakanların yemin törenine, Erzurum Dumlupınar 1 Nolu ve 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna, hasta tutsaklara, dezenflasyon programına ve Merkez Bankası Başkanı Fatih Karahan'ın açıklamasına, 15 Şubata ilişkin açıklaması
- 36.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, CHP Gençlik Kolları Genel Başkanı Cem Aydın ile Adalar Gençlik Kolları Başkanı hakkında verilen kararlara, dün Genel Kurulda yaşananlara ve Bakanların yemin törenine, yeni atanan İçişleri Bakanına, Merkez Bankasının yenilediği enflasyon tahminine ilişkin açıklaması
- 37.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, Kahramanmaraş'ın kurtuluş gününe, kural bazlı küresel sistemin çöktüğüne ve Türkiye'nin ortaya koyduğu paradigmaya, terörsüz Türkiye'ye, dün Genel Kurulda yaşananlara; Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez, Muş Milletvekili Sezai Temelli ile Ankara Milletvekili Murat Emir'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 38.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, daha önce Parlamentoda deklare ettiği gübre raporlarıyla ilgili olarak Tarım ve Orman Bakanlığından gelen cevaba ilişkin açıklaması
- 39.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, Tarım ve Orman Bakanına sormak istediği sorulara ilişkin açıklaması
- 40.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, dün Genel Kurulda yaşananlara ve görevlerine başlayan Bakanlara ilişkin açıklaması
- 41.- Mersin Milletvekili Talat Dinçer'in, örtü altı üretim yapanların sorununa ilişkin açıklaması
- 42.- Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven'in, 500 Bin Sosyal Konut Projesi kapsamında Afyonkarahisar'da çekilen kuralara ilişkin açıklaması
- 43.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Kahramanmaraş'ın kurtuluş gününe ve Kahramanmaraş'ta gelen yüksek su faturalarına ilişkin açıklaması
- 44.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, İskenderun ve Belen ilçeleri için taleplerine ilişkin açıklaması
- 45.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Rize Milletvekili Harun Mertoğlu'nun YENİ YOL grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 46.- Gümüşhane Milletvekili Musa Küçük'ün, tarım ve hayvancılık kredilerinde uygulanan şartlara ilişkin açıklaması
- 47.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, uyuşturucuyla ilgili görülmekte olan bir davaya ilişkin açıklaması
- 48.- Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya'nın, Diyarbakır'ın Kulp ilçesine bağlı köylerdeki iletişim altyapısı sorununa ilişkin açıklaması
- 49.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Trabzon'un Arsin ilçesinde bir market zincirinin işten çıkardığı işçilerin taleplerine ilişkin açıklaması

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu teşrif eden Slovenya Ulusal Meclis Başkanı Urska Klakocar Zupancic ve beraberindeki heyete "Hoş geldiniz." denilmesi

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan'ın, Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın attığı "tweet"e ilişkin konuşması

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- YENİ YOL Grubunun, Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ ve 19 milletvekili tarafından, yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığının zedelenmesi, yargı organları arasında çıkan yetki ve hiyerarşi krizleri, Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının uygulanmaması, siyasal ve ekonomik saiklerle yürütülen yargı süreçleri ile geçmişten bugüne uzanan gayrihukuki uygulamanın araştırılması amacıyla 12/2/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Şubat 2026 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- İYİ Parti Grubunun, Muğla Milletvekili Metin Ergun ve 19 milletvekili tarafından, Avrupa Birliği ile MERCOSUR (Arjantin, Brezilya, Paraguay ve Uruguay) arasında imzalanması beklenen serbest ticaret anlaşmasının (STA) Türkiye ekonomisi ve dış ticareti üzerindeki olası etkilerinin, özellikle tarım, hayvancılık, tekstil ve sanayi sektörleri açısından tüm yönleriyle incelenmesi, Gümrük Birliğinin asimetrik yapısından kaynaklanan risklerin değerlendirilmesi ve Türkiye'nin bu yeni ticaret blokuna karşı alması gereken stratejik, diplomatik ve ekonomik önlemlerin belirlenmesi amacıyla 22/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Şubat 2026 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- DEM PARTİ Grubunun, Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan ve arkadaşları tarafından, dijital sansür uygulamalarının hukuki yönünün araştırılması amacıyla 11/2/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Şubat 2026 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili Ankara Milletvekili Murat Emir tarafından, yargının siyasallaşmasının önünü açan uygulamaların tespiti ve bunlara karşı yapılacak yasal düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla 11/2/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Şubat 2026 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Mardin Milletvekili Faruk Kılıç'ın DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisine ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven ve Çorum Milletvekili Yusuf Ahlatcı ile 143 Milletvekilinin Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3138) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 214)

2.- Sivas Milletvekili Rukiye Toy ve Konya Milletvekili Mehmet Baykan ile 54 Milletvekilinin Milli Parklar Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3308) ve Tarım, Orman ve Köyler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 230)

X.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 214) Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, 2026 yılı için Kırşehir'deki OSB'lere ayrılan kaynak miktarına ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/39413)

2.- Adana Milletvekili Ayyüce Türkeş Taş'ın, Sarıçam Mobilyacılar İhtisas Sanayi Sitesi'ne ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/39414)

3.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, TÜBİTAK'ın lisans aldığı ve abonelik gerçekleştirdiği bilimsel dergiler ve veri tabanlarına ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/39416)

4.- İzmir Milletvekili Rıfat Turuntay Nalbantoğlu'nun, Bakanlığın 2025 yılında İzmir'de tamamlanan veya çalışmaları devam eden projelerine ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/39417)

12 Şubat 2026 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.03

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: İbrahim YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar), Nermin YILDIRIM KARA (Hatay)

----- 0 -----

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 60'ıncı Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, DMD ve SMA hastası çocuklarımızın sorunları hakkında söz isteyen Tekirdağ Milletvekili Sayın Nurten Yontar'a aittir.

Buyurunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, DMD ve SMA hastası çocukların sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; DMD ve SMA hastası çocuklarımız için gündem dışı söz aldım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün burada rakamlardan, bütçe kalemlerinden ya da istatistik tablolarından söz etmeyeceğim. Bugün, binbir zorlukla, nefes almak için mücadele eden DMD ve SMA hastası çocuklarımızdan ve insanlık onurundan bahsedeceğim çünkü mesele yalnızca bir hastalık değildir; esas mesele, bir devletin vicdani kapasitesi olup olmadığıdır. DMD genetik bir eksikliğin, distrofin yokluğunun bir çocuğun bedeninde zamana karşı açtığı savaştır. Kas lifleri geri çekilirken çocukluk da geri çekilir; önce koşamaz, sonra yürüyemez, sonra merdivenler birer dağa dönüşür ve nihayetinde nefes çocuğun en doğal hakkı olmaktan çıkar ve zorlu mücadeleye dönüşür. Bu hastalık yalnızca kasları değil ailelerin gündelik hayatını, ekonomik dengesini ve psikolojik direncini de kırar ama bütün bu çözülmenin ortasında dimdik duran bir şey vardır; bir çocuğun hayata tutunma iradesi.

SMA ise motor nöronların kaybıdır. Sinir hücreleri geri çekildikçe kaslara giden sinyaller zayıflar, bebek başını tutamaz, oturamaz, nefes almak için makinalara bağımlı hâle gelir. Fakat o gözler, o minik gözlerde gördüğümüz yaşama arzusu, hayata tutunma isteği, o ısrar; işte, biz, burada olan halkın temsilcileri olarak o minik bakışlara layık olmak zorundayız. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, bu çocuklar yalnızca bir genetik hastalıkla mücadele etmiyor; bürokratik gecikmelerle, erişim engelleriyle, bölgesel eşitsizliklerle, finansal yetersizliklerle mücadele ediyor. Bir ailenin çocuğunun ilacı için bağış kampanyası başlatması, sosyal devletin başarısı değil eksikliğidir. Bir anne babanın "Yetişebilecek miyiz?" sorusu kader değil politik tercihlerin sonucudur. Anayasa'mızda yazan "sosyal devlet" bir ilke olarak yazılmadı, bir yükümlölük olarak tanımlandı. Sosyal devlet, umudu kampanyaya bırakmaz, tedaviyi bağışa havale etmez, hayatı şansa bırakmaz.

Bugün gen terapileri bilimsel bir gerçekliktir, erken tanı programları mümkündür. Biyoteknoloji yatırımları stratejik bir tercihtir. Mesele imkânsızlık değil mesele önceliktir. Bir ülkenin büyüklüğü beton projeleriyle değil en kırılgan vatandaşına sunduğu koruma kapasitesiyle ölçölür. Artık birtakım somut ve yapısal adımların atılmasının zamanı gelmiştir. DMD ve SMA için ulusal erken tanı ve tarama programları güçlendirilmelidir. Etkinliği kanıtlanmış tedavilere erişim gecikmeksizin sosyal güvenlik kapsamına alınmalıdır. Yerli gen tedavisi ve ileri biyoteknolojik yatırımlar stratejik sanayi politikası hâline getirilmelidir. Ailelere sürdürülebilir ekonomik ve psikososyal destek sağlanmalıdır.

Değerli arkadaşlar, bugün aileler kampanya yapabilmek için sosyal medyada umut arayarak, bağış listeleri yaparak çocuklarını hayatta tutmaya çalışıyor. Anne babaların çocuklarının ilacı için sokakta yardım istemesi, dükkânlara yardım kumbaraları koymak için yalvarmaları ve bunları takibi bu anne babaların kaderi değildir. Çocuklar ellerinden kayıp giderken hiçbir şey yapmadan, öyle bir köşede kim oturabilir? Gelin, bu zor süreçte ailelere gerekli destekleri el birliğiyle verelim. (CHP sıralarından alkışlar)

Çorlulu Gökalep Erdem, zamanı giderek daralıyor; Gökalep yeniden top oynamak istiyor, o yüzden hepimizin desteğine ihtiyacı var. Ali Yağız, İstanbullu, onun da bu desteğe ihtiyacı var. Bakın, küçücük SMA Tip 1 savaşçımız var, Afra Sıla; onun kardeşı onunla oynamak istiyor, onunla okula gitmek istiyor, ona destek olmamız gerekiyor. Diğer bir SMA Tip 2 savaşçımız, güzel kızımız Malkaralı Melek bizden destek bekliyor. Bu çocuklar yardım kampanyası başlatacak kadar güçlü olmak zorunda değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

NURTEN YONTAR (Devamla) - Bu çocuklar bağış metni yazacak yaşta bile değil, onların tek görevi çocuk olmak. Bir paylaşım, bir farkındalık, bir omuz vermek bir çocuğumuzun hayatını değiştirebilir. Yukarıda isimlerini saydığım çocuklarımızın dışında bu hastalıklarla mücadelede eden yaklaşık 27 bin çocuğumuz var. Sağlık Bakanlığının bütçesine koymadığı bu 27 bin çocuğumuzun yalnız olmadığını tüm Türkiye'ye gösterelim. Gelin, hep beraber tüm SMA'lı ve DMD'li çocuklarımıza desteğimizi esirgemeyelim. Hep beraber umudu büyütelim ve çocuklarımız güneşli, güzel günler görebilsin diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Gündem dışı ikinci söz, Van'a yapılan yatırımlar hakkında söz isteyen Van Milletvekili Sayın Kayhan Türkmenoğlu'na aittir. Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

2.- Van Milletvekili Kayhan Türkmenoğlu'nun, Van'a yapılan yatırımlara ilişkin gündem dışı konuşması

KAYHAN TÜRKMENOEĞLU (Van) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Van ilimize yapılan yatırımlar hakkında gündem dışı söz almış bulunmaktayım.

Van'a yapılan kamu yatırımlarının sahadaki somut karşılığı olarak bugün ilimizin her bir köşesi şantiyeye dönüşmüştür. Ortaya çıkan bu tablo lafla değil rakamla, niyetle değil icraatla konuşan bir anlayışın sonucudur. Bu büyük potansiyelin hayata geçirilmesi ancak istikrarlı yönetim, güçlü ve kararlı bir siyasi iradeyle mümkün olmuştur. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde Van'da hayata geçirilen yatırımlar bu anlayışın en açık göstergesidir. Van, ulaşımdan sağlığa, eğitimden enerjiye kadar birçok yatırımla emin adımlarla ilerlemektedir.

Ulaşım alanında Van'da bölünmüş yol uzunluğu AK PARTİ iktidarımız döneminde önemli ölçüde artmış, il ve ilçeler arasındaki mesafeler kısalmış, erişilebilirlik güçlenmiştir. Van Çevre Yolu'nun 1'inci ve 3'üncü etapları tamamlanmış, 2'nci etabın tamamlanmasıyla 43 kilometrelik çevre yolu hizmete girecektir.

Van-Hakkâri kara yolu arasında özellikle kış aylarında sürücülerin korkulu rüyası olan 32 virajlar Güzeldere Tüneli'mizin hizmete girmesiyle birlikte tarihe karışmıştır. Habur-Kapıköy hattını birbirine bağlayan Van-Şırnak kara yolu çalışmaları devam etmektedir. Bu güzergâh tamamlandığında 350 kilometrelik mesafe 190 kilometreye düşecek. Hedefimiz, Habur'dan Kapıköy'e uzanan güçlü bir transit ticaret hattının kurulmasıdır. Bu proje, Van'ı bölgesel lojistik ağın önemli bir merkezi hâline getirecektir. Edremit-Tuşba ilçelerimiz arasında planlanan 3 etaptan oluşan 30 kilometrelik tramvay projesinin fizibilite çalışmaları devam etmektedir. Bu yatırım, sürdürülebilir ulaşım ve çağdaş şehircilik vizyonunun en önemli bir parçasıdır.

Sağlık alanlarında bugün bölgesel merkez konumuna gelmiş olan Van'da devam eden kamu ve özel sektör yatırımlarımızla birlikte hasta yatak kapasitemizi 5 bine çıkarmayı hedeflemekteyiz.

Yenilenebilir enerji yatırımlarıyla ilimiz öncü şehirler arasında girmiştir. Van genelinde kurulu güneş enerjisi kapasitemiz 223 megavatı aşmış, yılda yaklaşık 400 milyon kilovatsaat temiz enerji üretimi sağlanmaktadır. Bu üretim yaklaşık 150 bin hanenin elektrik ihtiyacını karşılayacak durumdadır. Bu durum millî enerji politikamızın Van'daki somut karşılığıdır.

Tarım ve hayvancılıkta sahip olduğumuz potansiyeli her geçen gün daha etkin kullanmakta olup 500 bin dönüm arazimizi sulanabilir tarım yapılmaktan 1 milyon dönüme ulaştıracağız inşallah. Van'da kurulan Damızlık Düve Merkezi'mizle birlikte çevre illerimizde büyükbaş hayvan üretimi ihtiyacı karşılanacaktır. Gürpınar Besi Organize Sanayi Bölgemiz yatırım programına alınmış olup Erciş-Çaldıran Jeotermal Seracılık İhtisas Organize Sanayi Bölgesi'nin kurulum çalışmaları devam etmektedir. Ayrıca, Bahçesaray'da 300 milyon alabalık yumurta üretim merkezi kurulmaktadır. Van balıkçılıkta da önemli bir üretim merkezi olacaktır.

Tarihî eski Van şehrini aslına uygun olarak inşa ediyoruz. Yüzyılın Konut Projesi kapsamında Van'ımızda kura çekilişi yapılan 6.804 konutun yanı sıra devam eden 1.807 konutumuzun tamamlanmasıyla birlikte Van bir marka şehir olacaktır.

Değerli milletvekilleri, Türkiye dünyada barışın, istikrarın ve adaletin teminatı hâline gelmiştir. Artık, Türkiye belirleyici bir aktördür; masada güçlü, sahada caydırıcı, diplomaside etkin bir Türkiye vardır ve biz biliyoruz ki dünyada güçlenen Türkiye Van'ı da büyütecektir. Yapılanlar kıymetlidir ancak bizim hedefimiz ve hayallerimiz var, biz Van için daha iyisini hedeflemeyi esas alıyoruz. Van daha fazla üretmelidir, Van daha fazla istihdam oluşturmalıdır, Van bölgesel ticaretin ve enerjinin eğitim merkezi olmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

KAYHAN TÜRKMENÖĞLU (Devamla) - Bu kararlilikla, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın ortaya koyduğu Türkiye Yüzyılı vizyonu doğrultusunda Van'ı ön sıralara taşıyacağız.

Sözlerime son verirken, başta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere, Van'ın ve ülkemizin kalkınmasına emek veren herkese teşekkür ediyorum.

Bu vesileyle, Değerli Meclis Başkanımız Sayın Pervin Buldan'la birlikte Van Milletvekilleri olarak misafirperver, sıcakkanlı ve Vanlı hemşehrilerim adına Doğu'nun incisi, güneşin kentini görmeye tüm vekillerimizi ve halkımızı davet ediyorum.

Yüce Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Vekilim.

Bütün misafirler elbette ki baş göz üstüne, birlikte ağırlarız.

Teşekkürler.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Sözde kalsın.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Van Gölü'nü temizleyin, Van Gölü'nü; Gölü kurtarın.

BAŞKAN - Gündem dışı üçüncü söz, ülke gündemi ve Afyonkarahisar'ın sorunları hakkında söz isteyen Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Hakan Şeref Olgun'a aittir.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

3.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, ülke gündemine ve Afyonkarahisar'ın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

HAKAN ŞEREF OLGUN (Afyonkarahisar) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; TÜİK Türkiye'nin nüfus verilerini açıkladı; nüfusumuz 86 milyon 92 bin 168. Önceki dönemde nüfusun yüzde 6,6'sı köylerde ikamet ederken güncel verilere göre bu oran yüzde 6,4'e düşmüş durumda. Vekili olduğum Afyonkarahisar özelinde baktığımız zaman, 421 köyde 50'nin altında nüfusu olan köy sayısı 24, nüfusu 100'ün altında kalan köy sayısı 94; Türkiye'nin pek çok köyü de maalesef bu durumda. Afyon'da çiftçilerimizin büyük çoğunluğunun yaşı 40 yaşın üzerinde. Genç nüfus köyünü terk edip şehre göç ediyor. Bir yandan kuraklık, bir yandan iş gücünün yaşlanması, bir yandan da üretim maliyetlerinin artması tarımsal üretimin karşısına dikilmiş en büyük engel. Çiftçimiz borç içinde. Zaten zar zor ürettikleri ürünleri ise sigortalatamıyorlar. Sigortalatsalar bile bir doğal afet ya da don olayı olduğunda TARSİM'den zamanında ödeme alamıyorlar. Sigorta primleri günü gününe alınırken özellikle don vurduğunda çiftçinin zararı neden zamanında telafi edilmiyor? 2024 yılında yapılan bir çalışmaya göre, Afyonkarahisar tarımda Türkiye sıralamasında 8'inci, Ege sıralamasında 1'inci sırada. Ancak koşullar bu şekilde devam ederse, genç nüfusumuz kırsala yönlendirilip tarımsal iş gücüne katılmazsa on yıl sonra tarlalarımızı ekip biçecek insan bulmamız mümkün olmayacak. Çiftçilerimizden ürün alımı yapan şirketlerin art arda konkordato taleplerinin kabul edilmesi yüzünden çiftçiye ödeme sırasının gelmesi yılları buluyor. Afyonkarahisar'da her firma bu süreci şeffaf yürütmüyor. Maalesef, bazı kişi ve şirketler konkordato sistemini kötüye kullanarak borçtan kaçış aracı hâline getirmiş durumda. Maalesef, Türkiye genelinde de benzer bir tablo var. Peki, bu durum bize nelere mal oluyor? Tarım arazilerimiz boş kalıyor. Hayvancılık bitme noktasında. Üretim maliyetleri her geçen gün artıyor. Gıda arzı azalıyor. Yerli üretim azaldığı için milletimiz ne iddiği belirsiz ithal gıdaları tüketmeye mahkûm ediliyor, tabii bu pahalılıkta satın alabilirlerse.

Gıda fiyatlarındaki sürekli artış, Afyon'da en çok şikâyet edilen konuların başında geliyor. Temel gıda ürünleri bile cep yakıyor. Market alışverişi her ay biraz daha zorlaşıyor. Mermerde kalitesiyle ve rezervleriyle öne çıkan Afyonkarahisar, hak ettiği marka karşılığını uluslararası pazarda bulamıyor. Yabancı yatırımcı, ülkedeki ekonomik istikrarsızlık yüzünden Afyon'a gelmek

istemiyor. Girdi maliyetleri, döviz kuru dalgalanmaları ve azalan dış talep gibi etkenler yüzünden mermer ve doğal taş sektöründeki ekonomik daralma sebebiyle Afyon'da geçtiğimiz yıl ekim ayında 8 firma aynı gün konkordato ilan etti ama size soracak olursak ekonomimiz şahlaniyor. Bir yandan da Afyon'daki genç nüfus iş bulamamakta, bulsalar bile özel sektördeki maaşların yetersizliğinden muzdarip. Genç nüfusumuz, insan onuruna yakışan bir şekilde yaşayabilecek koşullarda bir iş bulma umuduyla şehir dışına göç ediyor. Özellikle şehir merkezinde her geçen gün artan ev kiralari nedeniyle halkımız gelirinin büyük çoğunluğunu kiraya vermek zorunda. Şehir merkezinde kiralari 15 bin liradan başlıyor. Anayasa'ya göre, herkes temel insani gereksinimlerini karşılayabilecek, insan haysiyetine yakışır biçimde konut ve barınma hakkına sahipken çoğunluğu asgari ücretle hayatını idame ettirmeye çalışan vatandaş barınma ihtiyacını nasıl karşılayacak? Zor koşullarda kiralaran konutlarınsa depreme dayanıklı olup olmadığı belli değil. Daha 6 şubat depreminin yaraları sarılamamışken deprem bölgesi olan ve geçmişinde de yıkıcı depremler yaşamış olan Afyon için ne gibi tedbirler alındı?

Bundan böyle Afyonkarahisar halkını algıyla yönetemezsiniz. Afyon'un gerçek sorunlarını ortaya koyma vakti geldi de geçiyor bile. Bir an önce PTT bölge müdürlüğünün kurulması gerekiyor. Bölge müdürlüğü gelecek diye oy isteyen AKP, Afyon'un elinden başmüdürlüğü de aldı. Afyon'a Karayolları bölge müdürlüğü mutlaka gerekli, yıllardır diline dolamış şekilde vadediliyor ama bir türlü gelmiyor. Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Tren Projesi'nin akıbeti hâlâ meçhul. Her Bakan değiştiğinde projenin bitiş tarihi de değişiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

HAKAN ŞEREF OLGUN (Devamla) - Su politikasındaki basiretsizlikler sebebiyle ekolojik denge için yüksek önemi haiz Eber ve Karamık Gölü can çekişiyor, ocak ayında su seviyesi yüzde 9'a çıktı diye seviniyorlar. Peki, yaz mevsimi geldiğinde ne olacak?

Her zaman söylüyorum, söylemeye de devam edeceğim; günlük, haftalık, aylık planlarla devlet yönetilmez. Devlet yönetmek ciddiyet ister diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın milletvekilleri, şimdi sisteme giren sayın milletvekillerine yerlerinden birer dakikayla söz vereceğim.

İlk söz Sayın Demir'e ait.

Sayın Demir... Yok.

Sayın Yontar...

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, dün Genel Kurulda yaşananlara ilişkin açıklaması

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Sayın Başkan, dün Meclis kürsüsünde olması gereken şey sözün gücüydü ama AKP'liler tekme, tokat, yumruk atmayı tercih etti. Burası ring değil milletin vicdanı, irade koyma yeridir. Dün yaşanan kavga sadece fiziki arbeye olmayıp siyasetin dilinin nasıl zehirlendiğinin, tahammül eşiğinin nasıl düştüğünün fotoğrafıdır. Hınçla savrulan her yumruk, aslında demokrasiye atılmıştır. Atılan her tekme, millet iradesine yönelmiştir. Atılan bunun gibi yumruk ve tekmelerle Metin Göktepe, Berkin Elvan, Ali İsmail Korkmaz ve Ethem Sarısülük cinayetlerine tanık olmuştuk. O tekmeler ile dün yere düşen arkadaşlarımıza atılan hınç dolu tekmeler aynıydı. Bu tekmeleri atanların bu ülkede bakanlık yapması ise daha da acıydı. Mecliste çoğunluk olabilirsiniz ama haklılık çoğunlukla ölçülmez. Fiziki üstünlük ile siyasal üstünlüğü karıştırmayınız.

BAŞKAN - Sayın Karagöz...

2.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, dün Genel Kurulda gerçekleştirilen yemin törenine ilişkin açıklaması

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Dün Meclis çatısı altında gerçekleştirilen sözde yemin töreni, usulün ve teamülün açıkça ihlal edildiği bir tablo ortaya çıkarmıştır. Divan oluşmadan, İç Tüzük hükümleri tartışmalı biçimde yok sayılarak kürsü fiilen ablukaya alınmışken gerçekleştirilen bir işlemin meşruiyeti hukuken tartışmalıdır. Anayasa'ya bağlılık yemini Anayasa'nın ruhu çiğnenerek edilemez. Uzun süredir tartışmalı kararlarla kamuoyunun gündeminde olan bir ismin böylesi bir atmosferde Adalet Bakanlığı makamına getirilmesi, yargı bağımsızlığına ilişkin kaygıları daha da büyötmüştür. Adalet, güç gösterisiyle, kürsü ablukasıyla, şiddetle tahsis edilemez. Adalet, tarafsızlıkla ve hukuka bağlılıkla var olur. Bu Meclis, sarayın gölgesinde değil milletin iradesiyle ayakta durur.

Yüz altı yıllık Meclis geleneğimizle bağdaşmayan, cumhuriyet tarihine kara bir leke olarak geçmiş ve meşruiyeti tartışmalı bu sözde yemin milletimiz nezdinde yok hükmündedir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Türkoğlu...

3.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, 7433 sayılı Kanun'la memur kadrolarına geçirilenlere ilişkin açıklaması

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Teşekkür ediyorum.

7433 sayılı Kanun'la sözleşmeli personel statüsünden memur kadrolarına geçirilen kamu görevlileri, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamında devlet memurudur artık. Ancak 657 sayılı Kanun'un geçici 48'inci maddesi uyarınca memur kadrosuna atanan bu personel il özel idareleri, belediyeler ve mahalli idare birlikleri dışındaki kamu kurumlarına neden atanamıyor?

Aynı kanuna tabi, aynı sorumlulukları taşıyan, aynı yemini etmiş memurlar arasındaki bu ayrım artık son bulmalı; bu uygulama, Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırı. Devlet memurluğu statüsü verilmiş bir personelin haklarının sınırlandırılması hukuken de vicdanen de kabul edilemez.

Yüce Meclisi bu adaletsizliğe son vermeye davet ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Kaya...

4.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, yabancılara yönelik ikamet kısıtlamasına ilişkin açıklaması

AYKUT KAYA (Antalya) - Yabancılara yönelik ikamet kısıtlaması turistik konut kullanıcısı yabancılar için hâlâ değiştirilmemiştir. Bu durum, özellikle Alanya başta olmak üzere turizm ve hizmet odaklı kentlerimizde ekonomiyi derinden sarsmaktadır.

Bir gecede uygulamaya konulan bu kararın ardından geçen üç yılda yalnızca Alanya'da inşaattan küçük esnafa kadar kent ekonomisinin uğradığı zarar 2 milyar doların üzerindedir, il düzeyinde ise kayıp çok daha fazladır. Bu sorun defalarca Göç İdaresine iletilmesine rağmen hâlâ çözüme kavuşturulamamıştır. Üstelik ikamete kapatılan birçok mahallede yabancı oranı bugün yüzde 20 sınırının çok altına düşmüşken bu mahalleler neden hâlâ ikamete açılmamaktadır? Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak hem kent ekonomisini rahatlatacak hem de kamu düzenini koruyacak her türlü makul adımın atılmasını desteklemeye hazırız. İktidarı da bir an önce gerekli düzenlemeleri yapmaya davet ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Çan...

5.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Samsun'un Kavak ilçesinin Köseli Mahallesi'ndeki taş ocaklarının yarattığı çevresel tahribata ilişkin açıklaması

MURAT ÇAN (Samsun) - Kavak ilçemizin Köseli Mahallesi'ndeki taş ocaklarının yarattığı çevresel tahribat yüzünden vatandaşlarımız uzun süredir ciddi bir mağduriyet yaşıyor. Bu da yetmezmiş gibi, taş ocağından yük taşıyan ağır tonajlı iş makineleri yerleşim yerlerinin içinden geçen yolları kullanıyor. Bu yollar yağışlı günlerde çamurdan geçilmiyor, açık havada ise tozu dumana katıyor. Güzergâhta ekili tarım arazileri var, ürünler heder oluyor. Yine, bu yol üzerinde Matematik Atölyesi ve Doğa ve Fen Okulu gibi eğitim kurumları var, 3-4 mahallemizin taşımali servisleri de işte bu yolu kullanıyor. Böylesine faal bir yol, işte şu an bu hâldedir. Vatandaşımız haklı olarak isyan ediyor. Teknik inceleme derhâl yapılmalı, yol asfaltla güçlendirilmeli ve Köseli Mahallemiz üzerinde uygulanan çevre ve doğa katliamı sonlandırılmalıdır.

BAŞKAN - Sayın Karaoba...

6.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, pancar alım kotasına ilişkin açıklaması

ALİ KARAOBA (Uşak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Şeker pancarı Türkiye ve Uşak'ımız için sadece bir tarım ürünü değildir. Şeker pancarı demek, Türkiye'nin ilk fabrikasında üretim, hayvancılık demektir, nakliye demektir, binlerce ailenin ekmeği demektir ama bugün Uşak başta olmak üzere üretmek isteyen çiftçilerimiz kota engeline takılıyor. Uşak Şeker Fabrikasının 2026-27 pazarlama yılı için pancar alım kotası yaklaşık yüzde 15 oranında azaltıldı. Uşak'ta sadece bir ürün değil, geçim kapısı olan pancar konusunda ekim alanları daralan Uşaklılara bu kotanın gerekçelerini açıklamak zorundadırlar. Çiftçi zaten yüksek mazot, gübre, işçilik maliyeti ve ithal ürünlerle boğuşuyor. Üretimi kısıtlayıp Uşaklıları zor durumda bırakan AKP, şeker ve şeker ürünleri ithalatını artırarak aracıları, yandaşları, yabancıları zenginleştirmeye devam ediyor. Bu nasıl bir tarım politikasıdır? Uşak üretmek istiyor, çiftçi destek bekliyor; kota değil planlı üretim istiyor, şeker pancarı üreticileri destek istiyor.

BAŞKAN - Sayın Arslan... Yok.

Sayın Kıratlı...

7.- Mersin Milletvekili Ali Kıratlı'nın, dün Genel Kurulda yaşananlara ve görevlerine başlayan Bakanlara ilişkin açıklaması

ALİ KIRATLI (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün Gazi Mecliste yaşananlar açık bir demokrasi gasbıdır. Adalet ve İçişleri Bakanlarımızın anayasal yemini sırasında Cumhuriyet Halk Partisinin kürsüyü zorla işgal etme girişimi protesto değil millî iradeye saldırdır. Bu hoyratlık Merve Kavakçı'dan bugüne süregelen CHP kürsü işgali geleneğinin utanç verici devamıdır. Fikirlerle yarışamayanlar provokasyonla var olmaya çalışmaktadır. Daha vahimi, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanının kendi Belediye Başkanına ettiği küfürler bu zihniyetin ahlakını çıplak biçimde göstermiştir. Hakaret, şiddet ve baskı siyaset değildir. Meclis kutsaldır, yemin kutsaldır, kürsüye saldırı devlete saldırdır. Bu antidemokratik ve faşizan tavrı şiddetle kınıyor, Cumhuriyet Halk Partisini şiddet siyasetini terk etmeye davet ediyor, bu rezaleti aziz milletimizin vicdanına havale ediyorum. Tüm engellemelere rağmen görevlerine başlayan Sayın Bakanlarımıza da başarılar diliyorum.

BAŞKAN - Sayın Kunt Ayan...

8.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, Şanlıurfa'nın Akçakale ilçesinde 6 Şubatta yaşanan olaya ilişkin açıklaması

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Urfa'nın Akçakale ilçesinde 6 Şubat'ta Suriye'den Türkiye'ye çok sayıda silahın araba lastiklerine gizlenerek geçirildiği ortaya çıktı. Olayla ilgili 4 askerî personel tutuklandı, AKP'li önceki dönem Belediye Başkanının akrabaları ise gözaltına alındı. Soruyoruz: Son bir ay içinde Türkiye'ye 2 kez ağır silah ve patlayıcı sevk edilmesini nasıl izah ediyorsunuz? 2015-2016 yıllarında her kentte patlayan bombalarla yüzlerce yurttaşımızı kaybetmişken, daha bir ay önce Yalova'da IŞİD'in yıllardır örgütlendiği bir köyde çatışmalar olmuşken bu tedbirsizlik neyle izah ediliyor? Geçmişte çözüm sürecine yönelik provokasyonları hatırlatıyor, bu güvenlik zafiyetini ve karanlık ilişkileri derhâl ortaya çıkarmaya davet ediyoruz.

BAŞKAN - Sayın Akbulut...

9.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur'un köylerinde yapılmasını talep ettikleri dere ıslah çalışmalarına ilişkin açıklaması

İZZET AKBULUT (Burdur) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bucak ilçemizden Boğazköy'de Salih ağabey geçenlerde bir telefon açtı, diyor ki: "Vekilim, az daha yağmur yağarsa bütün köy yok olacak. Dere ıslah çalışmaları yapılmıyor, taşkın koruma programı işletilmiyor." Biz de şöyle bir araştırdık: Burdurumuzun merkezinde Askeriye köyü de aynı sıkıntıyı yaşıyor, Gölhisar'da Yeşildere köyümüz aynı sıkıntıyı yaşıyor. Yeşilova, -say say, bitmeyecek- Akçaköy, Alanköy, Başkuyu, Bayındır, Bayırbaşı, Çuvallı, Dereköy, Güney, Harmanlı, Horoz, Işıklar, İğdir, Kavak, Onacak, Salda, Sazak ve Yarıslı köylerinde bu çalışmalar ya hiç başlamamış ya da başladıysa da yarım bırakılmış. DSİ Genel Müdürlüğü'nün, DSİ'nin Bölge Müdürlüğü'nün, DSİ'nin Burdur Şube Müdürlüğü'nün bu konuda dikkatlerini çekmek istiyoruz. Yağış olsun istiyoruz ama felakete dönüşmesin istiyoruz. Bu köylerde bir an önce dere ıslah çalışmalarının tamamlanmasını talep ediyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN - Sayın Sarı...

10.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Bandırma'nın serbest bölge ilan edilmesini gerektiğine ilişkin açıklaması

SERKAN SARI (Balıkesir) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Bandırma, serbest bölge ilan edilmeyi hak ediyor. Ama soruyorum size: Hangi AKP'li bakan bu talebi reddediyor, engel oluyor? Bandırma, Balıkesir ilimizde stratejik önemi olan, üretim kapasitesi olan, ihracat potansiyeli olan; demir yoluyla, limanıyla, organize sanayisiyle serbest bölgeye hak eden bir yer. Fakat bu konunun da iktidarın dikkatinden kaçtığını fark ediyorum. Çünkü 19 ilan edilmiş serbest bölge içerisinde 1 milyar doları aşan ihracat kapasitesiyle Balıkesir'in şimdiye kadar çoktan serbest bölge ilan edilmesi gerekmekteydi. Bandırma Ticaret Odasının, Güney Marmara Kalkınma Ajansının hazırlamış olduğu serbest bölge ilan edilmesiyle ilgili fizibilite raporu ortada. Ticaret Bakanlığı bunu olumlu bulmuşken ne yazık ki ilgili bakanlıklar buradaki onaylamayı yapmamaktadır. Bandırma serbest bölge ilan edilene kadar bu konunun takipçisi olacağız ve ilgili bakanlıkları göreve davet ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Kamaç...

11.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç'ın, Mürşitpınar Sınır Kapısı'na ilişkin açıklaması

MEHMET KAMAÇ (Diyarbakır) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Mürşit irşat eden, doğru yolu gösteren anlamındadır. Ancak bu gerçekliğe rağmen Kobani'nin tam karşısında, şehir merkezine sadece beş dakika mesafede bulunan Mürşitpınar Sınır Kapısı kapalı tutuluyor. Diyarbakır Kent Koruma ve Dayanışma Platformunun hazırladığı 25 tırlık yardım günlerce kapıda bekletildi. Uzun uğraşlar sonucunda Kilis'teki Öncüpınar Sınır Kapısı'ndan geçişine izin verildi. Buradan açıkça söylüyoruz: İnsani yardımların en hızlı ve güvenli şekilde ulaştırılacağı yer Mürşitpınar'dır, doğru yol Mürşitpınar'dır. Bu kapının kapalı tutulması siyasi bir tercihtir ve bu tercih doğrudan insanların yaşam hakkını etkiliyor. Eğer gerçekten barıştan, insanlıktan ve kardeşlikten söz ediyorsak bunun ilk ve en somut adımı Mürşitpınar Sınır Kapısı'nın derhâl açılmasıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Bilici...

12.- Adana Milletvekili Bilal Bilici'nin, tahliye edilen Zeydan Karalar'a, tutuklu Kadir Aydar ile Oya Tekin'e, CHP Gençlik Kolları Genel Başkanı Cem Aydın hakkında verilen karara ilişkin açıklaması

BİLAL BİLİCİ (Adana) - Adana Büyükşehir Belediye Başkanımız Zeydan Karalar'ın iki yüz on iki gün sonra tahliye edilerek özgürlüğüne kavuşması tüm Adanalıların yüreğine bir nebze olsun su serpti. En kısa sürede Zeydan Karalar Başkanımızın göreve iadesini umut ediyorum. Ayrıca, şu an Silivri zindanında tutuklu bulunan Ceyhan Belediye Başkanımız Kadir Aydar ve Seyhan Belediye Başkanımız Oya Tekin'in de bir an önce aramıza dönmelerini bekliyorum. Adalet ve hukukun üstünlüğünde notu kırık, 118'inci sırada, gerilerde olan ülkemizin kara leke olarak belediye başkanlarını, siyasetçileri, sanatçıları, gazetecileri ve gençleri hapse atma uygulamasının bir an önce düzeltilmesini bekliyorum.

Ayrıca, Gençlik Kolları Genel Başkanımız Cem Aydın'a verilen kararı kınıyor, kendisinin yanında olduğunu ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN - Sayın Olan...

13.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, 23 Ocak Cuma günü Bitlis'te gözaltına alınanlara ilişkin açıklaması

HÜSEYİN OLAN (Bitlis) - 23 Ocak Cuma günü Bitlis'in Norşin ilçesinde, Rojava'da Kürt bölgelerine başlatılan saldırı ve katliamlara karşı Kobani kuşatmasının kaldırılması için demokratik bir hak olan basın açıklaması yapmak için bir araya gelen savunmasız kitleye bizzat ilçe Kaymakamının talimatıyla kolluk güçleri orantısız güç kullanarak saldırdı, 10 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar arasındaki geçen dönemki İl Eş Başkanımız Rümet Dursun elleri arkadan kelepçeli olduğu hâlde gözaltı aracında ve İlçe Emniyet Müdürlüğünde darbedildi, sonra İlçe Emniyet Müdürlüğünce serbest bırakıldı.

İçişleri Bakanına soruyorum: "Türkiye'de sıfır işkence var." derken mülki amir denetiminde işkenceyi mi kastediyorsunuz? Başta kendisini ilçe emniyet güvenlik amiri olarak gören Güroymak Kaymakamı olmak üzere sorumlular hakkında soruşturma başlatmayı düşünüyor musunuz?

BAŞKAN - Sayın Erdoğan Sarıtaş...

14.- Siirt Milletvekili Sabahat Erdoğan Sarıtaş'ın, Siirt'in bir köyünde 2023'te yaşanan bir olayla ilgili davaya ilişkin açıklaması

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Siirt'in bir köyünde yaşayan Z.Ç. korucu olan kayınpederi İzzet Y. tarafından 2023'te sistematik olarak cinsel saldırıya maruz bırakıldı. 15 yaşında başlayan cinsel saldırı sonucunda Z.Ç. hamile kaldı. Yıllar sonra açılan davada mahkeme heyeti beraat kararı verdi. Beraat kararını bozan istinaf mahkemesi tutuksuz yargılanan İzzet Y.'nin yeniden yargılanması kararını vermişti. Bugün görülen duruşmada mahkeme davanın düşmesine karar verdi. Yıllarca tehditle susturulan, hamile kalan bir kadının dosyası tek celsede beraatle, bozmayla, yeniden yargılamayla oyalandı ve sonunda cezasızlıkla kapatıldı. Bu, münferit bir olay, hata değil kadın düşmanı politikalarla beslenen sistematik bir tercih, öve öve bitiremediğiniz Aile Yılı'nızın yücelttiği erkek akli ve cezasızlığın verdiği cesaretin sonucudur.

BAŞKAN - Sayın Aygun...

15.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Tekirdağ için talep ettikleri sağlık yatırımlarına ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Teşekkür ederim Başkanım.

Tekirdağ sağlıkta hak ettiği yatırımları alamıyor. TÜİK rakamlarıyla konuşuyorum, Türkiye genelinde hekim başına 418 kişi düşerken Tekirdağ'da 1 hekim başına 605 hasta düşüyor yani Tekirdağ'da nüfusa oranlı sayıda hekim yok. Peki, hastanede yeterli yatak var mı? Maalesef o da yok. Türkiye genelinde yatak başına 320, Tekirdağ'da 361 kişi düşüyor. Peki, en çok ölüm sebebi ne? 1'inci sırada dolaşım sistemi hastalıkları, 2'nci sırada iyi huylu ve kötü huylu tümörler, 3'üncü sırada solunum yolu hastalıkları var. Bunların görülme oranı Türkiye ortalamasının üzerinde. Bu yetersizlik, hane halkının sağlıkta Türkiye ortalamasına göre daha fazla harcama yapmasına sebep oluyor. Peki, en önemli konulardan biri olan fizik tedavi hastanesi var mı? Maalesef yok. Uzman hekim var mı? Yok. Baraj var mı? Yok. Yol var mı? Yok. Sizin Tekirdağ'la ilgili sorunuz nedir diye merak ediyorum. Tekirdağ'a fizik tedavi hastanesi istiyoruz, Tekirdağ hak ettiği yatırımı istiyor, nokta! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Bozan...

16.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, Akdeniz Belediyesine, kayyım uygulamasına ve siyasi tutsaklara ilişkin açıklaması

ALİ BOZAN (Mersin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Akdeniz Belediyesi kayyımı yapılan yanlıştan geri dönmüş, bugün sabah saatlerinde taziye evlerinin anahtarlarını muhtarlara iade etmiş. Yanlıştan dönmek iyidir, eyvallah. Buradan, bir yanlıştan daha dönülmesi çağrısı yapıyoruz: Akdeniz Belediyesinin de seçilmiş Belediye Eş Başkanlarımız Hoşyar Sarıyıldız ve Nuriye Arslan'a iade edilmesini bekliyoruz. Hukuk devletini cüzzamlı hâlde getiren kayyım uygulaması artık sonlandırılmalı ve tüm kayyımlar geri çekilmelidir, belediyeler seçilmişlere iade edilmelidir. Defalarca bu Meclisten dile getirdik, Selahattin Demirtaş, Figen Yüksekdağ ve diğer siyasi tutsak arkadaşlarımızın tutukluluğu rehine siyasetidir; bu uygulamanın siyasi olduğunu cümle âlem biliyor, on yıldır büyük bir yanlış yapıyorsunuz. Bu ülkenin artık tüm yanlışlarından geri dönmesini bekliyoruz. İktidar yanlışlarından dönünceye kadar mücadele etmeye devam edeceğiz.

BAŞKAN - Sayın Işıkver...

17.- Elâzığ Milletvekili Semih Işıkver'in, il dışında eğitimlerini sürdüren gençlere destek olunması gerektiğine ilişkin açıklaması

SEMİH IŞIKVER (Elâzığ) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ülkemizin aydınlık geleceği için bilim, sanat, ekonomi ve hayatın her alanı için aydın bireylerin yetiştirilmesi zaruri bir ihtiyaçtır. Bu anlamda, geleceğimizin teminatı gençlerimizin ve çocuklarımızın yüksek öğrenimlerinin sorunsuz bir şekilde tamamlanması hususunda özellikle dar gelirli ailelerimizin bu süreçte yanlarında olmak tarihî bir sorumluluktur. İl dışında eğitimlerini sürdüren gençlerimizin bu süreçte ekonomik olarak yanlarında yer alarak destek olmak çok değerli bir hizmet olacaktır. Bu hizmetin kesintisiz ve sürdürülebilir kılınması için amaca uygun kurulacak vakıflarla ilgili daha uygulanabilir ve kolaylaştırılmış bir mevzuata ihtiyaç bulunmaktadır.

Bu önemli talep ve hususu saygılarımla arz ederim.

BAŞKAN - Sayın Üçüncü...

18.- İstanbul Milletvekili Oğuz Üçüncü'nün, Millî Dayanışma, Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonuna ilişkin açıklaması

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) - Değerli Başkanım, Millî Dayanışma, Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonumuz Değerli Meclis Başkanımız ve Komisyona üye veren partilerimizin kıymetli destekleriyle nihai aşamaya gelmiştir. Komisyon çalışmalarında adına yakışacak şekilde ortaya konan demokratik olgunluğun Genel Kurul çalışmalarımızda Anayasa ve İç Tüzük'ümüzün kuralları çerçevesinde esas alınması gerektiğine inanıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Akay...

19.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay'ın, Karabük'ün sorunlarına ilişkin açıklaması

CEVDET AKAY (Karabük) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Yirmi dört yıldır sandıkta AKP'ye rekor oy veren Karabük, bugün iktidarın yatırım ve hizmet anlayışında arka sıralara itilmiş durumda; yolları yetersiz, ulaşımı kangrene dönmüş, organize sanayi alanları yetersiz. Karabük'ün merkezinde devlet hastanesi yok; sanayi var, üretim var, alın teri var ama karşılığında yatırım yok. Karabük çalışıyor, kazanıyor, ödüyor, iktidar ise sadece seyrediyor. Safranbolu, Yenice, Eskipazar, Eflâni, hepsi aynı kaderi paylaşıyor; unutulmak. Yirmi dört yıldır Karabük'e hep aynı cümle kuruldu "Sonra bakarız." ama o sonra hiç gelmedi, gelen sadece ihmal, oyalama ve boş vaatler oldu.

Karabük oy deposu değildir, Karabük susacak bir şehir değildir, Karabük kenara itilecek bir şehir hiç değildir. Karabük'ün istediği ayrıcalık değil hakkıdır. Karabük oy verirken hatırlanan, yatırım yapılırken unutilan bir şehir olmak istemiyor.

BAŞKAN - Sayın Öztürkmen...

20.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, Atatürk düşmanlığına ilişkin açıklaması

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Siyasi ömrünü riyakârlığa, sahtekârlığa ve takiyeye borçlu olan AKP, sıkıştığında 15 Temmuzda Genel Merkez binasına Atatürk posterini asarken daha sonra Atatürk Havalimanını tarla hâline getirdi Atatürk düşmanlığından. Daha sonra, bu yetmedi, Millî Eğitim Bakanı bütün kitaplardan Atatürk ünitelerini neredeyse sıfıra indirecek hâle kadar getirerek küçülttü. Bu da yetmedi, Türk Hava Yolları ve AJet kabin memurlarının tamamının Atatürk rozeti ve Türk Bayrağı rozeti takması da yasaklandı. PTT müdürlüklerindeki makam odalarında Recep Tayyip Erdoğan'ın fotoğrafı var ama Atatürk'ün fotoğrafı yok. Bu da yetmedi, şimdi, İskilipli Âtîf'a selam duran, saygı sunan bir İçişleri Bakanımız oldu.

Nazım Hikmet şiirinden esinlenerek söylüyorum: AKP, Atatürk düşmanlığına devam ediyor.

BAŞKAN - Sayın Tahtasız...

21.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, emeklilere verilen bayram ikramiyesine ilişkin açıklaması

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Sayın Başkan, Cumhuriyet Halk Partisi ve emeklilerimizin ortak mücadelesinin sonunda emeklilere bayram ikramiyesi verilmesi kararı 2018 yılında bin TL olarak başladı. Bu uygulamayla emekliler bayramlarda memleketlerine gidebiliyor, kurban kesebiliyor ve torunlarına harçlık verebiliyordu ancak yüksek enflasyon ve hayat pahalılığı karşısında yapılan yetersiz artışlar nedeniyle ikramiyeler anlamını yitirmiş, âdeta bayram sadakası hâline gelmiştir. Bugün Ramazan ve Kurban Bayramı için ayrı ayrı ödenen 4 bin TL'lik ikramiye günümüzün ekonomik koşullarında hiçbir emeklinin bayram alışverişini, aile ziyaretlerini ve temel ihtiyaçlarını karşılamaya yetmemektedir. Cumhuriyet Halk Partisi olarak artık bayram harçlığına dönüşen emekli ikramiyesinin en düşük emekli aylığı seviyesinde ödenmesi gerektiğini savunuyoruz. "Emekliye kaynak yok." diyen Hükûmet sadece ocak ayında 451 milyar faiz ödedi. Ramazan Bayramı'na sayılı günler kaldı; emekliyi, memuru, işçiye görmezden gelen, açlık sınırı altında maaşa mahkûm eden, sefaletle mahkûm eden AKP'yi uyarıyoruz: Faiz lobilerine bulduğunuz parayı lütfen emeklilerimize de verelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Aşıla...

22.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla'nın, eğitime ilişkin açıklaması

MEHMET AŞILA (Kocaeli) - Teşekkürler Sayın Başkanım.

Eğitim bir milletin geleceğe bırakacağı en büyük mirastır. Bu mirası güçlü kılmak için öncelikle eğitimcilerimizin ekonomik koşullarının iyileştirilmesi ve ücret adaletinin sağlanması gerekmektedir. Kadrolu, sözleşmeli, ücretli öğretmen ayırımına son verilip "eşit işe eşit ücret" ilkesi mutlaka benimsenmelidir. Ayrıca, ahlaki ve manevi eğitim müfredatı güçlendirilmeli, öğrencilerimize saygı ve toplumsal değerler yeniden kazandırılmalıdır. Velilerin eğitim süreçlerine müdahil olduğu şikâyet mekanizmaları düzenlenmeli, öğretmenlerimizin mesleki itibarı da korunmalıdır. MESEM uygulamalarında ise öğrencilerimizin hakları titizlikle gözetilmeli ve denetimler artırılmalıdır. Zorunlu eğitim süreci yeniden yapılandırılmalı, mesleki eğitime yönlendirme ve istihdam politikaları geliştirilmelidir çünkü eğitim hepimizin ortak sorumluluğudur diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Kılıç...

23.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, sosyal medya platformlarında yayınlanan içeriklere ilişkin açıklaması

ŞERAFETTİN KILIÇ (Antalya) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Son birkaç yıldır sosyal medya platformlarında yayılan popüler şarkılarda, videolarda ve televizyon dizilerinde; şiddet, madde kullanımı, teşhircilik ve cinselliğin yanı sıra şeytani ritüel imgeleri ters haç gibi sembollerin sistematik olarak kullanıldığı görülmektedir. Bu içerikler gençlerin zihinlerini bozmak, millî ve manevi değerlerden uzaklaştırmak amacıyla finanse edilmekte ve küresel elit ağaları tarafından yönlendirilmektedir. Hangi küresel dayatmalar sizleri bu içerikleri yayımlatmak zorunda bırakıyor? Kültür ve Turizm Bakanlığımız bu konuya neden duyarsız kalmaktadır? Kabine sürekli değişiyor ancak Kültür ve Turizm Bakanımız 8'inci yılını devirmek üzere. Sayın Bakanın bu istikrarı gerçekten göz kamaştırıcı fakat aynı istikrarı milletin hayrına yapacağı işlerde de göstermesini bekliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Karaman...

24.- Samsun Milletvekili Mehmet Karaman'ın, Samsun'daki trafik sorununa ilişkin açıklaması

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Samsun artan nüfusu, tarım, sanayi ve ticaret potansiyeliyle önemli bir merkezdir. Var olan potansiyelin hem Samsun hem de ülkemiz için zenginliğe dönüştürülebilmesi için kronikleşen bazı sorunların çözüme kavuşturulması şarttır. Samsun'da ciddi bir trafik sorunu var. Otoparklar yetersiz, toplu ulaşım olanakları kısıtlı. Samsun'da trafikteki araçların ortalama yaşı 20'ye dayanmış, araçlar eski olsa da trafikte dolaşıyor ancak toplu ulaşım imkânları artırılarak daha cazip hâle getirilse şehir içi trafiği rahatlayacaktır. Samsun'daki trafik sorunu sadece yerel yönetimlerin insafına bırakılmamalıdır. Yerel ve merkezî yönetimler mutlaka koordinasyon içerisinde ortak bir çözüm arayışına girmelidir. Bu konuya daha fazla kayıtsız kalmayınız.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu teşrif eden Slovenya Ulusal Meclis Başkanı Urska Klakocar Zupancic ve beraberindeki heyete "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Numan Kurtulmuş'un resmî konuğu olarak ülkemizi ziyaret etmekte olan Slovenya Ulusal Meclis Başkanı Urska Klakoçar Zupančič ve beraberindeki heyet Meclis Başkanımız Sayın Numan Kurtulmuş'la birlikte şu anda Genel Kurulumuzu teşrif etmiş bulunuyorlar; kendilerine Meclisimiz adına hoş geldiniz diyoruz. (Alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kanko...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

25.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, Türkiye'nin sermayesinin yurt dışına yönlendirildiğine ilişkin açıklaması

MÜHIP KANKO (Kocaeli) - Türkiye'nin sermayesi, yanlış ekonomi politikaları yüzünden Dubai başta olmak üzere, Yunanistan ve İngiltere gibi ülkelere kaçmaktadır. Sosyal medya fenomenleri, gayrimenkul pazarlamacıları kazanç uğruna vatandaşlarımızı yurt dışına yönlendirmekte, süslü videolar, lüks yaşam gösterileri ve gerçek dışı kazanç vaatleriyle vatandaşlarımızı yurt dışında gayrimenkul almaya teşvik etmektedirler. Aslında buralarda ek ödemelerle, ciddi mağduriyetlerle, hukuki belirsizliklerle geri dönüşü zor kayıplar bulunmaktadır. İktidarımız bu tabloyu seyretmektedir. Ülkemizde krediye erişim kapatılmış, vergiler artırılmış ve yatırımcı nefessiz bırakılmıştır. Dubai'de sunulan avantajlar yüzünden vatandaşlarımız evlerini satamıyor, vatandaşlarımız Türkiye Cumhuriyeti'ne değil başka ülkelere yatırım yapmaya zorlanıyor. Maliye Bakanı Şimşek, ülkemizdeki sermayenin yurt dışına kaçışını engellemek adına pozitif adımlar atmalıdır. Vatandaşlarımızın Dubai gibi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Özcan...

26.- Düzce Milletvekili Talih Özcan'ın, Düzce'deki elektrik kesintilerine ilişkin açıklaması

TALİH ÖZCAN (Düzce) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Düzce'de planlı ve plansız elektrik kesintileri son dönemde günlük hayatın bir parçası hâline gelmiştir. Sabah evlerde, akşam iş yerlerinde sık sık elektrikler kesilmektedir; vatandaşlarımız evde, esnaflar iş yerinde mağdur olmaktadır. Elektrik kesintileri, özellikle kış aylarında evdeki yaşlıyı, hastayı, öğrenciyi, bebekleri, esnafı ve üretimi doğrudan etkiliyor. Düzce'nin elektrik altyapısıyla ilgili tüm sorunlar tespit edilmeli, kalıcı çözümler üretilmeli ve elektrik kesintileri en aza indirilmelidir. Bu konuda Enerji Bakanlığına çağrıda bulunuyorum: Bir an önce gerekli adımlar ciddiyetle atılmalı ve Düzce halkına kaliteli, kesintisiz ve güvenilir elektrik hizmeti verilmelidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Ünver...

27.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, enflasyona ilişkin açıklaması

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) - Enflasyon ocak ayında kasım ve aralığı 5'e katlayarak yüzde 4,84 oldu. Daha yılın ilk ayında Merkez Bankası enflasyon tahmin aralığını 2 puan yükseltmek zorunda kaldı. Asgari ücret 1.359 lira, en düşük emekli aylığı 968 lira alım gücü kaybına uğradı. İktidar, TÜİK'i aracı ederek bebeğin mamasını, öğrencinin sandviçini, üniversitelinin öğününü, garibanın simidini, fukaranın ekmeğini, esnafın gözünün nurunu, çiftçinin alınının terini, emekçinin emeğini, emeklinin ömrünü, milletin geleceğini, Türkiye'nin yarınlarını çalıyor. Bilin ki milletin hakkı size helal değildir. Ramazan yaklaşıyor, şimdi, aç bıraktığınız halka "Bir hurmayla oruç tutan Peygamber'in ümmetiyiz." diye öğüt verecek, boğazınızdaki kul hakkıyla gidip padişah sofralarında iftara oturacaksınız. Sizi Allah ıslah etsin!

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Dinç...

28.- Mersin Milletvekili Faruk Dinç'in, madde bağımlılığıyla mücadeleyle ilişkin açıklaması

FARUK DİNÇ (Mersin) - Uyuşturucu, dijital kumar ve davranış bağımlılığı her geçen gün gençlerimizi ve geleceğimizi elimizden alıyor. Zehir tacirleri kim olduğumuza bakmaksızın hepimizi hedef alarak kendi çıkarları için evlatlarımızı zehirliyorlar. Topyekûn olarak bu zehir tacirlerine karşı mücadele etmek zorundayız. Bu Meclisin en önemli işlerinden biri de madde bağımlılığına karşı somut kararlar olmalıdır. Bu yönüyle Meclise verdiğimiz kanun teklifimizde, bağımlı olan şahıslar zorunlu tedavi olmalı; uyuşturucu baronları, dağıtıcıları ve üreticilerine yönelik özellikle örgütlü olarak suç işleyenlere caydırıcı ağır cezalar olmalı; uyuşturucu suçuna karışan kamu görevlileri hakkında cezalar 2 katına çıkarılmalı ve bununla birlikte ilaçsız tedavi hizmeti sunan, gençlerimizin iradelerinin güçlenmesi için manevi hizmet veren STK'lar Türkiye geneline yayılmalıdır diyoruz. Madde bağımlılığına karşı mücadele etmek partilerüstü bir meseledir ve bu konuda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Sümer...

29.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, İşsizlik Sigortası Fonu'na ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

İsteği dışında işsiz kalan sigortalıların gelir kaybını telafi etmek amacıyla 1999 yılında kurulan İşsizlik Sigortası Fonu kuruluş amacından her geçen yıl daha da uzaklaşmaktadır. 2024 yılını 358 milyar 971 milyon TL'yle kapatan Fon, işsizler için bir güvence olmaktan çok iktidarın tercihleri doğrultusunda patronlara ve farklı harcama kalemlerine kaynak aktarılan bir yapıya dönüşmüştür artık. Milyonlarca genç, işsizlikle mücadele ederken, üniversite mezunları dahi güvencesiz ve düşük ücretli işlere mahkûm edilirken İşsizlik Sigortası Fonu'nun 2025'te yüzde 75 artışla 628 milyar TL'ye ulaşması ciddi bir çelişkidir. Bugün Türkiye'nin en yakıcı sorunlarından biri genç işsizlerimizdir. İşsizlik Sigortası Fonu işsizliği gizleyen değil işsizlikle mücadele eden bir araç hâline getirilmelidir; aksi hâlde, büyüyen Fon küçülen umutlarının sembolü olmaya devam edecektir. Gençlerimize iş imkânı sağlamak iktidarın birinci görevi olmalıdır. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Hun? Yok.

Sayın Tanhan...

30.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Mürşitpınar Sınır Kapısı'na ilişkin açıklaması

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sınırlar sadece haritalardaki çizgiler değildir. Mürşitpınar'da, Nusaybin'de o çizgiler aileleri, akrabaları ve ortak bir tarihi birbirinden koparıyor. Yıllardır kapalı tutulan Mürşitpınar Sınır Kapısı bölge halkı için sadece bir ticaret kapısı değildir, yine aynı durum Nusaybin Sınır Kapısı için de geçerli ve aynı zamanda bir insani koridordur. Söz konusu Kürt halkı olduğunda gümrük kapılarının neden birer birer duvar hâline geldiğini sormak istiyoruz: Mürşitpınar Sınır Kapısı neden hâlen kapalı? Nusaybin Sınır Kapısı neden hâlen kapalı? Ceylânpınar Sınır Kapısı neden hâlen kapalı?

Yine, Nusaybin-Kamışlı arasındaki o teller, Kobani ile Suruç arasındaki o teller bugün ekonomik krizle boğuşan halkımızın önüne çekilmiş en büyük settir. Sınır kapılarının kapalı kalması bölgede yoksulluğu ve göçü tetiklemektedir. Güvenlik gerekçelerinin

arkasına sığınarak bir halkın komşularıyla temasını kesmek hukuka ve vicdana aykırıdır. Bir an önce sınır kapılarının, insani koridorların açılmasını talep ediyoruz.

BAŞKAN - Sayın Güzelmansur...

31.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay'daki kanser hastalarının karşılaştığı sorunlara ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Sayın Başkan, Hatay'da kanser hastaları tedavi göremiyor. Hataylı bir kanser hastasını düşünün; tedavisi için kemoterapi veya radyoterapiye ihtiyacı var ama kendi şehrinde cihaz yok, randevu yok, yoğun bakım üniteleri de çok yetersiz. Zaten hastalıkla mücadele eden yurttaşımız bir de Adana, Mersin, Ankara yollarında sürünüyor. Bu sadece sağlık sorunu değil aynı zamanda ekonomik ve psikolojik bir yıkımdır. Şehir hastaneleriyle övünen iktidar, depremde ağır yara alan Hatay'a bir radyoterapi cihazını bile çok görüyor. Siz "sağlıkta devrim" dediniz ama Hatay'da sağlığı enkazın altına gömdünüz. Buradan soruyorum: Hataylı hasta neden başka illere mahkûm ediliyor? İnsanlarımız tedaviye değil çileye gönderiliyor. Hatay hastasına sahip çıkın.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın milletvekilleri, şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz YENİ YOL Partisi Grup Başkanı Sayın Mehmet Emin Ekmen'e ait.

Buyurun sizden başlayalım.

32.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, dün Genel Kurulda yaşananlara ve Bakanların yemin törenine, TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ'a, bugün gruplarına gerçekleştirilen ziyaretlerde dile getirilen temennilere ilişkin açıklaması

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Dün Meclisimiz yüz elli yıllık siyasi tarihimize bir elin parmaklarını geçmeyecek derecede ve sayıda yaşanan talihsiz günlerden birini yaşadı. Bugün kimin suçlu olup olmadığı tartışmasına girmeden hepimizin bunun muhasebesini sağlıklı bir şekilde yapma zorunluluğu vardır. Dün dünya kamuoyuna yansıyan görüntüler, Türk seçmenine yansıyan görüntüler neye işaret etmiştir? Başta Türkiye Büyük Millet Meclisinin mehabeti ve saygınlığı olmak üzere siyasete olan güven aşınmıştır -kısaca da özetlemeye çalışacağım- hiçbir ayırım yapmadan söylüyorum: Bu suç müteselsil bir şekilde hepimizin ortak sorumluluğuyla birlikte işlenmiştir. Bulunduğumuz yerden bu nahoş görüntüleri izleyen bizler dâhil hepimiz ortaya çıkan bu tabloya ilişkin ciddi bir muhasebede bulunmalıyız.

Sayın Başkanım, Bakanların bu sistem içerisinde atanmasının siyasi sorumluluğu tabii ki Sayın Cumhurbaşkanındadır ancak buradaki yemin töreni tamamlayıcı bir işlemdir. Her hâl ve şartta merdivenlerin kanlandığı bir ortamda, kürsü güvenliğinin sağlanmadığı bir ortamda yapılan yemin töreninin Anayasa'ya ve İç Tüzük'e uygun bir işlem olduğunu ileri sürmek mümkün değildir. Adalet Bakanlığına Sayın Akın Gürlek'in atanması, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı ve İstanbul yargı çevresinden doğan uygulamalardan kaynaklanan stres ve gerilimin Genel Kurula da yansımaya dair bir ön fikir elbette herkese vermiş idi. Özellikle Cumhuriyet Halk Partili belediyelerin ve birtakım siyasetçilerin maruz kaldığı yargı uygulamaları nedeniyle Meclis Başkanlık Divanının da bu stresi bir suhuletle yönetme, Cumhuriyet Halk Partisinin de tepkisini, öfkesini fiziki bir karşılaşma ve şiddete dönüşmeden yönetme sorumluluğu bulunmaktaydı. İlk defa kürsüye bir yönelim olmuyor ama dün kısaca kronolojik olarak da baktığımızda bu süreç yönetilememiştir. Cumhuriyet Halk Partisi milletvekillerinin elbette bulundukları yerlerden sözel olarak tepkilerini sınırlandırmaları beklenebilirdi ve bu da Meclis açısından daha uygun olabilirdi ancak CHP'li milletvekilleri kürsüye doğru yöneldiğinde zaten bir kısmı ayakta bekleyen AK PART'li milletvekillerinin de aynı anda kürsüye yönelmesi ve her kavga ve olayda "sayılı kişi" olarak tarif edeceğimiz arkadaşların bunu bir şov fırsatına dönüştürerek olayı fiziki kavgaya dönüştürmesi kabul edilemez. AK PART'li arkadaşlarımız bütçe döneminde de bu hatayı yaptılar, o zaman da ittifak üyelerinden kıymetli Celal Adan Meclisi yönetiyordu, dün de Sayın Bekir Bozdağ. Arkadaşlar, bu İç Tüzük'te Başkanlık Divanının ve Başkan Vekilinin sorumluluğu var, İdare Amirinin sorumluluğu var; nasıl ki sokakta gördüğümüz herhangi bir fiile karşı doğrudan müdahale hakkımız yok ise Meclis İçtüzüğü'ne aykırı işlemlere de herhangi bir milletvekilinin kürsüye saldırarak, birine saldırarak, kürsüyü koruma altına alarak doğrudan müdahale hakkı yoktur. İç Tüzük'ün 68'inci maddesi nöbetçi Meclis Başkan Vekilinin bu süreci nasıl yöneteceğini oldukça sarıh bir şekilde yazmıştır. Kürsüye yürümek ve süresiz bir işgal görüntüsü yaratmak ne kadar tartışmalı ve yanlış ise kürsüyü bu durumdan kurtarmaya çalışmak da o kadar yanlıştır. Meclis İdare Amirlerini biz niye seçiyoruz? Meclis Başkan Vekillerini niye seçiyoruz? Bu ve benzeri durumlar yönetilsin diye seçiyoruz. Günün sonunda Sayın Meclis Başkan Vekili de keşke dün -Meclis çalışmalarını yürütemedi- bir oturum açsaydı ve biz doğrudan kendisine görüşlerimizi ifade etmiş olabilseydik. Umarım ki tutanaklardan ve yayından takip edecektir, büyük bir fecaatle süreci yönetmiştir. Belki de sağlık sorunları olan çok Kıymetli Sayın Bekir Bozdağ'ın nöbetinde veya kürsüde olduğu bir esnada bu stresin yaşanmış olması da başka bir muhasebe konusudur çünkü tutanaklara ve yayınlara baktığımızda Sayın Bozdağ'ın İç Tüzük 68'in gereğini yapmakta kararlı davranmadığı gibi, mikrofonlar kapalıyken yemin töreninin yapıldığı, tutanakların sağlıklı bir şekilde tutulmadığı ve yine o fotoğrafın yani her 2 Sayın Bakanın ayrı ayrı 25-30 vekiin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - ...arasında bu yemini yapmak zorunda kalması yeminin sağlığı, sıhhati ve Türk siyasetinin görünümü açısından büyük bir hata, büyük bir yanlış ve affedilemez bir tablo olarak karşımıza çıkmıştır. Tutanaklar -vaktimiz kısıtlı- detaylı olarak incelendiğinde kürsü ile Başkan Vekili arasındaki hattın da koptuğu gözükcektir, mikrofon kapalıyken yeminin yapılmakta ısrar edildiği gözükcektir. Başkanın "Durun, mikrofon açılın." uyarısına rağmen yeminin tamamlandığı,

kendisinin de yemini yenilemek yerine "Hayırlı olsun." diyerek süreci tamamladığı görülecektir. Bütün bunlar kabul edilemez bir tablo olarak Türk siyasi hafızasına kazınmıştır ama bundan zarar gören kürsüde kavga eden partiler, kürsüde kavga eden milletvekilleri değil topyekûn olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Türk siyasetidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Birçok arkadaşımızın bu olaylarda âdeta saldırıya uğradığına dair görüntüler var ama sembolik olarak Sayın Mahmut Tanal'ın şahsında da bütün arkadaşlarımıza geçmiş olsun dileğimi iletiyorum.

Sayın Başkanım, bugün YENİ YOL Grup Başkanlığımızı Diyarbakır Ticaret Odası Başkanı Sayın Mehmet Kaya, Diyarbakır Barosu Başkanı Sayın Abdülkadir Güleç, Diyarbakır TMMOB Eş Başkanı Mahsum Çiya Korkmaz, İHD Başkanı Ercan Yılmaz, KESK temsilcileri Sayın Serdar Keskin ve Yıldız Ok Orak ile Rosa Kadın Derneğinden Sayın Zeynep Sipçik ziyaret etmiştir. Bu ziyarette Diyarbakır'dan gelen arkadaşlarımız süreç hakkında bölgenin ruh hâlini, duygusunu ve beklentilerini ifade etmişlerdir. Birkaç başlıkla onların Türkiye Büyük Millet Meclisimizden beklentilerini ben de buraya taşımak istiyorum. Öncelikle, ortak raporun hızlandırılarak bugüne kadar olduğu gibi ortak bir imza ve oy birliğiyle çıkmasının önemi vurgulanmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - İkinci bir konu: Gecikmiş bir durum olan yasanın, yasama faaliyetinin, minimum derecede eve dönüş çerçeve yasasının çıkarılması gerektir.

Üçüncüsü: İster yasalar ister Anayasa'yla ilişkili olsun, demokratikleşme sürecinin bir parçası olan düzenlemelerin bu sürece rehnedilmemesi gereği vurgulanmıştır.

Dördüncüsü: Kayyum uygulamaları ve AİHM kararlarının hayata geçirilmesi noktasında bir kararlılık gündeme gelmiştir.

Beşincisi: "Diyarbakır Kent Koruma Konseyi" olarak adlandırılan bu heyet Kobani'ye yardım göndermişti, dün gece saatlerinde AFAD'ın aracılığıyla bu yardımların Kobani'ye ulaşmış olması da bir memnuniyet verici ifade olarak kayda geçirilmiş ancak 5 Ocak ile 30 Ocak arasında yaşanan insan hakları ihlalleri ve Türkiye Cumhuriyeti devletinin Suriye'de kamusal düzenin tesisi ve anayasal dönüşümün gerçekleşmesi konusundaki rollerine dair özel bir vurgu ve ihtimam ifade edilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Son olarak, Sayın Bahçeli'nin gerek kayyum uygulamaları gerek Anayasa Mahkemesi gerek sürecin yönetimi noktasında ortaya koyduğu cesur ve kararlı tutumun AK PARTİ iktidarı ve Sayın Cumhurbaşkanı tarafından neden bir pratiğe dönüştürülmediği noktasında da bir sorgulama ve bir temenni dile getirilmiştir.

Aslında bugün, Merkez Bankasının 7'nci kez enflasyon rakamlarını güncellemesini konuşmak istiyordum ama sürem doldu; bunu da inşallah, gün içinde ifade edebilirim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkürler.

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan'ın, Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın attığı "tweet"e ilişkin konuşması

BAŞKAN - Sayın Çömez, size söz vermeden önce bir şeye açıklık getirmek istiyorum.

Şimdi, Sayın Mahmut Tanal'ın "tweet"ini okudum. Öncelikle, ben, gerçekten, dün burada yaşanan o manzaranın, o kavganın bize hiç yakışmadığını ifade etmek istiyorum, dışarıya iyi bir görüntü vermedik dün. Meclisten beklenen elbette ki siyaset yapmak, siyaset üretmektir; kavga etmek değildir. O yüzden, bir daha yaşanmaması umuduyla, bir daha tekrarlanmaması arzusuyla şunu ifade etmek istiyorum; öncelikle Sayın Tanal'a geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum, gerçekten, üzüntü duydum ancak şunun bilinmesi gerekiyor: Biz Sayın Cumhurbaşkanı'dan iki gün önce randevu talep etmiştik ve randevu bize dün saat ikide verilme şeklinde iletilmişti. Ben Meclisi yöneteceğim için, henüz bakanlar atanmamış iken, henüz bu konu gündemde yokken Sayın Celal Adan'ı aradım, benim yerime Meclisi iki saatliğine yönetmesini talep ettim, kendisi bir cenazeye katılacağı için Ankara dışında olacağını belirtti. Bunun üzerine ben Sayın Bekir Bozdağ'ı aradım, Bekir Bey'den rica ettim, o da beni kırmadı ve "Sizin yerinize iki saatliğine tabii ki nöbeti devralırım." diye belirtti. O günün akşamı bakan atamaları yapıldı. Dolayısıyla hani ben bu görevden kaçan birisi değilim; Sayın Bekir Bozdağ'dan bu meseleyi bilmemekle birlikte bir şey rica ettim, o da kabul etti, benim yerime iki saatliğine Meclisi yönetti. Bütün bunlar aslında gece yaşananlar, bakan atamaları vesaire bundan sonra gerçekleşti yani planlı yapılmış bir şey değil, bunun bilinmesini istiyorum en azından.

Bilgilerinize sunuyorum.

Sayın Çömez, buyurun, devam edelim.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

33.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, dün yapılan Adalet Bakanı atamasına, dün Genel Kurulda yaşananlara ve Bakanların yemin törenine, bireysel kredi ve kredi kartı borçlarındaki artışa, köylerin nüfusundaki azalışa, gıda enflasyonuna, sahte gübre meselesiyle ilgili olarak verdiği soru önergesine ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Saygıdeğer milletvekilleri, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ucube rejimin Bakanlar Kurulunda dün 2 kişi gitti, 2 kişi geldi. "Neden gitti, neden geldi?" bu tartışmalara girmeyeceğim, herkesin perspektifinden fotoğraf başka türlü görünüyor ama bize göre bu ülkede bir tane bakan var, o da Sayın Cumhurbaşkanını, diğer bakanlar tamamen ona bakıyor ve böyle bir sistem kuruldu Türkiye'de ne yazık ki.

Tabii, Adalet Bakanının atanması çok tartışıldı, birçok açıdan bizim de eleştirdiğimiz bir tartışmaydı bu, eleştirdiğimiz bir atamayı. Adalet Bakanı olarak atanmış isim ana muhalefet partisine yönelik en büyük hukuki süreci başlatan bir isim. Peki, böyle bir isim adalet mekanizmasının en başına getirilirse ne olur? Davayı açan kişi davayı yürütecek hâkimlerin başına geçmiş olur. Peki, böyle bir tabloda, böylesine önemli davalarda iddia makamında olup daha sonra hâkimlerin başına geçen bir Adalet Bakanı hakkıyla ve layıkıyla bu süreci yönetebilir mi? Bizim açımızdan hayır, yönetemez. Aynı zamanda, Sayın Adalet Bakanı itiraz makamlarının da merkezindedir, tabiatıyla, böyle bir sürecin itiraz mekanizmalarının da başında olmak hasebiyle aslında adalet mekanizmasının sağlıklı bir şekilde yürüyeceğinin de ilk işaretleri verilmiştir. O bakımdan, bu atamanın doğru olmadığını, Türk yargı mekanizmasına, adalet sistemine, insanların içerisindeki adalet duygusuna bir güvence vermeyeceğini buradan, teyiden bir kere daha ifade etmek istiyorum.

Tabii, yemin töreniyle ilgili de söyleyecek şeyler var. Ne yazık ki yemin töreni, Türkiye Cumhuriyeti Parlamentosuna, Gazi Meclisimize yakışmayacak birtakım manzaralara sahne oldu. Keşke olmasaydı. Peki, olmayabilir miydi? Evet, olmayabilirdi. Bizim de eleştirdiğimiz, bizim de yanlış bulduğumuz bu atamayı, şüphesiz protesto edecek, kınayacak başka modeller de bulunabilirdi. O tartışmalara yine girmeyeceğim ancak o yönetimi, o oturumu yöneten Sayın Meclis Başkan Vekili burada olmadığı için onunla ilgili de ağır bir eleştiri yöneltmek istemiyorum ama İç Tüzük 68'e göre doğru yönetmemiştir Meclisi. O şartlar altında bu Meclisin yönetimi doğru olmamıştır. Bakın, en ön sırada oturmama rağmen ben yemin ne gördüm ne de duydum. Tutanaklara baktığım zaman tutanaklarda da detay yok. Böyle bir tabloda "Ben yaptım, oldu." diyebilir misiniz? Yakışıyor mu bu bize? Gazi Meclisimize yakışıyor mu? Tamam, siz yaptınız, oldu ama böyle bir yemin, bu ülkede ne adalet duygusunu ne de güveni tesis edecek bir uygulama değil. Bu manzara olmamıştır, bu manzara yakışmamıştır. Millet bizi dikkatle takip ediyor, burası Gazi Meclis ve bu Meclis, millet iradesinin tecelligâhıdır. Hele hele iki önemli bakanlık; biri adalet mekanizmasının başındaki, bir diğeri de güvenlik mekanizmasının başındaki bakanlıkla ilgili yemin töreninde, Gazi Mecliste bu fotoğrafların, bu görüntülerin millete yansıtılmış olması milletin yüreğinde ve gönlünde her iki bakanlığın icraatıyla ilgili ciddi endişeleri ve kaygıları da beraberinde getirmiştir. Bu da bizim için büyük bir üzüntü kaynağıdır.

Öte yandan, hep diyorsunuz "İtibardan tasarruf olmaz." diye. Dün itibardan, basbayağı tasarruf ettiniz. Dünyadaki bütün medya Türkiye'den bahsediyor. Şu fotoğrafı hiçbirimiz hak etmiyoruz, şu fotoğrafı hiçbirimiz hak etmiyoruz. Dünya basınının en önemli kuruluşları Türkiye Cumhuriyeti Parlamentosunda, Gazi Mecliste yaşanan bu tabloyu, bu arbedeyi, bu tatsız fotoğrafı bütün dünyaya geçtiler. Amerikan, İngiliz, Alman, Fransız, İspanyol, Yunanlılar dahi ne yazık ki bu fotoğrafı, bu manzarayı konuşuyor. Ben bunun doğru olmadığını, Parlamente'ye yakışmadığını, bir daha bunun tekrar etmemesi için gerekli adımların atılması gerektiğini bir kere daha vurgulamak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, Türkiye derin bir borç batağında. Bakın, bireysel kredi ve kredi kartı borcu almış başını gitmiş. AK PARTİ iktidara geldiği dönemde 6,6 milyar lira olan bireysel kredi ve kart borcu bugün 5,5 trilyon liraya ulaşmış. Yasal takipteki kişi sayısı 4,5 milyon, bireysel kredi kartı borcu olanların sayısı 43 milyon ve icra dosyası sayısı da 24 milyonu aşmış durumda yani topyekûn ülke bir borç batağına batmış durumda. Tabii, burada asıl önemli olan şu: Çiftçi derin bir borç batağında, köylü derin bir sefaletin eşiğinde. Bu da beraberinde köyden kente göçü de getiriyor. Bakın, AKP iktidara gelmeden önce köy nüfusu, genel nüfusa oranladığınızda yüzde 35'ler civarındaymış, en son TÜİK'in açıkladığı rakamlara baktığımızda köy nüfusumuz ne yazık ki yüzde 4'lere düşmüş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bakın, ben köyleri çok dolaşan birisiyim, şüphesiz sizler de dolaşıyorsunuzdur; gittiğiniz zaman köylerin boşaldığını görüyorsunuz. Gençler köyleri terk etmiş, artık çiftçi yaşı 58-60'ları bulmuş ve tarlalar ekilemez hâle gelmiş. Yüzde 6,4'lük köylü nüfusu Türkiye için büyük bir tehdittir, büyük bir tehlikedir. Enteresan bir şey var bu istatistik notlarında, özellikle Büyükşehir Yasası çıktıktan sonra köyden kente ve kasabalara büyük bir göç söz konusu, bu da köy hayatının büyük ölçüde tasfiye olduğunu gösteriyor, beraberinde çok önemli sorunları da getirdiğini biliyoruz.

Şimdi, geçtiğimiz günlerde bir basın kuruluşu, Nefes gazetesi çok önemli bir haber yaptı ve dedi ki... Bakın, Türkiye'yi taramış ve Türkiye'de köylülerin içinde bulunduğu borçlara bakmış -biraz sonra o rakamı da vereceğim size- mesela Salihi'nden örnek vermiş: 20 bin liralık borcu için bağ bozma makinesini icraya çıkarmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - 15 bin liralık borcu için pulluğunu icraya vermiş. İnşaat'ta damızlık hayvanlarını icraya vermiş. Yine, Bilecik Gölpazarı'nda köy samanlığı, küçücük samanlığı icraya verilmiş. Yine Ankara'nın Kızılcahamam'ında ahırlar icraya verilmiş. Peki, bunun sebebi ne? Köylü inanılmaz bir borç batağı içerisinde. Rakamlara da baktım, AKP iktidara geldiğinde çiftçinin borcu 5,3 milyar lira civarındaymış, bugün bu borç 1 trilyon 200 milyar lirayı buldu inanılmaz bir artışla, ne yazık ki çiftçi borç batağı içerisine girdi.

Tabii, böyle bir tabloda ne oluyor? Üretim olmuyor, üretim olmadığı için gıda enflasyonu alıp başını gidiyor. Geçtiğimiz ay dünyada gıda enflasyonu düşerken maalesef Türkiye'de gıda enflasyonu aldı başını gitti. Ocak ayının gıda enflasyonu yüzde 0,4 düşmüş dünya genelinde ama Türkiye'ye baktığımızda yüzde 6,6 artmış; bu son derece riskli, son derece sıkıntılı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Tabiatıyla, köylünün içinde bulunduğu bu durumu, çiftçinin içinde bulunduğu bu durumu, giderek artan tarımsal ve hayvansal faaliyetlerdeki girdi maliyetlerini tek tek ele almamız lazım. Eğer böyle devam ederse, köylümüz üretemez hâle gelirse; çiftçimiz, hayvan yetiştiricimiz çalışamaz hâle gelirse, köyler boşalırsa Türkiye'de gıda enflasyonu artmaya

devam edecek, Türkiye'de protein alımı giderek azalacak, insanların açlık ve sefaleti derinleşecek, beraberinde güvenlik sorunları yanı sıra köyden kente göçle birlikte gelmiş olan konut ve barınma enflasyonu da alıp başını gidecek.

AKP'nin Sayın Grup Başkan Vekilinden özellikle bir istirhamım var Sayın Başkanım. Bundan tam kırk gün önce burada bir belge açıkladım, dedim ki: "Soru önergesi veriyorum, cevap vermiyorsunuz. Meclise konuşuyorum, cevap vermiyorsunuz."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bitireceğim, bir dakikanızı istirham ediyorum.

BAŞKAN - Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - En sonunda gittim, köylerden gübre topladım, gübre numuneleri aldım ve bunları Tarım Bakanlığının akredite laboratuvarına götürdüm, raporlar burada ve bu laboratuvarın yani Tarım Bakanlığının da onayladığı akredite laboratuvarın raporlarına baktığınız zaman köylümüze, bu az önce bahsettiğim ızdırap içerisindeki köylümüze, acı çeken köylümüze sahte gübre satıldığını belgeledim yani gübre fabrikaları içinden üresini çalmış, minerallerini çalmış. İşte, Tarım Bakanlığının akredite laboratuvarının raporları burada. Ben daha ne yapayım, Allah aşkına; bu köylünün hakkını, hukukunu korumak için ne yapayım? Soru önergesi verdim tonlarca, cevap vermiyorsunuz ve burada Sayın Bahadır Yenışehirlioğlu kırk gün önce söz verdi, detayları da burada, aynen okuyacağım: "Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. Ben Sayın Milletvekilimizin sunduğu raporların bizzat takipçisi olacağım. Tarım Bakanlığına mevzuyla iletiyorum."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Kırk gündür bu ülkede köylüye sahte gübre satan ve raporla belli olmuş olan bu detaylı çalışmanın neticesi niye hâlâ bize gelmez? Niye köylü mağdur edilir? Siz AKP iktidarı olarak bu kadar bilgili, belgeli ortaya konmuş şeylere bu kadar kayıtsız mı kalacaksınız? Allah aşkına, bu ülkeyi doğru düzgün yönetin diyorum ve teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Filiz Kılıç.

Buyurun.

34.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, dün Genel Kurulda yaşananlara, Milliyetçi Hareket Partisinin duruşuna ve Cumhuriyet İttifakı'na, ramazan ayına ilişkin açıklaması

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kıymetli milletvekilleri, ekranları başında bizleri takip eden yüce Türk milleti; millî iradenin kalbi, demokrasimizin yegâne tecelligâhı olan Gazi Meclisimiz, duvarlarında yankılanan her sesin tarihe not düşüldüğü, milletimizin istikbalinin dokunduğu kutsal bir çatıdır. Bizler bu çatı altında bulunmanın ağır mesuliyetini her daim omuzlarımızda hisseden, siyaseti hukuk, ahlak ve adalet sacayağı üzerine inşa eden bir anlayışın temsilcileriyiz. Ancak ne yazık ki dün bu yüce mekânın manevi ağırlığıyla ve devlet ciddiyetiyle asla bağdaşmayacak, hepimizin vicdanını yaralayan manzaralara şahitlik ettik. Türkiye Cumhuriyeti köklü devlet geleneğine yaslanan demokratik bir hukuk devletidir. Hepimizin malumu olduğu üzere, Anayasa'mızın 104'üncü ve 106'ncı maddeleri yürütme yetkisini ve Kabinayı oluşturma tasarrufunu doğrudan Cumhurbaşkanlığı makamına tevdi etmiştir. Bu anayasal mimari içerisinde bakanlarımızın atanması bir idari tasarruf, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda Anayasa'nın 81'inci maddesi uyarınca gerçekleştirdikleri ant içme merasimi ise devletin devamlılığını simgeleyen anayasal bir mükellefiyettir. Hâl böyleyken, tamamen hukuki ve anayasal bir zorunluluğun ifası sırasında Meclis İçtüzüğü'nün çalışma barışını ve nezaketini önceleyen, ruhunu zedeleyen tavırlar demokratik bir hak arayışından ziyade yasama faaliyetinin olağan akışına vurulmak istenen bir sekte olarak hafızalarımıza kazınmıştır.

Gazi Meclis sözün kıymet bulduğu, milletimiz yararına fikirlerin yarıştığı bir meydandır; fiilî engellemelerin, gürültünün veya çalışma düzenini bozacak eylemlerin sahası asla değildir. Demokrasi tahammül rejimidir, nezaket rejimidir bizim anlayışımıza göre. Kürsü masumiyeti de ancak Meclis adabı ve hukuk sınırları içerisinde bir anlam ifade eder.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak bizlerin duruşu her zaman nettir. Biz, kaosun değil istikrarın, çatışmanın değil uzlaşının, gürültünün değil akliselimin tarafındayız. Liderimiz Sayın Devlet Bahçeli'nin, siyasetimizin pusulası olan "Önce ülkem ve milletim, sonra partim ve ben." şiarı bizim için sadece bir söz değil, bir yaşam felsefesidir aynı zamanda. Bu bilinçle Meclis çatısı altında sergileyeceğimiz her tavrın gelecek nesillere bırakacağımız bir demokrasi mirası olduğunun da şuurundayız.

Şunun altını özellikle ve kararlılıkla çizmek isterim ki Cumhuriyet İttifakı Türkiye'nin geleceğini inşa eden sarsılmaz bir kader birliğidir. Sayın Cumhurbaşkanımızın takdir ve tensipleriyle göreve gelen, anayasal yeminlerini ederek vazifelerine resmen başlayan yeni Bakanlarımızın hukuki meşruiyeti tartışmasıdır. Devlet yönetiminde esas olan devamlılıktır ve atanmış Bakanlarımız milletimize hizmet yolunda atacakları her adımda Cumhuriyet İttifakı'nın iradesini ve devlet aklının gücünü yanlarında bulacaklardır.

Yasama ve yürütme organları kuvvetler ayrılığı prensibi içinde ancak "Büyük ve güçlü Türkiye" hedefi doğrultusunda ahenkle çalışmaya devam edecektir. Bizim gündemimizde suni krizler değil, Türk ve Türkiye Yüzyılı vizyonu ve aziz milletimize hizmet aşkı vardır. Devlet ciddiyet ister, siyaset mesuliyet ister. Bizler milletimizin emaneti olan bu kutlu çatıyı kısır çekişmelere kurban etmeyecek, hukukun, adaletin ve millî iradenin teminatı olmaya devam edeceğiz.

Değerli milletvekilleri, şimdi de siyasetin o sert ve keskin virajlarından çıkıp maneviyatın o dingin limanına, başımızın tacı, gönlümüzün ilacı ramazanışerifin gölgesine sığınmak istiyorum. Şunun şurasında o kutlu misafire kavuşmaya sayılı günler kaldı. Biliriz ki ramazan sadece güneş doğarken yemeyi içmeyi kesmek değildir; ramazan dile, göze, en çok da kalbe oruç tutturabilmektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Yokluğu hissedip varlığın şükrüne varmak, aynı sofrada diz kırıp aynı ekmeği bölüşmenin bereketini yaşamaktır. Bakın, burada, Gazi Meclisimizde rozetlerimiz farklı olabilir, dünya görüşlerimiz ayrı düşebilir ama ezan okunduğunda aynı kibleye yönelen, aynı "amin" diyen, aynı mayadan yoğrulmuş bir milletiz biz. İşte, ramazan, o mayanın tazelendiği,

küslüklerin bir kenara bırakılıp biz olmanın tadına varıldığı bir gönül seferberliğidir. Bizler "Komşusu açken tok yatan bizden değildir." buyuran bir Peygamber'in ümmeti, yaratılanı Yaradan'dan ötürü seven Yunus'un torunlarıyız.

Gazze başta olmak üzere, Türk ve İslam coğrafyasının masun köşelerindeki kardeşlerimizin acısı yüreğimizdeyken dualarımız en çok onlar için olacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Bitiriyorum.

BAŞKAN - Buyurun.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Rabb'imden niyazım odur ki gelişyle müşerref olacağımız bu rahmet ayı sadece hanemize değil tüm insanlığa huzur, barış ve selamet getirsin. Başı rahmet, ortası mağfiret, sonu ebedi azaptan kurtuluş olan bu mübarek iklimin feyzi üzerimizden eksik olmasın. Haneniz şen, sofranız bereketli, ramazan ayımız mübarek olsun.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Sezai Temelli.

Buyurun.

35.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Amasya'daki biyogaz tesislerinde yaşamını yitiren işçilere, dün Genel Kurulda yaşananlara ve Bakanların yemin törenine, Erzurum Dumlı 1 Nolu ve 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna, hasta tutsaklara, dezenflasyon programına ve Merkez Bankası Başkanı Fatih Karahan'ın açıklamasına, 15 Şubata ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Dün işçi cinayetlerinden bahsetmiştik. Ocak ayında 146 işçinin iş cinayetlerinde katledildiğinden bahsettik. Maalesef bugün de Amasya'da biyogaz tesislerinde 3 işçi yaşamını yitirdi. İş güvenliğinin olmamasından dolayı bunların birer cinayet olduğunu söyledik, Çalışma Bakanlığını bu konuda defalarca göreve davet ettik ama işçiler katledilmeye devam ediyor. Valilik açıklama yapmış, tenezzül edip işçilerin isimlerini bile anmamış. Ben işçilerin isimlerini burada söyleyeceğim, hafızalarımızda yer etsin ve bu konuda üzerimize düşen sorumluluğun gereğini yerine getirelim diye. Mücahit Sarıtaş, 32 yaşında; Cemal Temiz, 54 yaşında; Hakan Küçük, 48 yaşında; onlara Allah'tan rahmet diliyorum, acılı ailelerine de başsağlığı.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Mecliste yaşanan dünkü görüntüleri kabul etmemiz mümkün değil; kavgayı, saldırıyı kabul etmemiz mümkün değil. Başta Meclis Başkan Vekili Sayın Bekir Bozdağ olmak üzere bu saldırıyı gerçekleştirenlerin Türkiye toplumuna bir özür borcu vardır. Evet, burası Meclis; burada meseleleri sözle, gerektiğinde protestolarla, gerektiğinde barışçıl eylemlerle dile getirebiliriz ama bir protestoya yönelik bu saldırı kabul edilemez. Bu saldırının başını çekenin kalkıp daha sonra televizyonlarda "Yine olsa yine yaparım." gibi demeçleri kabul edilemez. Bu konularda -her zaman dile getirdik- Meclisin, Türkiye toplumuna, Türkiye halklarına, emekçilere, kadınlara karşı bir sorumluluğu vardır. Bugün Meclis TV'yi çocuklar da seyrediyor, herkes seyrediyor ve dolayısıyla sizin burada ortaya koyduğunuz bu sahnenin toplumda nasıl bir karşılık bulacağını tahmin etmeniz zor olmasa gerek. Şimdi, hiçbir şey olmamış gibi bugün bu vakanın üzerinden geçip gidemeyiz. Buna artık bir son vermek zorundayız. Kaldı ki dün bir yemin töreni gerçekleşecek; evet, protestolar çok doğal çünkü yeni Bakanın kimliğinden dolayı aslında hepimizin hafızasında birçok şey birikmiş durumda. Bu protestoları saygıyla karşılayıp, bu protestoları anlamaya çalışıp sonrasında da belki törenin gerçekleşmesi mümkünken burada ortaya konan şiddeti kabul etmiyoruz. Diğer taraftan, yemin töreninde çok ciddi bir hassasiyetiniz var, biliyoruz sizin bu hassasiyetinizi. Bir kelimenin üzerinde yarım saat tepinen insanların gelip burada böyle bir yemin törenini sergilemelerini de açıkçası anlamakta zorluk çekiyoruz ve yemin töreni zaten gerçekleşmemiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, dün Adalet Bakanlığıyla ilgili böyle bir şey yaşanınca bu ülkenin en büyük adaletsizlik merkezlerinden bahsetmeden geçmek olmaz; biliyorsunuz, cezaevleri. Cezaevlerinde kötü muamele, haksızlık, işkence, aklınıza gelebilecek her şey yaşanmaya devam ediyor. Bugün Erzurum Dumlı 1 ve 2 No.lu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan bahsetmek istiyorum. Burada, mahkûmlara yönelik, oradaki mahpuslara yönelik inanılmaz bir sistematik şiddet uygulaması söz konusu. Gardiyanlar bu uygulamaları hayata geçirirken bunlara "Dur!" diyecek bir mercinin olmamasını anlamakta zorluk çekiyoruz. Evet, çok ciddi, sistematik bir şekilde uygulanıyor. Bakın, altını çiziyorum, hatta o denli ki disiplin cezası uydurabilmek adına odaların temizliği bile bahane edilebiliyor. Bu konuda mahpuslar açlık grevine giderek bu uygulamaları protesto ediyorlar. Bu cezaevinde sürdürülen açlık grevine dikkatinizi çekmek istiyorum; birçok cezaevinde aslında var, zaman zaman dile getiriyoruz ama maalesef bu sorunlara bir çözüm bugüne kadar üretilmedi.

Diğer taraftan, hasta tutsaklarla ilgili de maalesef Türkiye'de bir türlü adım atılmıyor. Bütün partiler dile getiriyor, biz ısrarla dile getirdik fakat nedense hasta tutsaklara yaklaşım konusunda hiçbir değişiklik söz konusu değil. Bugün Besra Erol'dan bahsetmek istiyorum, kendisi 67 yaşında, yedi buçuk yıla mahkûm edildi. Neden mahkûm edildi biliyor musunuz? Suruç'ta evladı katledilmişti, evladının mezarına gitti, mezarının başında ağıt yaktı. "Vay, sen misin mezara giden; vay, sen misin ağıt yakan?" diyen IŞİD savunucuları Besra anneyi yedi buçuk yıla mahkûm ettiler. Cezası doldu, infazı tamam, tahliye olacak; Besra anneye disiplin cezası vererek infazını yaktılar. Ya, bu, kabul edilebilir mi? 67 yaşında birçok hastalığı olan, tiroit kanseri olan, birçok risk taşıyan bir kadına, bir anneye bu reva görülür mü?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Nedir bu sizin IŞİD sevdanız, ben anlamıyorum! Nedir IŞİD'in suçlarını örtbas etme çabanız, ben anlamıyorum! Nerede IŞİD'e karşı protesto eden birisi varsa en az yedi buçuk yıl ceza almış. Buna bir son verin, buna bir an önce son verin ve bu tür uygulamaların artık hayatımızdan çıkmasını istiyoruz.

Tabii, yine, bir hasta tutsaktan bahsetmek istiyorum, Tayfun Kahraman'dan. Tayfun Kahraman'ın, biliyorsunuz, MS hastalığı var; yine bir kriz geçirdi, hastaneye kaldırıldı fakat burada da karşımıza yine Adli Tıp Kurumu çıkıyor. Bu kadar riskli bir hastalığa sahip olmasına rağmen bu olumsuz koşullarda tutuklu olması, hâlâ cezaevinde olması kabul edilebilir değildir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, bir önemli sorun da ekonomiyle ilgili.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun tamamlayın.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Teşekkür ederim.

Ekonomiyle ilgili sorunlar bitmek bilmiyor. Biz ısrarla diyoruz ki bu yöntemle yol olarak bu sorunların çözümü zaten mümkün değil. Tutturulmuş bir dezenflasyon programı. Programın çöktüğü zaten belli. Bakın, bugün bir kez daha programın neden çalışmadığına dair bir açıklama geldi. Kimden geldi? Merkez Bankası Başkanından. Merkez Bankası Başkanı Karahan diyor ki: "Enflasyon tahminlerimizi güncelledik." Nereye doğru? Yukarıya doğru. 2026 yılında yüzde 13 bekliyorlarmış, güncellemişler yüzde 21 olmuş. Daha çok güncellersiniz ve bahanesi de var. Bahanesi de neymiş? Gıda enflasyonuymuş. Gıda enflasyonunun nedeni neymiş? Yok yağışlarmış, yok kuraklarmış. Ya, sen Merkez Bankası Başkanı'sın, ziraat mühendisi değilsin ki. Senin gıda enflasyonunu bahane ederek sürekli olarak bu dezenflasyon programını kurtarmaya çalışmanın hiçbir kabul edilebilir tarafı yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Sen başarısızsın, tıpkı senin Hazine ve Maliye Bakanın gibi başarısızsın. TÜİK bile saklayamayacak hâle gelmişse siz programınızı alın ve bir an önce affınızı rica edin.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; birkaç gün sonra 15 Şubat, 15 Şubat komplosunun yıl dönümü. Neden komplo? Evet, uluslararası güçlerin, aslında Türk ve Kürt barışını engellemeye yönelik, Türkiye'de Kürt meselesinin demokratik çözümünü engellemeye yönelik bölgeyi bugün içine sürüklenen bu cehenneme çevirmek için düzenledikleri bir komplo aklının aslında tarihî yıl dönümü. Hatta dönemin Başbakanı bile demişti ki: "Öcalan'ı neden bize verdiler anlamadım." Çünkü bu komplo aslında bu ülkenin barışına karşı gerçekleştirilmiş bir adımdı. Çünkü Türkiye barışını arıyordu, Kürtler barışını arıyordu ve bu barışın yolunun nasıl açılacağı o günden belliydi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Aradan tam yirmi yedi yıl geçti, bu yirmi yedi yıllık tarihe baktığınızda hareket eden en önemli mekanizmalardan biri komplo dinamiğidir. Nasıl ki darbe dinamiği vardır, aynı şekilde bir komplo dinamiği vardır. Nerede bunu bir kez daha yaşadık? İşte İsrail'in Gazze'sinde, işte Rojava'ya yönelik saldırılarda, işte Halep'te ve bütün bu yaşananlar Kürtlerin ve Türklerin bu coğrafyada ortak geleceğini var edecek, ortak vatanda ortak kaderlerini belirleyecek her adıma karşı kendini var etti. Bir yerde darbe mekaniği, bir yerde komplo mekaniği çalışırken bu barışın hayata geçmesinin zor olduğunu biliyoruz ama biz her iki mekaniğe karşı da her iki anlayışa karşı da mücadele etmeye devam ettik, devam edeceğiz. Bu komplonun sonlanması her şeyden önce, bugün, artık bu müzakerelerin baş aktörü olan Sayın Öcalan'ın bir an önce çalışma ve yaşam koşullarına kavuşmasıyla mümkündür deyip sizlere teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Murat Emir.

Buyurun.

36.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, CHP Gençlik Kolları Genel Başkanı Cem Aydın ile Adalar Gençlik Kolları Başkanı hakkında verilen kararlara, dün Genel Kurulda yaşananlara ve Bakanların yemin törenine, yeni atanan İçişleri Bakanına, Merkez Bankasının yenilediği enflasyon tahminine ilişkin açıklaması

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün verilen "hukuki" dedikleri ama içinde hukuk ve adalet olmayan 2 karar aslında Türkiye'nin nerede olduğunu çarpıcı bir biçimde ortaya koyuyor. Bizim Gençlik Kolları Başkanımız Cem Aydın görevi gereğince "Akın Gürlek kimdir?" içerikli bir dakikalık bir video hazırladı ve bunu yaydı; içerisinde bir suç unsuru yok ama Akın Gürlek "Beni hedef gösteriyorsunuz." diyerek dava açtırdı ve bugün Cem Aydın on beş ay hapis cezasına çarptırıldı. Bir ülkede demokrasinin standardını ifade özgürlüğü belirler, düşünce özgürlüğü belirler, siyasetin özgürlüğü belirler ama nerede rakibiniz sizi ufacak rahatsız edecek bir şey yapar, söylerse, sizi size anlatırsa, sizi millete anlatırsa rahatsız olup onu tutuklatacaksanız bunun adı demokrasi değildir. Adalar Gençlik Kolları Başkanımızı mitingimiz öncesinde tutuklayalım diye bir bahane buldular ve tutukladılar. Türkiye'nin gerçeği tutuklu siyasettir. Cumhurbaşkanı adayımız Sayın Ekrem İmamoğlu'ndan başlayın, 16 belediye başkanımız, gençlik kolları başkanımız, arkadaşlarımız; kim önlerine gelirse, kimin malına çökmek istiyorlarsa, kimin zenginliğini ceplerine koymak istiyorlarsa, kimi siyasi minderin dışına itmek istiyorlarsa aparatlar hazır, başsavcılar hazır, kolluk hazır ve bunun adına da "demokrasi" diyorsunuz. Dün yaşanan, burada yaşanan görüntüler elbette ki nahoştı, kimse bu görüntüleri tasvip etmez ama Türkiye'de vahim olan, İstanbul'da demokrasiyi katletmiş, Büyükşehir Belediye Başkanımız başta olmak üzere seçilmişlere darbe yapmış, siyasetin emrine girmiş Akın Gürlek'in Adalet Bakanı yapılmış olmasıdır; işte, dünya bunu görmüş oldu. Burada elbette ki bu görüntüler kötüydü ama asıl gerçeklik, bir zorbalıkla, bir yeminin ısrarla, hem de İç Tüzük çiğnenerek ettirilmeye çalışılmasıdır. Bu yemin hukuken geçersizdir, anayasal şartlar oluşmamıştır, İç Tüzük'e uygun yapılmamıştır, tutanaklara geçmemiştir. Tutanaklara geçmemiş, mikrofondan duyulmamış, kendi aranızda mırıldandığınız, kimsenin fark etmediği bir yemin geçersizdir. Biz burada yemin ederek göreve başlıyoruz. Buradan defalarca bakanlar geldi, yemin etti, gitti; hiçbirine böyle itiraz etmedik ama onun bakanlığı da gayrimeşrudur, başsavcılığı da siyasi ve gayrimeşrudur, yazdığı bütün iddianameler hukuksuzdur, haksızdır, gayrimeşrudur ve yemini de gayrimeşrudur. Dolayısıyla arkadaşlar, bir gerçekliği örtmeye çalışırken, Cumhuriyet Halk Partisi Grubuna bir şeyler sıçratmaya çalışmayın, her şey kameraların gözü önünde oldu. Biz burada görevimizin gereğini, yapılacak yeminin Anayasa'ya aykırılığını

anlatmaya çalışırken son çare olarak ben elimde Anayasa kitapçığıyla Meclis Başkan Vekiline doğru yürüyorum; amacım, Meclis Başkan Vekilimize gidip yaptığı uygulamanın Anayasa'ya aykırı olduğunu söylemek. Biz bunu bu Genel Kurul salonunda her gün defalarca yapıyoruz, yapmaya da devam edeceğiz ama benim 4-5 adım atamla birlikte, önceden hazırlanmış kıtalar geldiler ve önce bana saldırdılar. Dolayısıyla da oradaki kavgı görüntüleri böyle başladı. Her şey kameraların önünde, her şey herkesin gözü önünde oldu; bunu çarpıtamazsınız.

Ama değerli arkadaşlar, o tartışmalardan sonra yeni İçişleri Bakanının da gözden kaçtığını zannetmeyin. Yeni İçişleri Bakanının kendisi siyasi geçmişli şaibeli, Kuvayimilliyeye, Millî Kurtuluş Savaşı'mızla sorunlu, "Erzurum Kongre binamız yıkılsın." diyecek kadar Kurtuluş Savaşı'nı, Mustafa Kemal'i, Mustafa Kemal devrimlerini hazmedememiş birisi. İskilipli Atıf Hoca'nın yani İslam Teali Cemiyetinin bir üyesinin, önde gelen üyesinin ve "Kuvayimilliyeciler vatan hainidir; bunları kasabanıza, köyünüze sokmayın; görüldüğü yerde öldürün." diyenlerin yolundan gidendir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

MURAT EMİR (Ankara) - İşte o İçişleri Bakanı ve bu Adalet Bakanı aslında yapılanın bir olağan bakan atamasından öte, cumhuriyetle, rejimle kavgalarının artık çok daha görünür olduğunu, çok daha saldırganlaştığını, sertleştiğinin açık ifadesidir. Türkiye'de artık iki ana damar vardır; birincisi Kuvayimilliyeciler, Mustafa Kemal'in yolundan gidenler; cumhuriyete, demokrasiye, hukuk devletine sonuna kadar, ne pahasına olursa olsun sahip çıkanlar ve öbür tarafta da İskilipli Atıf Hoca'nın peşinden gidenler. Milletimiz işte buna karar verecek. (CHP sıralarından alkışlar).

Merkez Bankası, tahmin tutturamama ustası; her tahmini daha 1'inci ayda tuzla buz olmuş, yerle yeksan olmuş Merkez Bankası; daha 1'inci ayda, 1'inci ayda tahminini yeniledi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) - Enflasyon beklentisi yüzde 16; 13-19 aralığını 15-21'e çıkarttı yani diyor ki yavaş yavaş: "Benden enflasyonu düşürmemi beklemeyin." Ne oldu Merkez Bankası? Senin bu hedeflerine göre zamlar verilmedi mi? Emeklinin, memurun, işçinin zamları buna göre verilmedi mi? Önce çaldınız vatandaşın sofrasından, cebinden, maaşından; şimdi diyorsunuz ki daha 1'inci ayda, ocak yeni bitmiş: "Biz bu enflasyonu tutturamayacağız." Günaydın! Siz hangi hedefinizi tutturdunuz? Bırakın onu, hangi hedefinize yaklaşabildiniz? Merkez Bankasının hedeflerini görünce Âşık Daimi'nin bir dizesi aklıma geliyor, Âşık Daimi der ki: "Herkes dosta yazmış arzuhalini, bizimkini bir rüzgâra yazmışlar."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT EMİR (Ankara) - Şunu bitireyim Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun, devam edin, tabii ki.

MURAT EMİR (Ankara) - Merkez Bankası tahminlerini rüzgâra yazıyor, suya yazıyor ve yerle bir olmuş, yerle yeksan olmuş tahminlere kimseyi inandıramıyor.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Abdulhamit Gül.

Buyurun.

37.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, Kahramanmaraş'ın kurtuluş gününe, kural bazlı küresel sistemin çöktüğüne ve Türkiye'nin ortaya koyduğu paradigmaya, terörsüz Türkiye'ye, dün Genel Kurulda yaşananlara; Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez, Muş Milletvekili Sezai Temelli ile Ankara Milletvekili Murat Emir'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) - Çok teşekkür ediyorum.

Değerli Başkanım, çok değerli milletvekilleri, aziz milletimiz; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, bugün Kahramanmaraş'ımızın Kurtuluş Günü. 12 Şubat 1920'de büyük bir zaferle, Kuvayimilliyeye ruhuyla, millî mücadele anlayışıyla bu ülkemizi, bu toprakları, vatanımızı koruyan tüm şehitlerimizi rahmetle yâd ediyorum ve bu mücadelenin bayraktarları olan, inancın, bağımsızlığın, birliğin beraberliğin, mukaddesatın uğrunda mücadele etmiş Sütçü İmamı, Rıdvan Hocaları ve onların kahraman mücadelelerini saygıyla ve istiklal mücadelesinin tüm kahramanlarını saygıyla anıyoruz. Tüm Kahramanmaraş'ın ve hemşehrilerimizin bu kurtuluş gününü yürekten kutluyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dünya, kural temelli, kural bazlı küresel sistemin çöktüğü bir ana şahit olmakta. Özellikle, küresel elitlerin 1945'ten itibaren, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra kurmaya çalıştığı bir düzenin bugün ve yine, küresel egemenlerin Davos buluşmasında tartıştıkları küresel gelecek tartışmalarına bakıldığında onların da o platformlarda itiraf ettikleri bir gerçek var: Artık kural bazlı bir küresel sistem çökmüştür ve bu çöküşün en somut örnekleri de Gazze'dir. Rusya-Ukrayna çatışmasını sonlandırmayan, Afrika'daki çatışmaları sonlandırmayan ve insanların, mazlumların her geçen gün zulme daha maruz kaldığı bir küresel dünyayı görüyoruz, küresel adaletsizliği görüyoruz. Bu dünyanın bu anlamda daha ileriye gidebilecek, söyleyebilecek bir sözü yoktur. Bu sistemin, küresel sistemin adil temelli yeniden kurulması elzemdir. Merhum Sezai Karakoç'un ifadesiyle "Geldik, çağı gördük ve ürperdik." tespiti çok yerinde bir tespittir. Bugün ahlakın askıya alındığı, hukukun seçici hâle geldiği, insan onurunun ortadan kaldırıldığı bir atmosferi yaşıyor insanlık.

Yine, Bilge Kral Aliya İzzetbegoviç'in "Ey evlat, bunu hiç unutma! Batı hiçbir zaman uygar olmamıştır. Bugünkü refahı; sömürgeciliği, döktüğü kanı ve çektiği acıları üzerine kuruludur." sözü bugün yaşadığımız tüm gerçekleri teyit etmektedir. Evet, kurmuş oldukları bu sömürge düzeni daha ileri gidemeyecektir, bunun sürdürülebilir imkânı bulunmamaktadır. Tam burada, uluslararası küresel sistemin aslında yeni bir gelecek sunmadığını ifade eden Cumhurbaşkanımızın Birleşmiş Milletler'de, Genel

Kurulda, New York'ta yaptığı tüm tespitlerin de haklılığı bir kez daha ortaya çıkmıştır. Evet, dünya 5'ten büyüktür ve bu sistem sürdürülebilir bir hâlden uzaktır. Bugün Cumhurbaşkanımız liderliğinde Türkiye'nin ortaya koyduğu paradigma da işte dünyanın adil bir dünyaya ihtiyacı olduğu gerçeğidir ve bu anlamda çok güçlü diplomatik girişimler yapılmaktadır. Bugün Sırbistan Cumhurbaşkanı Sayın Vucic'in, dün yine, Yunanistan Başbakanının ziyareti, Sayın Cumhurbaşkanımızın Suudi Arabistan, Mısır ziyaretleri, yine Ürdün Kralının ziyaretleri ve bu anlamda hem Rusya-Ukrayna krizinin çözümü noktasında hem Avrupa'nın güvenliğine yönelik tehditler açısından Türkiye'nin ortada durduğu yer, Balkanlardan Kafkaslara varıncaya kadar Türkiye'nin her zaman diplomaside bir huzurun, diplomaside her zaman insanlık adına kazanımları vurgulama yolundaki varlığı çok kıymetlidir, çok değerlidir ve Türkiye proaktif dış politika ve diplomatik girişimleriyle dünyaya bu anlamda önemli mesajları söyleyerek sürdürmektedir. İç cephemizi güçlendirerek, bölgeyi terörsüz bir bölge hâline getirerek dünyanın da daha küresel -adalet anlamında- adil bir dünya olması yolunda Türkiye çabalarını sürdürecektir.

Türkiye, işte, terörsüz Türkiye süreciyle ilgili ortaya koyduğu vizyon ve çalışmalarla, bin yıldır bu topraklarda, düşüncesi, inancı ne olursa olsun -Türk'üyle, Kürt'üyle, Alevisiyle, Sünnisiyle- 86 milyonun bir ve beraber olduğu daha güçlü bir kardeşlik temelli gayretini sürdürmektedir. Biz kardeşliğimizi daha güçlendireceğiz, iç cephemizi daha güçlendireceğiz.

Terörsüz Türkiye, terörsüz bölge demek. Terörsüz bölge, aynı zamanda küresel adaletin de sağlanması demek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) - Bu anlamda, Türkiye modelini, hem kendi içerisinde birliğini daha da güçlendirmeye hem de dünyada "Türkiye modeli" olarak ortaya koyacağımız bu vizyonu, perspektifi güçlü bir şekilde sürdürmeye devam edeceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün gerçekten Meclisimize yakışmayan bir tabloyu, demokrasimiz adına üzücü bir tabloyu hep birlikte gördük. Anayasa'da da demokrasinin temelinde de hep ifade edilen kürsü dokunulmazlığı demokrasinin en temel dokunulmazlık alanıdır. Her fikir söylenir. Elbette demokrasinin en temel unsuru muhalefettir ve muhalefet de itirazını kaba kuvvetle, şiddetle değil sözle, eleştirilerle yapar. Her türlü fikrini ortaya koyma demokrasinin bir gereğidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) - Eleştiri olmazsa zaten demokrasi olmaz ve bu eleştirilere müsamaha da demokrasinin bir gereğidir. Demokrasi, bu anlamda müzakereyi, müsamahayı ortaya koymaktır. Burada, Anayasa'dan kaynaklanan bir yetki ve görev icabı gelen iki Sayın Bakana yönelik, kürsünün işgal edilerek, kürsüde bu hakkın kullanılmasına yönelik engellemeler kabul edilemez. Dolayısıyla bu anlamdaki kürsüye yönelik... Kürsüde her şey konuşulur, herkes konuşur ama bu kürsünün bir dokunulmazlığı vardır; kürsüde konuşulan ifadelerin, her türlü iradenin, her türlü beyanın da dokunulmazlığı vardır. Mecliste her şeyi konuşuruz, her türlü eleştiriyi yaparız, muhalefet yapar, iktidar kendi yaptıklarını savunur ve milletimiz de hakem olur. Milletimiz bir iktidara, bir de muhalefetin söylemine bakar, sonra karar verir sandıkta ama bunun ötesinde bir engelleme, fiili engelleme, kürsünün engellenmesi, kürsünün bu konudaki dokunulmazlığına yönelik bir saldırı doğru değildir, kabul edilemez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun tamamlayın.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) - Milletlin temsilcileri olarak buraya gelen herkesin söz söyleme hakkı vardır, biz bunu çok değerli ve kutsal görüyoruz, bunu korumaya devam edeceğiz.

Yemin konusunda da tutanaklarla ilgili hususta her yeminde yemin metni tutanaklara yazılmamıştır. Burada, 600 milletvekili de dâhil olmak üzere, kürsüye çıkan, işte Sayın Murat Emir çıkmıştır, yemin etmiştir o kayda geçmiştir, yemin metni geçmemiştir, bakanlarımızın yeminlerinde de öyle. Bakın eski tutanaklara, bakanlar yemin eder, "Yemin etti." diye geçer. Dolayısıyla bu anlamda Anayasa'ya uygun bir şekilde yemin işlemi de tamamlanmıştır.

Yine, son olarak ifade etmek istiyorum: Demokrasi tahammül, demokrasi karşılıklı anlayış rejimidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun tamamlayın.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) - Bu anlamda, kürsünün, demokrasinin daha da güçlenmesi için çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Umarız bu ve benzeri görüntüleri, Meclisimize yakışmayan bu görüntüleri bir daha görmeyiz.

Tekrar Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın Çömez'in bir söz talebi var.

Buyurun.

38.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, daha önce Parlamentoda deklare ettiği gübre raporlarıyla ilgili olarak Tarım ve Orman Bakanlığından gelen cevaba ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Az önce bundan kırk gün kadar önce Parlamentoda deklare ettiğim gübre raporlarıyla ilgili Sayın Yenişehirlioğlu'ndan bir mesaj aldım. Kendisi dedi ki: "Ben o gün iletilen raporları derhâl Tarım Bakanlığına ulaştırdım." Fakat bugüne kadar Tarım Bakanlığından bir geri dönüş olmamış anlaşılan. Az önce burada yaptığımız değerlendirme üzerine Tarım Bakanlığı kendisine acil bir mesaj geçmiş, Sayın Yenişehirlioğlu da -kendisine teşekkür ediyorum- "Ben vazifemi yaptım, Tarım Bakanlığına ilettim, az önce de Bakanlık bana cevap verdi." diyor. Şimdi, bakanlığın verdiği cevabı sizlerle paylaşacağım. Diyor ki: "Safa Tarıma ait Iperen Start Micro markalı gübrenin çinko ve klor parametresine uygun olmadığı tespit edilmiş." Demek ki onlar da tespit etmişler. Yine "Olimpos Gübreye ait Herkül markalı gübrede fosfor ve potasyum parametrelerinin uygun olmadığı tespit edilmiş."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Yani Bakanlık bizim aslında onun yapması gereken vazifeyle ilgili yapmış olduğumuz çalışmaları bir anlamda teyit etmiş.

Şimdi, sorumuz şu: Bakanlık aslında şecaat arz ederken merdikipti sirkatin söylemiş yani doğru diyor, gübrede sahtekârlık var diyor, hırsızlık var diyor, gübrenin içindeki asıl besleyici maddeler bu fabrikalar tarafından çalınmıştır diyor. Peki, böyle bir hırsızlığa, böyle bir soyguna, çiftçinin bu şekilde mağdur edilmesine Bakanlık bugüne kadar ne yaptı? Bunun sorumlusu biz değiliz, biz bunu eleştirecek noktadayız. Bana köylüden şikâyet geldi "Ürünlerimizden netice alamıyoruz, gübreden netice alamıyoruz." diye, ben de götürdüm, tahlil ettirdim. Şimdi soruyorum Bakanlığa: Neredesiniz siz? Peki, asıl başka soru daha var: Yıllardır bu sahte gübreyi kullanan köylü kime güvenecek; bu mağduriyeti kim giderecek, kim tazminat ödeyecek? Devlet ile millet arasında bir sözleşme vardır, millet devletine güvenir ve millet devletini bir teminat olarak kabul eder.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bitireceğim, bir cümle istirham ediyorum, uzatmayacağım.

BAŞKAN - Buyurun tabii ki.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Siz eğer zaten çiftçinin hakkını, hukukunu koruyamıyorsanız, zaten borç batağındaki çiftçiye muhafaza edemiyorsanız; köylüyü, hayvan yetiştiricisini muhafaza altına alamıyorsanız ve ardından da onun satın aldığı gübreleri denetleyemiyorsanız, satın alınan gübreler sokaklarda gübre işletmelerinde sahte gübre olarak satılıyorsa, bu açgözlü işletmeler utanmadan, sıkılmadan köylünün alın terini çalıştırıyor ve biz burada bu raporları sunduktan sonra "A, evet, haklıymışsınız, ceza kestik." diyorsanız oturun düşünün bir kere daha. Soru önergelerimize cevap vermiyorsunuz. Sahada çok çalışan siyasetçiler olarak bilgiyle, belgeyle konuşuyoruz, kırk gündür karşılık vermiyorsunuz, nihayet bugün bir kere daha eleştirince "Doğru söylüyorsunuz, biz de baktık, yanlışmış, gereğini yaptık, ceza verdik..." Tabiatıyla burada mağdur olan köylünün, bu gübreyi kullanan köylünün zararının tazmin edilmesi, bunlara tazminat verilmesi ve ilgililerin de hesap vermesi lazım.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Teşekkürler.

Sayın Arı, buyurun.

39.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, Tarım ve Orman Bakanına sormak istediği sorulara ilişkin açıklaması

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

6 Şubat 2023 depreminde yıkıma uğrayan şehirlerden bir tanesi de Adıyaman ilimizdi. Geçtiğimiz hafta Adıyaman'daydık, şehrin gerek genel desteklerle gerekse yerel desteklerle ayağa kalkmakta olduğunu gördük. Adıyaman ilinin Atatürk Barajı'ndan içme suyu teminiyle ilgili bir projesi olduğundan bahsedilmekte. Ben buradan Tarım Bakanına soruyorum: Atatürk Barajı'ndan su teminine ilişkin bir proje var mıdır? Bu proje için 2026 yılı bütçesinde ödenek ayrılmış mıdır ve inşaatına ne zaman başlanacaktır? Adıyaman halkı Atatürk Barajı'ndan gelecek suya ne zaman kavuşacaktır?

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Sayın Güneş...

40.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, dün Genel Kurulda yaşananlara ve görevlerine başlayan Bakanlara ilişkin açıklaması

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün bu Gazi Mecliste yaşanan görüntüler sıradan bir siyasi tartışma değildir, doğrudan doğruya millet iradesine yönelmiş bir saygısızlıktır. Çünkü bu çatı altında esas olan yükselen sesler değil sandıktan çıkan iradedir. Adalet Bakanımız da İçişleri Bakanımız da görevlerini Anayasa'ya ve yasalara bağlılık yeminiyle yerine getirecektir.

YÜKSEL TAŞKIN (İzmir) - Ekrem Başkan sandıktan çıkmadı mı?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Hukukun açık hükümleri ortadayken fiilî engellemelerle süreci sekteye uğratmaya çalışmak demokrasiye değil düzensizliğe hizmet eder.

Yemin ederek görevlerine başlayan Adalet Bakanımızı ve İçişleri Bakanımızı tebrik ediyorum, üstlendikleri sorumluluklarında kendilerine başarılar diliyorum. Türkiye Cumhuriyeti bir hukuk devletidir ve devlet ciddiyeti içinde yoluna devam edecektir. Biz AK PARTİ Grubu olarak şunu net olarak ifade ediyoruz: Millî iradenin üzerinde hiçbir güç tanımadık, tanımayacağız.

YÜKSEL TAŞKIN (İzmir) - Evet, tanıma işte, tanıma!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Bu Meclisi işgal kültürüne değil hukuk kültürüne teslim edeceğiz. Bu Gazi Meclisi iradeyle, hukukla yönetmeye devam edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Emeklilere "Yaşıyorsun." diyen sensin Sayın Güneş. Ali Karaoba gelsin hakkından.

BAŞKAN - Sayın Dinçer...

41.- Mersin Milletvekili Talat Dinçer'in, örtü altı üretim yapanların sorununa ilişkin açıklaması

TALAT DİNÇER (Mersin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Şimdi, önemli bir sorun var. Seçim bölgem Mersin örtü altı üretimde ülkemizde önemli bir yere sahip. Türkiye'nin değişik illerinde de örtü altı üretim had safhada. Yalnız, yanlış bir uygulama üzerinden üreticilerimiz sıkıntı çekmektedir. Özellikle dinî

bayramlarımızda büyük şehirlerde; İstanbul, Ankara, İzmir gibi illerimizde haller kapalı oluyor. Haller kapalı olunca da üretici ürettiği ürünü hallere ulaştırıyor, vatandaşla ulaştırıyor. Buradan Tarım Bakanına ve Ticaret Bakanına sesleniyorum: Bir an önce bu düzenlemeyi yapın. Zaten zor durumda olan çiftçimizi bir nebze de olsa rahatlatalım, ürettikleri ürünler ellerinde kalsın.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Yurdunuseven...

42.- Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven'in, 500 Bin Sosyal Konut Projesi kapsamında Afyonkarahisar'da çekilen kuralara ilişkin açıklaması

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Seçim bölgem olan Afyonkarahisar ilinde, 5 Şubat 2026 günü Sayın Aile ve Sosyal Politikalar Bakanımız Mahinur Özdemir Göktaş'ın katılımlarıyla, Ev Sahibi Türkiye 500 bin Konut Projesi kapsamında 4.370 vatandaşımız için TOKİ tarafından noter huzurunda kura çekilmiştir. İlimize TOKİ tarafından yirmi üç yıllık iktidarımız döneminde güncellenmiş rakamla 66,1 milyar liralık 3.555'i devam eden toplamda 14.764 konut, 349 tarımköy konutu, 89 sanayi iş yeri, 17 cami, 3 millet bahçesi olmak üzere çok sayıda eğitim, sağlık ve diğer kamu binaları kazandırılmıştır. Sosyal medyada sanki ev sahibi olanlara yeniden konut veriliyormuş gibi bir izlenim doğmakta olup Ev Sahibi Türkiye 500 Bin Konut Projesi'nde son bir yıl ikamet, belirli bir gelirin altında olmak ve Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde kendi, eşi ve çocuklarının üzerine bağımsız bölüm, konut olmaması gerekmektedir. Bu kurada kendisine konut çıkan 4.370 hemşehrime hayırlı olsun diyorum. Kendisine konut çıkmayan hemşehrilerimiz de üzülmesinler, en kısa zaman da yeni 500 bin konut daha yapacağız.

BAŞKAN - Sayın Öztunç...

43.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Kahramanmaraş'ın kurtuluş gününe ve Kahramanmaraş'ta gelen yüksek su faturalarına ilişkin açıklaması

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

12 Şubat Kahramanmaraş'ın kurtuluş bayramı, şehir tabiriyle Çete Bayramı, "Maraş bize mezar olmadan düşmana gülizar olmaz." diyen bir halkın bayramı. Maraş savunmasına katılmış madalyalı bir dedenin torunu olarak bir kez daha Maraş'ın kurtuluş gününü kutluyorum.

Yıllar önce işgalden kurtulmuştu Kahramanmaraş, şimdi bir başka işgal var Maraş'ta; ekonomik işgal var, suyun altından daha değerli olduğu bir gerçekliğin işgali var. Yani öyle bir durum ki geçen ay 100 lira gelmiş su faturası, bu ay olmuş bin lira, 2 bin lira; olacak iş değil. Sorsanız sanki hamam işletiyor Kahramanmaraşlı evlerinde. İnanılmaz büyük bir ekonomik darbe var, su faturaları çok şişkin geliyor. İnşallah Kahramanmaraşlı bu işgalden de kurtulacak ve bunları da yani AKP yönetimini de göndermiş olacak.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Yıldırım Kara...

44.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, İskenderun ve Belen ilçeleri için taleplerine ilişkin açıklaması

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

İskenderun sanayi sitesinin planı, projesiyle ilgili kamuoyunda büyük bir bilgi eksikliği var. Özellikle mobilyacılar, imalatçılar ortalama 400-450 metrekare dükkânlar talep ediyorlardı. Şimdi bunların 150-200 metrekare olması düşünülemez. Sanayi sitesi ne zaman başlayacak, ne zaman tamamlanacak, bilmek istiyoruz.

Yine, İskenderun Otogarı deprem sonrasında hiç de İskenderun'a yakışmayan bir durumda. Nerede, nasıl yapılacak, ne zaman bitecek; bunu kamuoyu bilmek istiyor.

Belen ilçemizdeki tarihî Kurtuluş Hamamı'yla ilgili girişimler Vakıflar Bölge Müdürlüğüne bir an evvel yapılmalı. İlçemizdeki Halilbey'den doğan, Cumhuriyet Mahallesi, Derebahçe'ye kadar uzanan derenin ıslahının bir an evvel yapılmasını DSI'den bekliyoruz. Yarım kalan Halilbey, Yukarı Çakallı, Bakras, Derebahçe Mahallelerimizdeki doğal gaz altyapısının tamamlanmasını bekliyoruz. Yine, Halilbey'e Ziraat Bankası ATM'si bekliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.55

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.09

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: İbrahim YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar), Nermin YILDIRIM KARA (Hatay)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 60'ıncı Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

YENİ YOL Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- YENİ YOL Grubunun, Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ ve 19 milletvekili tarafından, yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığının zedelenmesi, yargı organları arasında çıkan yetki ve hiyerarşi krizleri, Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının uygulanmaması, siyasal ve ekonomik saiklerle yürütülen yargı süreçleri ile geçmişten bugüne uzanan gayrihukuki uygulamanın araştırılması amacıyla 12/2/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Şubat 2026 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

12/2/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 12/2/2026 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Mehmet Emin Ekmen
Mersin
Grup Başkanı

Öneri:

Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ ve 19 milletvekili tarafından, yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığının zedelenmesi, yargı organları arasında çıkan yetki ve hiyerarşi krizleri, Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının uygulanmaması, siyasal ve ekonomik saiklerle yürütülen yargı süreçleri ile geçmişten bugüne uzanan gayrihukuki uygulamaların araştırılması amacıyla 12/2/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 12/2/2026 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere YENİ YOL Partisi Grubu adına Sayın Selçuk Özdağ.

Buyurun. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; grup önerimiz üzerine söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yargının bağımsızlığı ve aynı zamanda yargının siyasallaşması... Yargı yeni siyasallaşmıyor arkadaşlar, Türkiye hemen hemen çok partili hayata geçtikten sonra yargıyı birileri arkabahçesi yapmak istedi. Zaman zaman ideolojiler, zaman zaman mezhepler, zaman zaman da siyasi partiler yargıyı arkabahçesi yapmak istedi. Ardından yıllar geçti ve erdemliler hareketi olarak çıkan Adalet ve Kalkınma Partisi şöyle dedi: "Ben kuvvetler ayrılığı ilkesini hâkim kılmak için iktidara talibim." Ve ardından da iktidar oldular uzun süre. Türkiye'de Avrupa Birliği kriterleri ve Avrupa Birliğine girmek için fasılların açılması noktasında doğru işler yaptı Adalet ve Kalkınma Partisi ama ne zaman ki 17-25 Aralık sonrası ve ardından da 2018 yılında Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçildikten sonra "Türkiye'de kuvvetler ayrılığı ilkesini tam ve kâmil manada hâkim kılmak istiyorum." diyerek yola çıkanlar kuvvetler birliğini inşa ettiler ve yargının siyasallaştığını o günden itibaren görmeye başladık. Daha önce Sayın Erdoğan'ı da İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı yaparken yargının siyasallaşması nedeniyle bir şiirden dolayı, Ziya Gökalp'in bir şiirinden dolayı kendisini siyaset kurumunun dışına atmaları çok ciddi şekilde ayıplı bir işti. Ayıplı işi 28 Şubat döneminde de gördük ama aynı ayıplı işleri Balyoz, Ergenekon gibi davalarda da gördük. Bir Genelkurmay Başkanı tutuklandı ve bir Genelkurmay Başkanı Türkiye'de müebbet, ağırlaştırılmış müebbet hapse çarptırıldı ve ardından da dediler ki: "Aa, bir kumpasmış." Bu kumpas da beraber yolculuk yapmış oldukları, adına "cemaat" denilen bir terör örgütü tarafından yapılmıştı. Peki, ardından ne oldu bu Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle beraber? Yargının siyasallaştığını, yargının bağımsızlığına hâle geldiğini gördük. Örnek mi diyorsunuz; Anayasa Mahkemesi kararları herkesi bağlar mı, yürütmeyi bağlar mı? Bağlar. Yasamayı bağlar mı? Bağlar. İdareyi bağlar mı? Bağlar. Peki, bu Anayasa Mahkemesinde çifte standartlar var mı? Var; şuna başka, buna başka. Anayasa Mahkemesi kararlarını Yargıtayın tanımadığını gördük mü? Gördük; Can Atalay meselesinde gördük, diğer davalarda, Selahattin Demirtaş davalarında gördük.

AHİM kararları Anayasa Mahkemesi gibi, AYİM gibi veya kanunlar gibi geçerli mi? Geçerli arkadaşlar. Peki, geçerliyse AHİM kararlarıyla ilgili övündüğümüz nokta ne? "Biz, bu AHİM kararlarının yüzde 90'ına uyuyoruz." diyoruz değil mi? Peki, yüzde 10'u ne oluyor? Yüzde 10'una niye uymuyorsunuz? Orada da Avrupa'yı örnek gösteriyorlar. Bu kınadıkları, hani şu Epstein davası nedeniyle Batı'nın değerlerinin çürüdüğünü söyleyenler şöyle söylüyor, "Efendim, biz burada AHİM kararlarını uygulamıyoruz çünkü Avrupa da yüzde 80'ini uygulamıyor." ifadesini kullanıyor. Onların uygulamadığı maddelere baktığımız zaman tali unsurlar arkadaşlar, esasa taalluk eden kararlar değil. Bizim uymadığımız kararlar ne? Esasa taalluk eden kararlar. Nedir mesela? İşte, Ekrem İmamoğlu yargılanıyor. İmamoğlu yargılanırken İmamoğlu davasında veya Cumhuriyet Halk Partili bazı kişilerin yargılanmalarında veya DEM PARTİ'li bazılarının yargılanmalarında bir hâkim iktidarın istemediği bir kararı verirse yani iktidarın yargılanmalarını istediği ama onların da "Hayır, yargılanmasınlar, beraat etsinler." dediği, hâkim bağımsızlığına rağmen, o hâkimlerin bulundukları yerlerden coğrafi teminata rağmen alındıklarını görüyoruz. Peki, o hâkimlerle ilgili Hâkimler ve Savcılar Kurulu bir şey yapıyor mu? Yapmıyor.

Bakın, 2010 yılında bir referandum oldu arkadaşlar. HSYK'ydı eskiden ismi biliyorsunuz, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluydu. Burada dengeli bir dağılım vardı, Avrupa Birliği kriterleri vardı o zaman ama 2017 yılında siz Hâkimler ve Savcılar Kurulunu şöyle yaptınız kendiniz, "Bunun 4 üyesini Cumhurbaşkanı seçer." dediniz. Seçti. Peki, geri kalan diğer üyelerini kim seçecek? Diğer üyelerini Meclis seçecek. Meclis çoğunluğu kimde? Adalet ve Kalkınma Partisinde. O zaman burada adalet olmuyor arkadaşlar;

olmadığı gibi, yargının siyasallaşmasını çok rahat bir şekilde söyleyebiliriz. Yargı, 15 Temmuz sonrası çok ciddi şekilde siyasallaşmaya başlamıştır, korkutulmuştur; korkmuştur veya da durumdan vazife çıkarmışlardır veya da ideolojilerini kendi kararlarına çok rahat bir şekilde sirayet ettirebilecek kadar idraklerine deli gömlekleri giydirilen insanların vermiş olduğu kararları gördük biz burada. Bununla ilgili onlarca örnek verebiliriz değerli arkadaşlarım. O nedenle, biz gelin hep beraber yeniden kuvvetler ayrılığı ilkesini hâkim kılalım. Onu nerede sağlayabiliriz? Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminde sağlayamayız arkadaşlar. Yarın, eğer bir muhalefet partisi iktidar olursa ve "Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemini devam ettireceğim." derse aynı hataları yapar, aynı layüsellğe, aynı -tırmak içinde söylüyorum- yarı tanrılığa...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Teşekkür ederim efendim.

Ve aynı şekilde, Türkiye'de çok rahat bir şekilde denetleme sisteminin olmadığını, hesap verilebilirliğin olmadığını, şeffaflığın olmadığını, kuvvetler ayrılığının kuvvetler birliğine tekrar yeniden birleştiğini, döndüğünü hep beraber görürüz. O zaman çözüm nedir? Çözüm: Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi bir felakettir ve Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi bir felaket olduğu gibi, Sayın Cumhurbaşkanının yönetme tarzı da bir felakettir. O zaman ya yarı başkanlığa döneceksiniz ki birileri böyle istiyor, ben de tam tersi, bizim grubumuz da tam tersi olarak yeniden parlamenter sisteme dönmek istiyoruz. Parlamenter sisteme dönersek denetleme sistemlerini oluşturabiliriz.

Dün burada, grubumuz bittikten sonra, grup toplantımızdan sonra eski Başbakan, eski Başbakan Yardımcısı ve kendiniz içinden çıktığınız Saadet Partisinin Genel Başkanıyla beraber bu Şeref Salonu'nun önünde bir resim çektiyorduk biz. "Cumhurbaşkanı geliyor." dediler, Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı geliyor, yürüyerek geçecek, arabası duracak; bize orada resim çekmeye bile izin vermediler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Hani Parlamentoda eşittik! Değil miydik eşit! Sayın Cumhurbaşkanı gelirken bizden mi, benden mi korkuyorsunuz, milletvekilinden mi korkuyorsunuz; Ahmet Davutoğlu'ndan mı korkuyorsunuz, Mahmut Arıkan'dan mı korkuyorsunuz, Ali Babacan'dan mı korkuyorsunuz! Sayın Cumhurbaşkanı bize de selam verirdi. Belki bize selam verdiği için de "Oylarımızı da sana veriyoruz." derdik belki ama maalesef bunu yapmadılar ve Sayın Cumhurbaşkanını kimden koruduklarını anlayamadım.

Teşekkür ediyorum.

İnşallah grup önerimize Adalet ve Kalkınma Partisi "evet" der, samimiyet testinden, turnusol kâğıdından geçer.

Teşekkür eder, saygılar sunarım. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Özdağ.

İYİ Parti Grubu adına Sayın Hakan Şeref Olgun.

Buyurun. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HAKAN ŞEREF OLGUN (Afyonkarahisar) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün bu kürsüde yalnızca bir hukuk tartışmasını değil devletin temelini, milletin adalet duygusunu ve Türkiye'nin geleceğini ilgilendiren ağır bir krizi konuşuyoruz. Türkiye'de son yıllarda yargı organları arasında açık bir yetki ve hiyerarşi krizi yaşanmaktadır. Anayasa'nın 153'üncü maddesi son derece açıktır. Anayasa Mahkemesi kararları yasama, yürütme ve yargı organlarını bağlar. Bu hüküm tartışmaya kapalıdır. Ancak yüksek mahkeme kararlarının alt derece mahkemelerince uygulanmadığına, hatta açıkça yok sayıldığına hep birlikte şahit olduk. Bu tablo hukuk devletinde kabul edilemez.

Aynı şekilde, Türkiye'nin taraf olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin denetim organı olan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının uygulanmaması da yalnızca bir hukuk sorunu değildir. Bu durum Türkiye'nin uluslararası yükümlülüklerine aykırılık teşkil etmekte ve ülkemizi hem siyasi hem de ekonomik açıdan ağır bedellerle karşı karşıya bırakmaktadır. Türkiye'nin "Bu kararları uygulamıyorum." demek gibi bir şansı yoktur. Karar, Türkiye'nin bu sözleşmeye taraf olması sebebiyle Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 46'ncı maddesine bağlayıcıdır ve mutlak suretle de gereği derhâl yerine getirilmelidir. Bu, tartışmaya açık bir konu değildir. Anayasa'nın 90'ıncı maddesinin son fıkrasına göre de bu kararların bağlayıcılığı vardır. Hükme göre, temel hak ve özgürlükler söz konusu olduğunda uluslararası sözleşmeler öncelikli olarak kabul edilir. Türkiye'nin uluslararası arenada üstlendiği hukuki yükümlülükleri yerine getirmemesi, bizi politik anlamda da zor durumda bırakma riski taşımaktadır. Türkiye'nin Avrupa'dan uzaklaşması içe kapanmasına, Ege ve Akdeniz'deki meselelerde yalnız bırakılmasına sebep olabilir.

Hukukun üstünlüğünün zedelendiği bir ülkede hiçbirimiz güvende olamayız. Hukuki öngörülebilirliğin ortadan kalktığı yerde devlete güven duygusu zedelenir, keyfîlik kurala, istisna ise yönetime dönüşür. Aynı hukuki durumda olanlara farklı uygulamaların yapılması, suçsuz olduğu kanıtlanmış kişilerin siyasi saiklerle göreve iade edilmemesi kabul edilebilir değildir. Değerli milletvekilleri, yargı organları arasındaki bu kriz aslında kuvvetler ayrılığı ilkesinin aşınmasının sonucudur. Yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığı tartışmalı hâle geldiğinde devletin meşruiyet zeminini sarsılır. Hukuk, siyasal tercihlere göre eğilip bükülemez. Anayasa, herkes için bağlayıcıdır, beğenildiğinde uygulanıp beğenilmediğinde askıya alınacak bir metin değildir. Bizler, hukukun üstünlüğünü savunmayı bir siyasi tercih değil anayasal bir sorumluluk olarak görüyoruz. Türkiye'nin yeniden güven veren bir hukuk devleti olması, ekonomik istikrarın da toplumsal barışın da ön şartıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

HAKAN ŞEREF OLGUN (Devamla) - Buradan açıkça ifade ediyorum: Anayasa'ya sadakat, devlete sadakatin gereğidir. Yargı kararlarının uygulanmadığı bir düzende, demokrasi ayakta kalamaz. Türkiye'nin ihtiyacı kişilere göre değişen hukuk değil herkes için eşit ve bağlayıcı bir hukuk düzenidir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Sayın Nevroz Uysal Aslan.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; YENİ YOL Grubunun destekleyeceğimiz araştırma önergesi üzerine söz aldım. Hepinizi selamlıyorum.

Burada, yargının tarafsız ve bağımsız olup olmadığını araştırma ve ortaya çıkarma konusunda dünki fotoğraftan sonra nasıl bir kaçınma oylaması görüleceğini biraz sonra göreceğiz. Ancak Türkiye tarihinde, yargının iktidardan yana taraflı ve bağımlı olduğunu gösteren onlarca somut yargılamaya var. Kamuoyunun çokça bildiği Kobani kumpas davasından, DGM'den KCK'ye, HDG yargılamaları, kayyum davaları, Gezi yargılamaları, gazetecilerin, barış akademisyenlerinin, öğrencilerin, avukatların yargılandığı onlarca dava hatta yargı süreçlerinin bir diplomatik ve siyasal pazarlıklar üzerinden kurgulandığı Rahip Brunson ve Deniz Yücel örnekleri bile var. Tüm bunlar ortadayken KCK avukat dosyalarından ÇHD'ye, Selçuk Kozağaçlı'yı yeniden gözaltına alıran, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Başkanı Ekrem İmamoğlu'na açılan davalardan kent uzlaşısının mimarı olan Selahattin Demirtaş ve Sayın Süreyya Önder hakkında hüküm kuran ve daha birçok kumpas dosyasında imzası ya da parmağı olan Akın Gürlek'i Adalet Bakanı olarak getirdiniz. Peki, kendisinden ne bekliyoruz? Elbette, burada yemin ettiği ya da yemin ettiğini söylediği metne bağlılığını; AYM, AİHM kararlarının uygulanmasını; tarafsız, bağımsız bir yargıyı kurmasını. Peki, soruyorum: Bu fotoğrafla mı, bu görüntüyle mi, bu tablo mu bunları gerçekleştirebilecek? Biraz önce burada söz alan birçok Grup Başkan Vekili söyledi, "TBMM kürsüsü halkın iradesinin tecelligâhıdır." dendi. "Bizler seçilmiş vekilleriz. Kürsü dokunulmazlığı, halkın üzerine söz kurduğumuz..." diye söylendi ama bu fotoğrafa bakın; ortada yargının en baş görevlerinden birine gelen şimdi yürütmenin başı olacak, yargının, HSK'nin başına geçecek kişinin etrafında seçilmiş milletvekilleri, iktidar partisinin milletvekilleri; bir atanmışın etrafında siyasi koruma zırhı oluşturan seçilmiş vekiller. "Bağımsız" denilen, bağımsız olması ifade edilen makamın daha ilk saatlerde bile siyasal zırhın, siyasal vesayetin içerisine geldiği belki yüz yıllık fotoğraflardan biri. Bu fotoğrafta yasama, yürütme, yargı var ama kuvvetler ayrılığı yok, hukuk devleti yok, demokrasi yok, tarafsızlık, bağımsızlık yok. Dün burada yaşananları ne sıradan günlük bir kürsü işgaline bağlayabilirsiniz ne de burada yapılan birçok kavga ve ortaya çıkan tartışma biçimlerine bağlayabilirsiniz. Burada oluşan kavgalar kadar bu fotoğraf konuşulmadı Türkiye basınında ama dünya basınında "Rezillik üstüne rezillik." manşetleri atıldı. Yasamanın set edildiği bir yürütme; bu yürütme yargıya baş nasıl olacak, hep beraber göreceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Devamla) - Siyasal vesayetin tarihî fotoğraflarından biri olacak ama aynı zamanda demokrasiyle aramızdaki uçurumun fotoğrafı hâline gelecek bu fotoğraf. Demokrasi sadece seçimler demek değildir, oy çoğunluğuna güvenmek demek değildir, parmak sayısıyla oylamak demek değildir. Demokrasi hukuk devleti, yargı bağımsızlığı, kuvvetler ayrılığının korunabilmesi demektir ve biz, DEM PARTİ olarak, yapısal bir biçimde gerçek demokrasi, adalet ve hukuk talebini savunuyoruz. Hukukun, yargının siyasal sadakatle işlemediği bir düzen talep ediyoruz. Bu fotoğrafın karşısında susmayacağız, bu fotoğrafın sebep olabileceği ihtimaller üzerinde susmayacağız çünkü adalet, hukuk herkes için ya vardır ya da hiç kimse için yoktur diyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Sevda Erdan Kılıç. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün burada iki karanlığı konuşacağım; biri, çocukların hayatına çöken küresel bir istismar ağı, diğeri ise bu ülkenin yargısının üzerine çöken siyasal istismar ağı.

Bir ülkede yargı bağımsız değilse hiçbir karanlık gerçekten aydınlatılamaz. Bir ülkede hâkimler vicdanıyla değil sistemin beklentisiyle karar veriyorsa adalet sadece bir tabeladan ibaret kalır. Bir ülkede Anayasa yok sayılıyorsa, mahkemelerde ast-üst ilişkisi bozulmuşsa orada devletin iskeleti çoktan kırılmıştır.

Bakın, Can Atalay davasında yaşadıklarımız bir hukuk skandalı değil aslında bir anayasal darbedir. AYM "hak ihlali" diyor, alt mahkeme "tanımıyorum" diyor. Tayfun Kahraman dosyasında AYM "Adil yargılanma hakkı ihlal edildi." diyor, yerel mahkeme "Sen karışamazsın." diyor. Selahattin Demirtaş davasında AİHM "Serbest bırakın." diyor, yargı siyasi süreci bekletiyor. Osman Kavala ve Gezi davası sanıkları sadece bir ibret vesikası olsun diye demir parmaklıklar ardında tutuluyor. Yasa "Tutuksuz yargıla." diyor, seçilmiş belediye başkanlarımız ya içeride ya da görevine iade edilmiyor. Bir de KHK zulumu var tabii; beraat almış, takipsizlik almış ama hâlâ görevine dönemeyen binlerce öğretmen, doktor, mühendis var; barış akademisyenlerinin ise davaları hâlen devam ediyor. İşte, tüm bu pervasızlıklar gücünü hukuktan değil siyasi koridorlardan alıyor. Karanlığa karşı Gezi'yi, haksızlığa karşı KHK'lileri, hukuksuzluğa karşı Demirtaş'ı ve Atalay'ı savunmak aslında bu ülkenin adaletini ve bu ülkenin geleceğini savunmaktır, biz savunmaya devam edeceğiz bundan sonra da.

Şimdi gelelim ikinci karanlığa. Epstein dosyası dünyanın vicdanını sarsan bir karanlığı gösterdi. Gücün parayla, paranın dokunulmazlıkla, dokunulmazlığın cezasızlıkla buluştuğu bir istismar düzeni ve bu dosyada maalesef Türkiye'nin de adı geçiyor. İki yıl önce araştırma önergesi vermişim, koskoca iki yıldır bekledi, şimdi konu yeniden gündeme geldi. Mahkeme kayıtlarına yansıyan iddialarda Türkiye'den reşit olmayan kız çocuklarının kaçırılarak adaya götürüldüğü ileri sürülüyor. Pilotların beyanlarından, maillerden bahsediliyor, Senato raporlarında milyon dolarlık hesaplardan, çeşitli ülkelere para transferlerinden bahsediliyor, Türkiye'nin de adı bu çerçevede maalesef anılıyor. Bunlar iddia; eğer doğruysa biz çocuklarımızı koruyamamışız bugüne kadar, ha yanlışsa da ülkemiz üzerindeki bu gölgeyi, bu karanlık gölgeyi mutlaka birlikte kaldırmalıyız. Bakın, ivedilikle kayıp çocuk verileri şeffaf biçimde kamuoyuna muhakkak açıklanmalı, kayıp ihbar izleme mekanizmaları muhakkak güçlendirilmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SEVDA ERDAN KILIÇ (Devamla) - Teşekkür ederim.

ABD makamlarından Epstein dosyasına ilişkin tüm belgeler istenmeli ama sansürlü, eksiksiz bir biçimde resmî yollardan talep edilmelidir. Uçuş kayıtları, para transferleri, yazışmalar, mailler ve tüm temaslar bağımsız ve kurumsal bir incelemeye tabi tutulmalıdır ama en önemlisi, Türkiye Büyük Millet Meclisi yürütmenin konforuna göre değil Anayasa'ya ve insanlık onuruna göre

hareket etmeli, derhâl bir araştırma komisyonu kurmalıdır. Bu mesele parti meselesi değildir arkadaşlar, bu mesele insanlık meselesidir. Bugün burada susarsak yarın hiçbir çocuğun gözünün içine bakamayacağız. Ya çocukların yanındayız ya da çocukların suskunluğunun.

O yüzden, çocukların hayatı üzerine kurulan bu kirli düzeni ortaya çıkarmak siyasi bir tercih değildir insan kalabilmenin belki de son sınırını diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar; CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Harun Mertoğlu.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HARUN MERTOĞLU (Rize) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; YENİ YOL Partisinin vermiş olduğu öneri üzerine söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, şunu açıkça ifade etmek isterim: Dün Genel Kurulda Bakanlarımızın yemin etmeleri engellenmeye çalışılmış, Anayasa'nın ve İç Tüzük'ün amir hükümleri yok sayılmış, Anayasa'mızın ve milletimizin Cumhurbaşkanımıza vermiş olduğu yetkiye müdahale edilmek istenmiştir. Muhalefet konunun bu şekilde gündeme gelmesinden imtina etmekte, kendi tahriki sonucu çıkan olayların sorumluluğunu da bizlere yıkmaya çalışmaktadır. Mecliste her şey konuşulur, her türlü eleştiri dile getirilir; bu, demokrasinin gereğidir ancak anayasal bir görevin yerine getirilmesini fiili müdahalelerle engellemeye çalışmak hukukla ve parlamenter ahlakla bağdaşmaz. Hukuku savunduğunu söyleyip hukuki süreçleri zorbalıkla durdurmaya çalışmak büyük bir çelişkidir. Eğer gerçekten hukuk devletinden yanaysanız önce Meclisin iradesine, anayasal süreçlere ve milletin seçtiği Cumhurbaşkanının kullandığı iradeye saygı göstermek zorundasınız.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti bir hukuk devletidir. Yargı, Anayasa'mızın çizdiği çerçevede bağımsız ve tarafsız bir şekilde görevini yerine getirmektedir. Hiçbir kişi, kurum veya siyasi yapı yargının yerine geçerek karar veremez. Önergede yargımızı toptan zan altında bırakan, kurumlarımızı itibarsızlaştıran ve toplumda güvensizlik oluşturan genellemelere yer verilmiştir. Bu yaklaşım yapıcı değildir.

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Daha geçen hafta X hesabımı kapattı. Sizin kurumlarınız daha geçen hafta benim X hesabımı kapattı Sayın Mertoğlu, o konuda da bir iki laf söyleyiniz.

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - Anayasa Mahkemesi ve AİHM kararlarının uygulanması hukuk sistemi içerisinde ilgili kurumlar tarafından yürütülmektedir. Devam eden ya da sonuçlanmış davalar üzerinden siyasi polemik üretmek yargıya doğrudan müdahaledir.

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Hepsine siz müdahale ediyorsunuz.

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - Hukuk sistemini "çöküş" gibi ağır ifadelerle tanımlamak ülkemize ve kurumlarımıza haksızlıktır. Buradan açıkça sormak istiyorum: Yargının bağımsızlığını savunduğunuzu söylüyorsanız neden kürsülerden dosyalar üzerinden hüküm veriyorsunuz, neden henüz karara bağlanmamış davalar hakkında kamuoyunu yönlendiriyorsunuz?

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Kim veriyor?

SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) - Haydaa... Kim yapıyor? Bunların hepsini siz yapıyorsunuz işte. Tamamen sizin yaptıklarınız bunlar.

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - Neden mahkemelere güven çağırısı yapmak yerine sürekli şüphe üretiyorsunuz?

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Bu fotoğrafta biz mi varız, siz mi varsınız? O fotoğrafta kim var? Zırh olan, kalkan olan kim?

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - Geçmişte yaşanmış her türlü olumsuzluğu gündeme taşıyorsunuz da mesela 2000 öncesinde yaşanmış olan birçok hukuk garabetini, örneğin 367 krizini, partilerin gelişigüzel kapatılmasını, MGK kararlarının üst hukuk kuralı gibi uygulandığı 28 Şubat dönemini...

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Dokunulmazlık kanununu siz getirdiniz buraya.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - 2015-2016 yılı kayyumları, KCK'leri, Kobani kumpasları... Biraz da yakın zamana gel.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Roboski'yi...

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - ...DGM'leri, yargının TSK'den aldığı brifingleri hatırlatmak bile istemiyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - Çeşitli iddialarla yargıyı töhmet altında bırakmak, binlerce hâkim ve savcının emeğini yok saymaktır. FETÖ ve diğer terör örgütleriyle mücadele bu milletin beka mücadelesidir.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - FETÖ sizin kardeşinizdi, bizim değil. Pardon, ağabeyinizdi.

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - Bu mücadeleyi sulandırmaya kimsenin hakkı yoktur. Geçmişte yaşanan mağduriyetler hukuk çerçevesinde ilgili kurumlar tarafından titizlikle incelenmektedir. Bu önerge çözüm üretmekten çok siyasi propaganda amacı taşımaktadır, toplumda güven inşa etmek yerine güvensizlik oluşturmayı hedeflemektedir.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Siyasi propagandanın dik âlâsı burada, siyasetin dik âlâsı burada.

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - O fotoğrafta biz de varız, biz gurur duyuyoruz ondan.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Burada, burada; siz buradasınız.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Sizin gurur duyduğunuz fotoğraflar utanç vesikası.

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - Türkiye'nin ihtiyacı olan şey, kurumları yıpratmak değil güçlendirmektir, algı siyaseti değil sorumlu siyasettir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Şak şak şak...

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkanım, bir sataşma var. Dedi ki "Bu grup önerisi bir gelenek..."

BAŞKAN - Buyurun.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Herkes "Utaniyoruz." dedi, "Gurur duyuyoruz." diyorsunuz ya! Kendi Başkan Vekiliniz "Utaniyorum." dedi.

BAŞKAN - Dinleyelim lütfen.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

45.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Rize Milletvekili Harun Mertoğlu'nun YENİ YOL grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; grup önerimizde somut örnekler verdim. Rahip Brunson davasını bir kez daha söyleyeyim size, Deniz Yücel davasını söyleyeyim size. Bırakın bu davaları, hadi "Bunlar birazcık su götürür." diyebilirsiniz, "Karışmadık." veya "Karıştık." "Şöyle karıştık, böyle karıştık." diyebilirsiniz ama kanun hükmünde kararnamele atılmış kişiler var. 15 Temmuz karşıyız. 15 Temmuz darbesi gecesinden itibaren neler yaptığımı arkadaşlarınız biliyorlar, Sayın Cumhurbaşkanı da biliyor. O nedenle beraat edenleri niye göreve döndürmüyorsunuz? Neden takipsizlik alanları göreve döndürmüyorsunuz? Ne demişti arkadaşınız burada? "Hukuk değil devlet kararı." demişti. Arkadaşlar, devletin derini olmaz, sığı olmaz, yüzeyseli olmaz; devletin hukuku olur, hukuku; devlet hukukla ayakta durar ama devletin içerisine birileri girmişse ve devletin imkânlarını kullanarak hukuku çiğnemişse onları da yargılayacak olan hukuktur. O nedenle bir kez daha düşünün, kuvvetler ayrılığı ilkesinde yürütme, yasama ve yargıya müdahale etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Özdağ, açıyorum mikrofonunuzu, tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Hem yasamaya müdahale ediyorsunuz hem yargıya müdahale ediyorsunuz, onlarca örnek verebiliriz. O nedenle, gelin, bizim grup önerimizi çürütmek istiyorsanız araştırma önergesine "evet" oyu verin, orada görelim bakalım; el mi yaman, bey mi yaman?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- YENİ YOL Grubunun, Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ ve 19 milletvekili tarafından, yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığının zedelenmesi, yargı organları arasında çıkan yetki ve hiyerarşi krizleri, Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının uygulanmaması, siyasal ve ekonomik saiklerle yürütülen yargı süreçleri ile geçmişten bugüne uzanan gayrihukuki uygulamanın araştırılması amacıyla 12/2/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Şubat 2026 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Sayın Küçük, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

46.- Gümüşhane Milletvekili Musa Küçük'ün, tarım ve hayvancılık kredilerinde uygulanan şartlara ilişkin açıklaması

MUSA KÜÇÜK (Gümüşhane) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tarım ve hayvancılıkla geçimini sağlayan üreticimizin sahadan bize ilettiği önemli bir hususu buradan paylaşmak istiyorum: Tarım ve hayvancılık kredileri üretimin sürdürülebilirliği ve kırsal kalkınma için son derece kıymetli desteklerdir. Ancak uygulamadaki bazı şartlar üreticimizin krediye erişimini zorlaştırabilmektedir. Ziraat Bankasının kredi kullanımı için belirlediği kriterlere baktığımızda SGK ve BAĞ-KUR borcu bulunmaması, vergi borcu olmaması, ahırların tek tapu veya hissedarsız olması gibi şartlar aranmaktadır. Bu şartlar elbette mali disiplin açısından önemlidir ancak Gümüşhane'deki üreticimizin mevcut koşulları düşünüldüğünde birçok çiftçimizin bu kriterleri sağlamakta zorlandığını görüyoruz. Krediye erişimde yaşanan güçlükler tohum ve yem temininden aşıya kadar üretim süreçlerini doğrudan etkilemektedir. Daha önce kredi kullanmış olan üreticilerimizin önemli kısmının taşınmazları zaten teminattadır. Bu nedenle, yeni finansmana erişim konusunda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Teşekkürler.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- İYİ Parti Grubunun, Muğla Milletvekili Metin Ergun ve 19 milletvekili tarafından, Avrupa Birliği ile MERCOSUR (Arjantin, Brezilya, Paraguay ve Uruguay) arasında imzalanması beklenen serbest ticaret anlaşmasının (STA) Türkiye ekonomisi ve dış ticareti üzerindeki olası etkilerinin, özellikle tarım, hayvancılık, tekstil ve sanayi sektörleri açısından tüm yönleriyle incelenmesi, Gümrük Birliğinin asimetrik yapısından kaynaklanan risklerin değerlendirilmesi ve Türkiye'nin bu yeni ticaret blokuna karşı alması gereken

stratejik, diplomatik ve ekonomik önlemlerin belirlenmesi amacıyla 22/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Şubat 2026 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN - İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

12/2/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 12/2/2026 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Turhan Çömez
Balıkesir
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Muğla Milletvekili Metin Ergun ve 19 milletvekili tarafından, Avrupa Birliği ile MERCOSUR (Arjantin, Brezilya, Paraguay ve Uruguay) arasında imzalanması beklenen serbest ticaret anlaşmasının (STA) Türkiye ekonomisi ve dış ticareti üzerindeki olası etkilerinin, özellikle tarım, hayvancılık, tekstil ve sanayi sektörleri açısından tüm yönleriyle incelenmesi, Gümrük Birliğinin asimetrik yapısından kaynaklanan risklerin değerlendirilmesi ve Türkiye'nin bu yeni ticaret blokuna karşı alması gereken stratejik, diplomatik ve ekonomik önlemlerin belirlenmesi amacıyla 22/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 12/2/2026 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Sayın Metin Ergun.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA METİN ERGUN (Muğla) - Yüce heyetinizi saygılarımla selamlıyorum.

Muhterem milletvekilleri, Avrupa Birliği ile Brezilya, Arjantin, Paraguay ve Uruguay'dan oluşan MERCOSUR bloku serbest ticaret anlaşması imzalamıştır. Bu anlaşma Türkiye ekonomisi açısından ciddi riskler taşımaktadır. İş dünyası ve ekonomi çevrelerindeki kanaat de budur. Ülkemizin 1996'dan bu yana Avrupa Gümrük Birliği rejimine taraf olması hasebiyle Avrupa Birliğinin üçüncü ülkelerle yaptığı anlaşmaların bizi doğrudan etkileyeceği ifade edilmektedir. Bilindiği gibi, Türkiye, Avrupa Birliği üyesi olmadığı için bu anlaşmalara taraf olamamaktadır çünkü Türkiye, Avrupa Birliğinin karar alma süreçlerinde oy hakkına sahip değildir fakat Avrupa Gümrük Birliğinin yükümlülüklerine uymak zorundadır. Mevcut durum Türkiye açısından asimetrik bir ticaret düzeni oluşturmaktadır.

Muhterem milletvekilleri, Avrupa Birliği ile MERCOSUR bloku arasında yapılan bu anlaşmaya göre, özü itibarıyla, tarım ve sanayi mallarının dolaşımında serbestlik öngörülmekte, buna bağlı olarak da 2 blok arasındaki ticarette gümrük vergilerinin yüzde 90'ından fazlasının kademeli olarak kaldırılması hedeflenmektedir. MERCOSUR ülkeleri Avrupa pazarına tercihi erişim sağlarken Türkiye'nin MERCOSUR ülkelerinde aynı avantajlardan faydalanamayacağı tahmin edilmektedir. Bu durumun da rekabet dengelerini Türkiye aleyhine bozacağı yönünde yaygın bir endişe vardır. Anlaşmanın en ağır etkilerinin tarım sektöründe görüleceği tahmin edilmektedir, zira MERCOSUR blokundaki ülkeler et, tahıl, şeker ve soya gibi ürünlerde devasa üretim kapasitelerine sahiptir. Bu malların Avrupa'ya gümrüksüz girişi fiyatları düşürecek ve Türk tarım ürünlerinin rekabet gücünü azaltacaktır, bu da tarım üreticilerimizi sıkıntıya sokacaktır çünkü meyve, sebze, zeytinyağı veya hayvansal ürünlerde üreticilerimiz ciddi dezavantajlarla karşı karşıya kalacaktır. Ucuza ithal edilen ürünler hem Avrupa pazarında hem iç piyasada çiftçimizi baskı altına alacaktır.

Muhterem milletvekilleri, sanayi sektörümüz de benzer şekilde olumsuz etkilenecektir, zira tekstil, kimya, cam, çimento ve dayanıklı tüketim mallarında MERCOSUR üreticileri Avrupa pazarında avantaj sağlayacaklardır. Bilindiği gibi, Türkiye'nin Avrupa Birliğine ihracatı toplam ihracatının yüzde 40'ından fazlasını oluşturmaktadır fakat gümrük birliği güncellenmez ise Türkiye'nin bu avantajı her geçen gün ortadan kalkacaktır. Uluslararası ticaret literatüründe "tercih erozyonu" olarak tanımlanan bu süreç Türkiye'nin ihracat gelirlerine ve istihdamına zarar verecektir. Ekonomimiz açısından benzer bir tehlikeli durum da Avrupa Birliğinin Hindistan'la imzaladığı serbest ticaret anlaşmasında söz konusudur. Hindistan tekstil, otomotiv, yan sanayi, kimya ve ilaç sektörlerinde Avrupa Birliği pazarına sıfır gümrükle girebilecek iken Türkiye, Hindistan pazarına hâlâ yüksek vergilerle ulaşmak durumunda kalacaktır. Bu durum karşılıklılık ilkesinin fiilen yok sayılması anlamına gelecektir. Bu manzara karşısında İYİ Parti olarak çağrımız şudur: Avrupa Birliğinin MERCOSUR bloku ve Hindistan'la yaptığı anlaşmalar, Türkiye'nin Avrupa Gümrük Birliği Anlaşması'na yönelik şartlarının acilen güncellenmesini gerektirmektedir. Türkiye'nin Avrupa'yla ticari ilişkilerinde eşitlik ve karşılıklılık esasına dayalı adil bir ticaret sistemine kavuşması zorunludur. Aksi hâlde, bu tür anlaşmaların ülkemize yönelik olumsuz etkileri giderek artacaktır. Bu nedenle, iktidarın bir an önce harekete geçmesi ve gümrük birliğinin Türkiye lehine güncellenmesi yönünde somut adımlar atması elzemdir.

Sanayimizi, tarım sektörümüzü ve topyekûn ekonomimizi etkileyeceği için bu hususta önergemize desteklerinizi bekliyor, hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

YENİ YOL Partisi Grubu adına Sayın Sadullah Kısacık.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA SADULLAH KISACIK (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Dış ticaret bir ülkenin ekonomik egemenliğinin en somut göstergelerinden biridir. Ne kadar ürettiğiniz, ne kadar katma değer oluşturduğunuz, ihracatınızın yapısı, ithalata ne ölçüde bağımlı olduğunuz, cari açığınız ne kadar sağlıklı bir ekonomiye sahip

olduğunu belirler. Avrupa Birliği ile MERCOSUR arasında imzalanan serbest ticaret anlaşması Türkiye ekonomisinin önümüzdeki on yıllarını şekillendirecek ve ağır bir yük yükleyecek önemli bir konudur. Aralık 2024'te siyasi mutabakata varılan ve Ocak 2026 itibarıyla imza aşamasına gelen bu anlaşma yaklaşık 780 milyonluk devasa bir nüfusu kapsamaktadır. Kâğıt üzerinde bir ticaret fırsatı gibi sunulsa da gümrük birliğinin 1996'dan beri güncellenmeyen asimetrik prangaları nedeniyle bu durum Türkiye için bir ticari işgale dönüşme riski taşımaktadır. Türkiye, gümrük birliği gereğince, Avrupa Birliğinin üçüncü ülkelerle yaptığı serbest ticaret anlaşmalarına uymak zorundadır ancak trajik olan şudur ki bu masalarda bizim sandalyemiz maalesef yoktur. MERCOSUR ülkelerinin ürünleri ülkemize gümrüksüz veya sembolik vergilerle girebilecekken bizim sanayicimiz Arjantin veya Brezilya pazarına girmek istediğinde yüksek duvarlarla karşılaşacaktır. Karar alma mekanizmalarına katılmadığımız bu süreçte Türkiye tek taraflı yükümlülüklerle mahkûm edilmektedir. Dünyanın en büyük sığır eti ihracatçısı olan Brezilya'nın ucuz ve endüstriyel üretimi karşısında Anadolu'nun besicisi nasıl ayakta kalacaktır? Sığır eti, kümes hayvanları, şeker ve soya gibi ürünlerde yaşanacak ithalat patlaması yerli üreticimiz üzerinde dayanılmaz bir fiyat baskısı oluşturacaktır. Sadece iç pazarımızı değil Avrupa Birliğine yaptığımız yaş meyve ve sebze, işlenmiş gıda ihracatımızı bu yeni rakiplere kaptırma riskiyle de karşı karşıyayız. Son yıllarda yüksek maliyetler altında ezilen Türk tekstil sektörü bu anlaşmayla bir darbe daha alacaktır. Avrupa Birliğinin MERCOSUR'dan yapacağı ucuz pamuk ithalatı Türkiye'nin pamuk üretimini ve tekstil ihracatını doğrudan vuracaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

SADULLAH KISACIK (Devamla) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sanayi tarafında ise Avrupa Birliği merkezli yatırımların ham maddeye daha yakın olan Latin Amerika'ya kayması da ülke sanayisi ve ticaretimiz için ciddi riskler oluşturmaktadır. Bu nedenle, atılması gereken adımları üç genel başlıkta toplayacak olursak, bir: Acil analiz yani anlaşmanın tarım, hayvancılık ve tekstil sektörü üzerindeki kısa, orta vadeli etkileri detaylıca analiz edilmelidir. İki: Diplomatik atak; Türkiye, MERCOSUR blokuyla eş zamanlı ve bağımsız bir serbest ticaret anlaşması müzakeresi yürüterek tüm ağırlığını ortaya koymalıdır. Üç: Modernizasyon; gümrük birliği artık bu hâliyle taşınmaz, tarım dâhil karar alma mekanizmalarında olduğumuz bir güncelleme şarttır.

Bu nedenle, Meclis araştırması önergesini desteklediğimizi belirtiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Şeref Arpacı konuşacak.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ŞEREF ARPACI (Denizli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün burada yaşanan arbeye sırasında milletvekillerimize saldıran, kabadayılığa soyunmuş, Meclisin itibarını yerle bir eden kişileri kınayarak sözlerime başlamak istiyorum.

AKP'li vekillerin kürsü işgali ve sloganları nedeniyle yemin duyulamamış, yemin Meclis tutanaklarına geçmemiş, yemin yok hükmündedir. Ben buradan Meclis Başkanını görevini yapmaya bir kez daha davet ediyorum.

Sayın milletvekilleri, Türkiye imalat sanayisi bugün açıkça bir çöküş sürecine girmiştir, bu tablo ne küresel konjonktürle ne de geçici dalgalanmalarla açıklanabilir. Uzun süredir 50'nin altındaki PMI verileri üretimin daraldığını, siparişlerin düştüğünü, istihdamın kalıcı bir biçimde azaldığını göstermektedir. Bu, yanlış ekonomi ve sanayi politikalarının doğrudan sonucudur. Özellikle tekstil ve hazır giyim sektöründe yaşananlar artık bir alarm değil bir yıkımdır. Denizli'de, Bursa'da, Gaziantep'te, İstanbul'da yüzlerce işletme kapanmış, yüzlerce firma ülkeyi terk etmiş, yüz binlerce emekçi işini kaybetmiştir. İktidarın elinde ise bir sanayi planı ve uluslararası pazarını koruma refleksi yoktur. Tam da bu ortamda Avrupa Birliğinin Hindistan ve MERCOSUR ülkeleriyle imzaladığı serbest ticaret anlaşmaları Türkiye için yeni bir risk anlamına gelmektedir. Avrupa Birliği Türkiye'nin en büyük pazarıdır ve artık bu pazarda bir rakibi daha vardır, rekabet şartları daha da zorlaşmıştır. Türkiye, gümrük birliği nedeniyle bu anlaşmaların tüm sonuçlarına katlanmakta ancak müzakere masasında yok sayılmaktadır. Türkiye masada yoktur ama bedelini fazlasıyla ödemektedir. Peki, bu anlaşmalar yürürlüğe girdiğinde ne olacaktır? Düşük ücretle kötü çevre ve sosyal standartlarla üretilmiş ürünler Avrupa pazarını dolduracaktır. Şunu açıkça söylüyorum: Sanayi çökertilirken, üretim tasfiye edilirken bu Meclisin susma hakkı yoktur. Biz, Türkiye'nin anlaşmalarının faturasını ödeyen ama hiçbir söz hakkı olmayan bir ülke hâline getirilmesine itiraz ediyoruz. İş dünyasının taleplerini bir kez daha buradan yüksek sesle ifade etmek istiyorum: Türkiye'nin Avrupa Birliğinin üçüncü ülkelerle yaptığı ticaret anlaşmalarına eş zamanlı ve eşit koşullarda katılması sağlanmalıdır. Hizmetler tarım, dijital ekonomi ve kamu alanlarının kapsam içine alınması gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

ŞEREF ARPACI (Devamla) - Yeşil Mutabakat ve Sınırdaki Karbon düzenlemeleri çerçevesinde adil geçiş mekanizmaları oluşturulmalıdır. İş insanları ve hizmet sunucuları için vize süreçleri kolaylaştırılmalıdır. Güncelleme sürecinin somut bir takvim ve karşılıklı bağlayıcılık esasına dayanması gerekmektedir. Bu nedenle, imalat sanayisindeki daralmanın, istihdam kayıplarının ve Avrupa Birliğinin Hindistan'la anlaşmalarının Türkiye ekonomisine etkilerinin acilen somut ve sektörel verilerle incelenmesi amacıyla Meclis araştırması açılması zorunludur. Aynı zamanda, Sanayi ve Ticaret Komisyonu üyesi olarak burada da üye arkadaşları, Komisyonunda görevli arkadaşları görüyorum, yine bir çağrı yapmak istiyorum, defalarca çağrı yaptık: Tekstil sektöründe artık istihdam kaybı 360 bini geçmiş 400 bine dayanmıştır. Biz niçin Komisyonumuzu toplayıp sektör temsilcileriyle görüşüp niye bir çözüm üretmiyoruz?

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Mehmet Demir.

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET DEMİR (Kütahya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu tarafından verilen, Avrupa Birliği ile MERCOSUR ülkeleri arasında imzalanması beklenen serbest ticaret anlaşmasının ülkemize olası etkilerinin araştırılmasına ilişkin önerge üzerine grubum adına söz almış bulunuyorum.

Öncelikle ifade etmek isterim ki Türkiye, küresel ticarete yaşanan her türlü gelişmeyi özellikle de Avrupa Birliğiyle yürüttüğümüz gümrük birliği ilişkileri çerçevesi içerisinde yakından takip etmektedir. Türkiye, 1996'dan bu yana Avrupa Birliğiyle gümrük birliği içerisinde. Bu süreç sanayi üretimimizi güçlendirmiş, ihracat kapasitemizi artırmıştır. Bugün ihracatımız 273 milyar dolar seviyesine ulaşmışsa bunda bu entegrasyonun katkısı büyüktür. Avrupa Birliği ile MERCOSUR ülkeleri arasında gündeme gelen anlaşma dikkatle izlenmektedir ancak mevcut analizler ülkemiz açısından doğrudan ve yüksek ölçekli bir etkiyi beklemediğimizi göstermektedir. 2024 verilerine göre, Avrupa Birliğinin toplam ihracatında MERCOSUR ülkeleri yüzde 1 iken Türkiye'nin payı yüzde 1,8'dir. Avrupa Birliği Türkiye ihracatında yüzde 42,5 paya sahip olup bu oran MERCOSUR ülkeleri içinse yüzde 13,2'dir. Bu tablo Türkiye-Avrupa Birliği ticaret entegrasyonunun çok daha derin olduğunu ortaya koymaktadır. MERCOSUR'un Avrupa Birliğiyle ihracatı daha çok tarım, hayvancılık ve doğal kaynak ürünleri üzerinden oluşurken Türkiye'nin ihracatının yüzde 92'si sanayi ürünleridir. Ürün bazında örtüşme sınırlıdır. Projeksiyonlara göre, Avrupa Birliğinin Türkiye'den ithalatında yaklaşık 38 milyon dolar gibi bir azalış öngörülmekle birlikte bu da toplamda yalnızca on binde 4 oranına karşılık gelmektedir. AK PARTİ iktidarları döneminde yerli üretimin desteklenmesi, çiftçimizin ve sanayicimizin korunması amacıyla çok sayıda yapısal reform hayata geçirilmiştir. Bugün de ithalat baskısı oluşturabilecek her türlü gelişmeye karşı gerekli tedbir mekanizmaları da mevcuttur. Kamuoyunda zaman zaman dile getirilen MERCOSUR ürünlerinin Türkiye'ye otomatik olarak gümrüksüz girebileceği yönündeki iddialar gerçeği yansıtmamaktadır. Türkiye, gümrük birliği kapsamında hak ve yükümlülükleri çerçevesi içerisinde ticaret akışlarını yakından izlemekte ve gerekli tedbirleri almaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

MEHMET DEMİR (Devamla) - Şunun herkes tarafından bilinmesini isterim ki biz AK PARTİ olarak çiftçilerimizi de sanayicimizi de küresel rekabetin insafına terk etmedik, etmeyeceğiz de.

Milletimizin, üreticimizin asla yalnız kalmayacağını buradan belirtir, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- DEM PARTİ Grubunun, Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan ve arkadaşları tarafından, dijital sansür uygulamalarının hukuki yönünün araştırılması amacıyla 11/2/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Şubat 2026 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

12/2/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 12/2/2026 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Sezai Temelli

Muş

Grup Başkan Vekili

Öneri:

11 Şubat 2026 tarihinde Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan ve arkadaşları tarafından, dijital sansür uygulamalarının hukuki yönünün araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan (16410 grup numaralı) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 12/2/2026 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Mardin Milletvekili Sayın Kamuran Tanhan.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA KAMURAN TANHAN (Mardin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Cezaevlerinde bizleri izleyen tüm yoldaşlarımızı saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Biliyorsunuz, Ocak 2026 tarihinde Suriye'nin kuzeyine yani Rojava'ya yönelik askerî hareketlilik ve beraberinde gelişen toplumsal protestolar sürecinde, halkın seçilmiş temsilcilerinin, siyasi parti liderlerinin ve kamuoyunu bilgilendirme yükümlülüğü bulunan gazetecilerin dijital mecralardaki seslerinin erişim engelleme kararlarıyla sistematik olarak kesildiğini hep birlikte gözlemledik. Bu kapsamda, 26 Ocak tarihinde DBP Eş Genel Başkanımız Keskin Bayındır'ın, benim hesabım ve önceki dönem HDP Milletvekili Ferhat Encü'nün X hesapları mahkeme kararıyla erişime engellendi. Benzer bir şekilde, Ekrem İmamoğlu'nun da Mayıs 2025 tarihinde erişime engellenmişti ve temel gerekçe şu: Millî güvenlik ve kamu düzeninin korunması, suç işlemeyi tahrik gerekçeleri. Şimdi, bu kamu düzeni ya da bu millî güvenlik hiçbir taciz olayında, hiçbir tecavüz olayında, hiçbir soykırım, hiçbir işkencede devreye girmezken bizim attığımız bir "tweet"te devreye giriyorsa burada bir sorun vardır. Şunu ifade edelim: Halkın iradesini temsil eden milletvekillerinin, belediye başkanlarının ve siyasi parti yöneticilerinin sosyal medya hesaplarının somut bir delil veya demokratik bir toplum düzeni gerekleri gözetilmeksizin erişime engellenmesi sadece Anayasa Mahkemesinin yerleşik içtihatlarına veya Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin ilkelerine aykırı olmuyor elbette, aynı zamanda parlamenter temsil yetkisine ve halkın haber alma özgürlüğüne yönelik ağır bir müdahaledir.

Şimdi biraz karardan bahsetmek istiyorum. Ben bir "tweet" attım. Mersin'de siber suçlarda görevli İl Emniyet Müdürlüğü benim hesabım için erişim engeli talep etmiş. Kim talep etmiş? Vural Çınar, Müdür Yardımcısı. Ne demiş? "Hesap kullanıcısının tespiti mümkün olamamış, aşağıda ekran görüntüsü olarak açılmış." Koskoca bir yalan; isimim, soy isimim, hangi dönemde nerede görev yaptığım tamamıyla yazıyor. Şunu ortaya koyuyor: Ya bu beyefendinin okuma yazması yok ya da açıkça yalan söylemiş.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - O zaman nasıl memur?

KAMURAN TANHAN (Devamla) - Buradan ikinci sonucu çıkarıyoruz. Yine, bununla bitmiyor tabii, aynı gün Mersin 4. Sulh Ceza Mahkemesine başvuruda bulunuyor, diyor ki: "Erişimini engelle." Ben Mardin Milletvekiliyim bu arada. Mersin 4. Sulh Ceza Mahkemesi talebi hiç incelemeyen kabul etmiş. Hiç incelemeyen diyorum çünkü talebin ekinde 63 sayfa var; aynı gün aynı saatte sen onaylarsan hiç incelemeyen anlamına geliyor. Neyse, itiraz ettik, herhâlde Hâkime Hanım -kıdemine de baktım, bayağı kıdemli bir hâkim- gözden kaçırmış olabilir dedik; iş yükü çok fazla Türkiye'de hâkim ve savcıların, bu niyetle yaklaştık, itiraz ettik, dedik ki: Anayasa'nın 83'üncü maddesi, 46'ncı maddesi, Anayasa'yı olduğu gibi yazdık tabii ki. Anayasa'yı bilmeme hakkını da gözeterek dilekçeye Anayasa'nın ilgili maddesini de ekledik ama ne yaptı Hâkime Hanım? Hiç okumadan reddetti. Kararıyla Anayasa'yı bilmediğini karar altına almış oldu bu Hâkime Hanım, ismi de Ayşe Bozbuğa, sicil 100612. Hukukçu arkadaşlar bilir ne kadar kıdemli bir hâkim olduğunu. Neyse, bu da olabilir dedik, bir üst mahkemeye itirazda bulunduk, Mersin 1. Sulh Ceza Mahkemesine gitti. Ne oldu? Karar jet hızıyla reddedildi. Baktım, kararı kim vermiş? TÜGVA torpilli; 2017'de stajyer avukat, 2018'de hâkim, 2021'de terfi. İşte, bu hâkim bey benim kararımı reddetti ve hiçbir gerekçe sunmadılar. Sonra, TÜGVA'yı görünce biraz daha araştırdım -bunların Google'dan ismini yazınca hemen çıkıyor- ne diyor? TÜGVA'nın paralel devlet yapılanması ve torpille atama haberine erişim engeli getirdi aynı hâkim. Bu kişi, TÜGVA'nın torpil listesinde adı olan ve torpilli olan Hâkim Muhsin Kadir Yılmaz. İşte, adaletin geldiği nokta bu Türkiye'de. Az önce bir Baro Başkanımız, Milletvekilimiz dedi ki: "Kurumlarımız işliyor, kurumlarımızı karalama amacıyla bu önergeyi verdiniz." Ya, kurumlarınız kalmadı, kurumların hepsinin içini boşalttınız, kurum kalmadı. (DEM PARTİ, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

Yine, gerçi iyi kötü bizim bir Adalet Bakanımız vardı, her seferinde "Türkiye bir hukuk devletidir." diyordu. Ben de şunu ifade edeyim: Artık birilerinin bir hukuk devleti olduğunu, Türkiye'nin bir hukuk devleti olduğunu söylemesi lazım. Sayın Tunç'a da burada bir selam göndermek istiyorum. Lütfen bizi unutmayın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

KAMURAN TANHAN (Devamla) - Türkiye'nin bir hukuk devleti olduğunu ara ara siz sosyal medyada olsa dahi ifade edin. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Çünkü Türkiye'de mutluluğun resmi çekildi dün akşam ve yine bu kürsüden "Biz de oradaydık, onur duyuyoruz." dedik.

Yüz elli yıla yakın bir Meclisin tarihinde görülmemiş bir fotoğraf. Benim bir önerim olacak: Bundan sonra atayacağınız bakanlıklarda bu kürsüyü Grubunuza götürün, hiç bu tür fotoğraflar ortaya çıkmamış olur, bu ülkeyi de rezil etmemiş olursunuz. (DEM PARTİ, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar) Çok somut. Vallahi itiraz etmeyeceğiz; kürsüyü alın, Grubunuzda bakanlarınız yemin etsin, biz de itiraz etmeyelim.

Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen tüm yoldaşlarımızı saygıyla, sevgiyle selamlıyorum. (DEM PARTİ, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Siz itiraz etmeseniz...

KAMURAN TANHAN (Mardin) - İtiraz etmeyeceğiz Sayın Vekil.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Hayır, hayır, gruba...

KAMURAN TANHAN (Mardin) - İtiraz etmeyeceğiz. Kürsüyü alıp götürebilirsiniz. Çok net söylüyorum.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Size ağır geliyorsa biz taşıyabiliriz.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Bunları söylerken... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Çıkar anlatırsın. Size söyledim çünkü o fotoğrafı siz verdiniz.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

YENİ YOL Partisi Grubu adına Sayın Cemalettin Kani Torun...

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA CEMALETTİN KANİ TORUN (Bursa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; DEM PARTİ grup önerisi üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Biliyorsunuz, Adalet ve Kalkınma Partisi siyasi hayatına başlarken hepimizin desteklediği, takdir ettiği bir mücadeleyle yola çıktı, 3Y'yle mücadele edeceğini söyledi. Neydi bu 3Y? Yolsuzluk, yoksulluk ve yasaklar. İktidarın ilk yıllarında insan hakları ve refah adına ciddi bir mücadele verildi ama son on yıla baktığımızda maalesef bu 3Y'nin büyük harflerle ülkenin her yerinde boy gösterdiğini üzülerek müşahade ediyorum.

Yolsuzluk ve yoksulluk açısından söylenecek çok şey var ancak bu önerinin konusu olmadığı için o kısmı şimdilik geçiyorum.

Sayın milletvekilleri, "yasaklarla mücadele" mottosuyla ortaya çıkarak özgürlük isteyen insanların destekleriyle iktidara gelen bir parti, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanırken şiir okuduğu için cezaevine gönderilen Sayın Erdoğan'ın Genel Başkanı olduğu bir parti, zamanında başörtüsü yasağıyla mücadele etmiş arkadaşlarımızı bugün milletvekili olarak bünyesinde bulunduran bir parti nasıl oluyor da yasağın ve adaletsizliğin odağı, merkezi hâline geliyor? Arkadaşlar, bu yasakların mücadelenizin bir parçası olduğunu söylediğinizi duyar gibiyim. Emin olun, o gün o yasakları uygulayanların da ellerinde size benzer, vicdan rahatlatıcı sebepleri vardı. Böyle mi iktidarda kalmayı düşünüyorsunuz? Genel başkanları, belediye başkanlarını, milletvekillerini cezaevine göndererek, sosyal medya hesaplarını engelleyerek mi siyaset yapacaksınız? Gazeteleri, televizyon kanallarını kapatarak mı ülkeyi yöneteceksiniz? "Yaptım, oldu." politikasıyla mı ülkede adaleti sağlayacaksınız?

Bir şeyleri engellemek mi istiyorsunuz? Gençlerimiz uyuşturucu batağına saplanmış durumda, uyuşturucu kullanma yaşı ilkokula kadar inmiş; buyurun, uyuşturucu ticaretini, baronları ve torbacıları engelleyin. Bir şeyleri yasaklamak mı istiyorsunuz?

İnsanlarımız kumar bataklığına saplanmış, her gün bir intihar haberi alıyoruz. Buyurun, her gün ocaklara ateş düşüren sanal bahis sitelerini, kumar sitelerini yasaklayın. Hesabını engellediğiniz kişi hem bu Parlamentonun bir milletvekili hem de bir siyasi partinin Genel Başkanı; Rojava bölgesine yönelik paylaşımlar yapmış, takipçilerine oradan haberler vermiş, bu bir yasaklama sebebi midir? Oysa toplumsal fay hatlarını kaşıyan, ırkçı, faşist paylaşımlarla vatandaşlarımızı rencide eden, duygularını sömüren, aleni nefret suçu işleyen yüzlerce hesap serbestçe paylaşım yapmaya devam ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

CEMALETTİN KANİ TORUN (Devamla) - Eğer bunları bulmakta zorlanıyorsanız konuşmamdan sonra gelin, sizlere bunların listesini takdim edelim.

Siyasetçilerin konuşmasından değil konuşmamasından çekinmeniz lazım. Siz sivil alanları bu denli engellerseniz sosyal barışı nasıl sağlayacaksınız? Bugüne kadar bu ülkede başımıza ne geldiyse konuşmaktan, diyalog kurmamaktan, anayasal hakların özgürce kullanılmamasından geldi. İnsanlarımız yeterince yorgun, bir de siz yormayın, artık izin verin insanlarımıza.

Biraz olsun korku yerine umut besleyelim, kin yerine sevgi taşıyalım diyor, heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, DEM PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

İYİ Parti Grubu adına Tekirdağ Milletvekili Selcan Taşcı. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Sayın Divan, milletvekilleri; dün kamuoyuna yansıyan o utanç fotoğrafında âdeta siyasi bir darbeye uğramış gibi görünen bu kürsüde hak yahut hukuk esas alan bir konuşma yapmanın anlamlılığını kendime bile ikna etmekte çok zorlanıyorum. İYİ Parti olarak ilk günden bu yana esas aldığımız bir yön belirtecimiz var: Kim tarafından ve kime yönelmiş olursa olsun kahrolsun istibdat, yaşasın hürriyet diyoruz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Kahrolsun keyfiyet; yaşasın adalet, yaşasın müsavat, eşitlik, yaşasın istişare, meşveret, yaşasın demokrasi diyoruz. Kahrolsun çoğunluğun tiranlığı, millet iradesinin kötüye kullanılması diyoruz. Diyoruz ki adaletin olduğu yerde mağdur olmaz, mazlum olmaz, öteki olmaz, öz vatanında garip, öz yurdunda parya feryadı olmaz. Türkiye Cumhuriyeti hukuk devleti niteliğini korumak zorundadır. Eşitlik, hiçbir kişi ve gruba, inanca, kökene, kimliğe imtiyaz üretme maskesi değildir, yapılamaz. Diyoruz ki: Daha çok oy almış olmak kimseye devlet aygıtlarını propaganda için, kara propaganda için kullanmak, sansür için kullanmak, ambargo için kullanmak yetkisi vermez, hukuku sopa yapmak yetkisi vermez; oyu fazla olana, olmayana karşı hukuku kılıf olarak kullanmaya bile gerek görmeden artık yani bu denli pervasızlaşarak hukuksuzlukla dövme, ezme, üzerinde tepinme cüreti vermez. Bu cüreti hak, had sayanlar için de bir fren olarak vardır aslında millet iradesi. Seçilmişleri, seçilmiş olmalarına da gerek yok; işçiyi, işvereni, çiftçiyi, öğrenciyi, emekliyi, demokratik hakkını kullanan hiç kimseyi keyfi olarak susturmak hakkı vermez. Önergede atfı yapılan haber alma hakkı dâhil, bütün temel hak ve hürriyetler bu ülkenin her bir vatandaşı için aynı şekil ve derecede talep edilir ve aynı şekil ve derecede kullanılabilirse anlamlıdır. Mevzu hak ve hürriyetleri savunmaksa daha birkaç hafta önce burada millet iradesinin tecelligâhı saydığımız bu çatı altında bir milletvekilimizin, Manisa Milletvekilimiz Şenol Sunat'ın konuşması sırasında mikrofonu kapatıldı keyfi şekilde. İfade hürriyeti ve tıpkı onun gibi hukuki garanti altında olan kürsü dokunulmazlığı fiilen ihlal edildi ve bu ihlal, bu seçilmiş Milletvekilini susturma girişimi destek buldu burada. Kimden? Bugün bu önergeyle milletvekillerinin sosyal medya hesaplarına erişim engeli getirilmesine tepkiyi bekleyenlerden. Demokrasi böyle bir şey değil arkadaşlar, adalet hiç değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELCAN TAŞCI (Devamla) - Tamamlıyorum.

BAŞKAN - Tamamlayın.

SELCAN TAŞCI (Devamla) - Bu çatı altında milletvekili sıfatıyla görev yapan kişiler önce kendileri için talep ettikleri hak ve hürriyetleri kendileri çiğnememeyi öğrenecekler. Bu çatı altında milletvekili sıfatıyla görev yapan kişiler kararlarına uyulmasını istedikleri o mahkemeye korunan Anayasa'ya önce kendileri uymayı öğrenecekler ki bizler de ciddiye alıp konuşabilelim burada talepleri üzerine.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Okan Konuralp. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA OKAN KONURALP (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu ülkeyi hakla, hukukla, adaletle değil internet linklerini, sosyal medya hesaplarını susturarak da yönetmeye çalışan bir iktidarla karşı karşıyayız. Bugün burada yalnızca internet sitelerine, sosyal medya hesaplarına getirilen erişim engellerini değil bu engellerin arkasındaki siyasal zihniyeti konuşmak için de bulunuyoruz çünkü artık sorun birkaç haberin, paylaşımın ya da sayfanın karartılması değildir, sorun hakikatin kim tarafından, ne kadar ve hangi sınırlar içinde konuşulabileceğine kimin karar verdiğidir.

Yeni Adalet Bakanı atamasının ve dünkü yemin töreni sırasında yaşananların da gösterdiği üzere, bağımsız olması gereken yargı Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına uymamayı Anayasa ihlali olarak görmeyenlerin elinde bir aparata dönmüştür. Üstelik dünkü yemin törenini "Anayasa'nın ve İç Tüzük'ün amir hükümleri tartışma dışındadır." diyerek savunan nöbetçi Meclis Başkan Vekilinin Anayasa Mahkemesi ve AİHM kararlarına uymanın da tartışma dışı olduğu gerçeğine ilişkin öteden beri tek bir cümle kurmamış olmasını da kayda geçirmiş olayım. Hâliyle yargının siyasi iktidarın operasyon aracına dönmüş şekli önergenin de konusu olduğu üzere, çoğu zaman hukuki temeli olmayan, gerekçeleri belirsiz erişim engelleri üretmek için de kullanılıyor.

Kamu düzeni amacıyla değil bir korku refleksi olarak iktidar ve destekçilerine yönelik yüzlerce haber, eleştiri, iddia erişim engeliyle karartılıyor. Örneğin, dünya Epstein belgelerini tartışıyor, ülkemizde bu belgelerle ilgili bazı haberlere millî güvenlik ve kamu düzeni gerekçesiyle erişim engeli getiriliyor. İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı, Cumhurbaşkanlığı adayımız Ekrem İmamoğlu'nun X hesabına erişim engeli getiriliyor. Dönem arkadaşımız, DEM PARTİ Milletvekili Sayın Tanhan'ın X hesabına yasama sorumsuzluğu ve dokunulmazlığı temel ilkesiyle siyaset yapma özgürlüğü yok sayılarak erişim engeli getiriliyor, bir milletvekilinin sosyal medyadaki sesi kısılıyor, TBMM Başkanlık Divanından ses çıkmıyor. Erişim engeli kararları istisnai bir hukuk tedbiri olmaktan çıkmış, iktidarın

hoşuna gitmeyen her şeyi görünmez kılma aracına dönüşmüş durumda. Kararlara baktığımızda ortada ne ölçülülük ne kamu yararı tartışması ne de ifade özgürlüğüne dair en küçük bir hassasiyet var. Örneğin, İfade Özgürlüğü Derneğinin Profesör Doktor Yaman Akdeniz tarafından hazırlanan ve geçtiğimiz ay yayınlanan raporuna göre 2025 yılı başı itibarıyla Türkiye'de erişimi engellenen "web" sitesi ve alan sayısı toplamda 1 milyon 264 bin 506'ya ulaşmış durumda. 2025 verilerinin eksik olduğu bu tablo hocalarımız tarafından -son derece haklı olarak- dijital karartma olarak nitelendiriliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

OKAN KONURALP (Devamla) - Dolayısıyla erişim engelleri kararları sadece bir internet meselesi değil yurttaşlarımızın bilme hakkına doğrudan müdahaledir. Bu kararlar toplumun hafızasını silme girişimi "Neyi göreceğinizi, neyi öğreneceğinizi biz belirleriz." deme cüretidir. Ancak unutulmamalıdır ki erişim engelleri hakikati ortadan kaldırmaz, hakikat ne yapılırsa yapılsın karartılamaz. Erişim engelleri meselesi tam da bu nedenle sadece hukuki bir sorun değil siyasi ve ahlaki bir sorundur ve bu siyasi ve ahlaki sorundan ülkemizi biz kurtaracağız, dijital karartmayı yırtıp atacağız diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Faruk Kılıç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA FARUK KILIÇ (Mardin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, bizleri izleyen kıymetli vatandaşlarımız; sizleri saygıyla, hürmetle, muhabbetle selamlıyorum.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Aynı kentin vekilisiniz, ona göre...

FARUK KILIÇ (Devamla) - AK PARTİ Grubu adına DEM PARTİ'nin önergesi üzerine söz almış bulunmaktayım.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Ne diyeceksiniz, aynı kentin vekilinin "Tweet" hesabının engellenmesini onaylayacak mısınız?

FARUK KILIÇ (Devamla) - Değerli milletvekilleri, sosyal medya mecraları bugün fikirlerin yarıştığı bir meydan olmaktan çıkmış, âdeta kötü niyetli insanların propaganda yaptığı, halkı galeyana getirdiği ve toplumsal barışı dinamitlediği birer operasyon sahasına dönüşmüştür.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Şalteri kapatın, şalteri!

FARUK KILIÇ (Devamla) - Hiçbir özgürlük devletin varlığını ve kamu düzenini tehdit edecek noktaya kadar sınırsız değildir.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - İnterneti yasaklayın İran gibi!

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Yakışmadı Sayın Kılıç! Yakışmadı Sayın Kılıç!

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - O yakıştırmış!

FARUK KILIÇ (Devamla) - Sosyal medyada alınan kısıtlama kararları kişilere değil o hesaplar üzerinde yürütülen kara propagandaya ve halkı sokağa dökme çabalarına yöneliktir.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - İran -idam- Cumhuriyeti'nden bir vekil konuşuyormuşçasına konuşuyorsunuz.

FARUK KILIÇ (Devamla) - Nasıl ki dijital ortamda verilen bir sipariş dünyanın bir ucunda da olsa adresine geliyorsa sosyal medyada da tahrik edici şekilde paylaşılan her paylaşım sahibine hukuki yaptırım olarak dönebilir.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Tabii siz taziye paylaşıyorsunuz, ölüm paylaşıyorsunuz, biz size bir şey diyor muyuz? Biz halkın gerçekliğini paylaşıyoruz.

FARUK KILIÇ (Devamla) - Haberlerin manipüle edildiği, Türk ve Kürt kardeşliğini bozmak için dijital provokasyonların yapıldığı bir ortamda yargı...

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Kürt'ün vekiline şalter indir, sonra "Provokasyon." de.

FARUK KILIÇ (Devamla) - ...ve idari mercilerin hızlı refleks göstermesi bir tercih değil bir zorunluluktur.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Ya, işte, mahkeme de böyle yapsa, açık açık "Kürt'e hesap kapatıyoruz." dese.

FARUK KILIÇ (Devamla) - Devlet kendi sınırlarını korurken dijital egemenliğini de korumak zorundadır. Millî dayanışma, kardeşlik ve demokrasi sürecini güçlendirmek ortak geleceğimiz adına hepimizin temel sorumluluğudur.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Şimdi diyorsunuz ki aynı kentin vekilliğini yaptığınız milletvekilinin hesabının kapatılması meşrudur. Yazık! Vallahi yazık!

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Siz o hesapları kapatın, sandıkları kaçırın, halk yine kendi vekilini seçecek.

FARUK KILIÇ (Devamla) - Bu kritik dönemde tüm siyasi aktörlerin yapıcı bir dil benimsemesi büyük önem taşımaktadır. Özellikle siyasetçilerimizin yerel dinamikleri ve toplumsal hassasiyetleri gözetererek bu sürece öncülük etmesi toplumsal barışımızın kalıcı hâle gelmesini sağlayacaktır.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Tam da yerel dinamikler ve toplumsal hassasiyetler Rojava'dır, Rojava!

BAŞKAN - Dinleyelim lütfen.

FARUK KILIÇ (Devamla) - Suriye toprakları yıllardır acıyla, gözyaşıyla ve çatışmalarla anılıyor olabilir ancak bu coğrafyanın derinliklerinde saklı olan asıl gerçek Türklerin ve Kürtlerin birbirinden koparılmaz akrabalık bağlarıdır.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Hadi ya!

FARUK KILIÇ (Devamla) - Bin yıllık ortak kaderimizde bizler sadece komşu değiliz; bizler, aynı ekmeği bölüşen, aynı secdeye baş koyan, düşününde birlikte halay çekip yasında birlikte ağlayan bir halkın parçalarıyız. Suriye'nin kuzeyinden Anadolu'nun içine uzanan bu geniş coğrafyada Halep ile Gaziantep'in, Kamışlı ile Mardin'in, Afrin ile Hatay'ın ruhu birdir. Aramıza çekilen tel örgüler yüreklerimizdeki bu köklü kardeşlik hukukunu hiçbir zaman söküp atamamıştır. Sosyal medyada veya sokakta yükselen her ayrıştırıcı dil, aslında bu köklü kardeşliğimize atılmış birer darbedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

FARUK KILIÇ (Devamla) - Değerli milletvekilleri, halkın oylarıyla seçilen Sayın Cumhurbaşkanımızın onayıyla göreve başlayan Bakanlarımızın Meclis çatısı altında yemin etmelerinin engellenmeye çalışılması ve bu süreçte yaşanan olaylar hepimizi

derinden üzmüştür. Yüce Meclisimizin vakarına yakışmayan bu nahoş görüntüler demokratik değerlerimizle bağdaşmamaktadır. Toplumun huzuru için "şiddete sıfır tolerans" diyen yasaları imzalayan ellerin aynı çatı altında yumruğa dönüşmesi kabul edilemez bir tezatlıktır. Meclis sokağa örnek olması gereken bir müzakere alanı mı yoksa yasakladığı şiddetin uygulama sahası mı? Burada kurduğumuz her cümle ve attığımız her adım çocuklarımıza bıraktığımız asıl mirastır. Unutulmamalıdır ki Meclis kürsüsü şiddetin değil, fikrin ve nezaketin temsil makamıdır. Vatandaşlarımıza örnek olma sorumluluğuyla şiddeti bir hak arama yolu değil, bir demokrasi ayıbı olarak kabul etmeli ve Gazi Meclisimizin saygınlığına yakışır bir duruş sergilemeliyiz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Ayıp ettiniz!

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Temelli...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan, hatip vekilimize yönelik haksız bir ithamda bulunmuştur, cevap hakkı kullanmasını istiyoruz.

BAŞKAN - Yerinizden versek?

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Başkanım, kürsüden çünkü "kötü niyet" dedi, "tahrik edici" dedi, "sokağa dökme" dedi, "provokasyon yapma" dedi.

BAŞKAN - Peki, buyurun.

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Genel ifade etti.

FARUK KILIÇ (Mardin) - Fikrini söylemek herkesin hakkı, siz de fikrinizi söylediniz.

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Adalet Bakanınız duymuyor.

HALUK İPEK (Amasya) - Arkadaşlar eleştirisini yaptı, bakın, hedef değildi. İç Tüzük'e göre bu itirazı nasıl verdiniz?

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Mardin Milletvekili Faruk Kılıç'ın DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisine ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Sayın Başkan, değerli halklarımız; "tweet'im şu: Rojava'ya dönük saldırılara karşı Nusaybin'de grup toplantımızı yapıyoruz. Şimdi, Sayın Hatip az önce "kötü niyet" dedi, "tahrik edici" dedi, "sokağa dökme çağrısı" dedi ve "provokasyon yapma" dedi. Aynı kentin vekili Mardin'de...

HALUK İPEK (Amasya) - Tamam, o hedef değil, o eleştiri kardeşim. Eleştiriyile...

KAMURAN TANHAN (Devamla) - Bir susun be! Bir susun!

HALUK İPEK (Amasya) - Olur mu ya!

KAMURAN TANHAN (Devamla) - Sus!

HALUK İPEK (Amasya) - Eleştiri ile hedef alma ayrı kardeşim. O zaman bütün sözlerle cevap hakkı doğar.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Dinlemeyi öğren, dinlemeyi! Saygısız!

SALİHE AYDENİZ (Mardin) - Ya, kendisi çıksın konuşsun sonra ya! Bir durun, konuşsun.

KAMURAN TANHAN (Devamla) - Mardin'de halkların, dillerin, inançların kentinden bir vekil arkadaşım bunu söylüyorsa kendisine söyleyeceğim tek bir şey vardır: O bahsettiği tel örgüleri Suriye ile Türkiye arasına değil kendi vicdanlarına çekmişler, kendi akıllarına izanlarına çekmişler. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Ve şunu unutuyorlar, siz iktidar şunu unutuyorsunuz: Her hegemonik güç gibi kendinizin, kendi sisteminizin, kendi iktidarınızın ebedi olduğunu düşünüyorsunuz. Yani "Varılacak sonuç yok." diyorsunuz, "Bundan sonrası yoktur." diyorsunuz ama bu iddia elbette yalan bir iddia, tarih de bunu birçok kez ifade etmiştir.

HALUK İPEK (Amasya) - O zaman "Yalan." dedin, şu an hedef aldın, bu da "tahrik" demek.

KAMURAN TANHAN (Devamla) - Şimdi, az önce yine ifade ettim, şuradan sevgili yeni Adalet Bakanına seslenmek istiyorum: Her iki hâkim hakkında suç duyurusunda bulunacağım çünkü alenen kamu görevlerini kötüye kullandılar ve polis de yalan söyledi. Bakalım onlar hakkında herhangi bir inceleme yapacak mısınız? Bugün HSK'de toplantı yaptınız, "Biz şunu şunu yapacağız, hukukun üstünlüğünü savunacağız." dediniz. Hodri meydan! Ben de yarın şikâyet ediyorum Sayın Bakan, siz de o iki hâkim hakkında bir soruşturma yürütecek misiniz, yürütmeyecek misiniz? (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın Alp...

HALUK İPEK (Amasya) - Sayın Başkan, eğer sataşmaysa daha fazlasını yaptı. Bakın, sataşmanın bir ölçüsü vardır.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Tamam, cevap verin.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Ne sataşması ya! Ya, bırak saçmalamay! Sataşma yok! Ne sataşması var!

HALUK İPEK (Amasya) - Olur mu öyle şey ya! Deminki de değil o zaman!

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Ne dediğiniz bile anlaşılmıyor ya! Kendiniz dediğiniz şeye inanmıyorsunuz! Ayıp ya! Ayıp ya! İnsan biraz utanır ya!

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Tamam, cevap ver ağabey, söz istesene.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Ya "Hâkimleri şikâyet edeceğiz." diyor, ne sataşması!

HALUK İPEK (Amasya) - Deminki de sataşma değil, bu da değil! İkisi de sataşma değil!

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Sayın Vekilim, söz iste.

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Siz dinlemiyorsunuz, dinlemiyorsunuz.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Dinlememişsiniz, ne sataşması?

SALİHE AYDENİZ (Mardin) - Dinlemedin, dinlemedin.

BAŞKAN - Arkadaşlar, Sayın Alp konuşacak, lütfen...

HALUK İPEK (Amasya) - İkisi de sataşma değil! Senin ismini söylemesi lazım, seni muhatap alması lazım!

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Öbüründe itham var, itham!

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Bir milletvekilinin hesabı kapatılmış, insan biraz utanır ya! Neyi savunuyorsunuz! Utanın biraz ya!

BAŞKAN - Sayın Alp, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

47.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, uyuşturucuyla ilgili görülmekte olan bir davaya ilişkin açıklaması

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Sayın Başkanım, Diyarbakır'a giden bir araçta ele geçen 44 kilo uyuşturucuyla ilgili görülmekte olan bir davanın son celsesinde şöyle bir durum ortaya çıktı: Uyuşturucuyu taşıyan şahsın Adalet ve Kalkınma Partisi Kayapınar eski İlçe Başkanı olduğu, şahsın aynı zamanda korucu olduğu ve adına tahsisli 2 tane plaka olduğu, aynı zamanda devlet tarafından da koruma kararı bulunduğu ortaya çıktı. Bu şahıs Diyarbakır'a giderken Sayın Başkanım, yolda bir de bir türbede durmuş, dua etmiş, o da tespit edilmiş. Uyuşturucu ve siyaset ilişkisine yüce dinimizi alet etmesinler efendim, ben bunu talep ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- DEM PARTİ Grubunun, Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan ve arkadaşları tarafından, dijital sansür uygulamalarının hukuki yönünün araştırılması amacıyla 11/2/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Şubat 2026 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili Ankara Milletvekili Murat Emir tarafından, yargının siyasallaşmasının önünü açan uygulamaların tespiti ve bunlara karşı yapılacak yasal düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla 11/2/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Şubat 2026 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

12/2/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 12/2/2026 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Murat Emir

Ankara

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Ankara Milletvekili Grup Başkan Vekili Murat Emir tarafından, yargının siyasallaşmasının önünü açan uygulamaların tespiti ve bunlara karşı yapılacak yasal düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla 11/2/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan -1677 sıra no.lu- Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 12/2/2026 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Sayın Turan Taşkın Özer.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA TURAN TAŞKIN ÖZER (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün bu kürsüde sıradan bir meseleyi konuşmayacağım. Türkiye'de yargının artık bağımsız mı yoksa yürütmenin bir aparatı mı olduğu sorusunu burada konuşmamız gerekiyor. Yüzlerce kez gündeme getirilmiş olmasına rağmen ısrarla siyasileştirilen yargıdan bahsediyoruz. Tabii, ben, burada artık kendinize "Biz burada ne yapıyoruz?" sorusunu sormadığınıza da eminim. Salt iktidarı nesilden nesile devam ettirebilmek ve iktidarın nimetlerinden -tabiri caizse- son damlasına kadar yararlanabilmek adına bu ülkenin devlet kodlarını birer birer sıfırlıyorsunuz. Konu belli, gece alınan bir kararla İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı Akın Gürlek Adalet Bakanı yapılmıştır. Hakkında HSK'ye yapılan hiçbir başvuru işleme alınmayan Akın Gürlek, şimdi ise o HSK'nin başına getirdiğiniz Akın Gürlek. Başlattığı, yürüttüğü soruşturmalara ilgili tehditle beyan almaya çalışmaktan olmayan delillerin üretilmesine kadar, tutukluluğu tehdit olarak kullanmaktan özgürlüğü pazarlık meselesi yapmasına kadar pek çok iddianın başındaki Akın Gürlek. Lüksemburg'da hisseleri çıkan, mülklerinin listesine A4'ler yetmeyen, RTÜK'e, kooperatiflere kadar uzanan ilişki ağlarına rağmen temiz eller ambalajıyla bizlere sunulan Akın Gürlek. Şimdi, tüm bunlara bakınca Akın Gürlek'in Adalet Bakanı olarak atanması sadece bir bürokrat değişimi diyeceğiz, mümkün değil. Bu bir atama değil, bu atama bir kalkandır, bu bir dokunulmazlık kalkandır ve dün itibarıyla Sayın Akın Gürlek bunu aldığını sanıyor ama almadığını da görecektir, bu kalkın da kendisini koruyamayacak, hep beraber izleyeceğiz, göreceğiz.

Dün Adalet Bakanlığında yapılan devir teslim sırasında ilginç anlar izledik; koltukları yükseltmeye çalışanları konuştuk burada herkes, gerçi onu da başaramadılar ama kimsenin görmediği başka ayrıntılar da var. İlginçtir, İstanbul'un -dikkat edin sayın vekiller- sulh ceza hâkimleri de oradaydı, cübbeleriyle adliye olması gereken hâkimler de oradaydı. Mesela, İBB soruşturması boyunca el koyma kararları veren, tutuklama kararları veren, Mehmet Murat Çalık'ı tutuklayan, her defasında tutukluluğa devam kararı veren Sulh Ceza Hâkimi Berna Hanım. İçleri bomboş on binlerce sayfalık klasörlere baktığınızı iddia ediyorsunuz ya, işte oradan sizler de ona aşinasınızdır. Şimdi, ben burada soruyorum: Bakanlık devir tesliminde İstanbul Sulh Ceza Hâkiminin ne işi var orada? Orası adliye kürsüsü mü, orası adliye mi; senin orada ne işin var? Orası kürsü değil, adliye değil. Ben size söyleyeyim ne işi olduğunu: Bağlı olduğu Bakanlık için değil bağımlı olduğu güç için kendisi oradaydı, dolayısıyla siyasi pozisyonu için oradaydı. Onu da izleriz yarın öbür gün bir yerlere belki kendisi de atanır. Anayasa'dan, kanunlardan, hukuktan ayrılmayacak, vicdanını koruyan yargı mensuplarına buradan seslenmek isterim: "Doğru karar değil doğru siyasal pozisyon kariyer getirir." anlayışına teslim olmayın, "Kanunlara uyarmanız sürülürsünüz, güce tamah ederseniz yükselirsiniz." aldatmacasına da alet olmayın. Bu ülkede adaleti sağlamanın onuruyla anılın adlarınız, devir teslimlerle değil.

Ve sizler, değerli iktidar vekilleri, yargının siyasallaşmasının artık inkâr edilemez bir rejim pratiği hâline geldiğinin resmî ilanına işte dün ancak alkış tutarak ve uzaktan tezahüratlar yaparak karşılıklar veriyorsunuz. Anayasa'nın kendisi, Anayasa'nın 138'inci maddesi sizin umurunuzda bile değil. Âdeta "Tarafsızlık ödüllendirilmez, sadakat ödüllendirilir." şiarıyla memleketin hukuk sistemini, bağlı olarak adalet düzenini ve ekonomisini göz göre göre çökertiyorsunuz. Kendi dünya görüşünüzün, ideolojinizin köklerinden gelen anlayışı keyfî yasalarla bu halka dayatma peşindesiniz. Sayın vekiller, bu ülkede Adalet Bakanı yargının güvencesi olur ama bugün Türkiye'de Adalet Bakanı yargının talimat hattının son durağıdır ve bu son durak şimdi İstanbul'da yargıyı siyasallaştıran bir anlayışın mimarına ödül olarak verilmiştir.

Bu tabloda yine, siz değerli iktidar vekilleri, ahlak psikolojinizin temellerinde yatan otoriteyi adalet yerine koydunuz ve hukuku ötelediniz. Çoğunluğunuza dayanarak keyfî yasalarla, atamalarla yargıyı bağımsız bir erk olmaktan çıkardınız. Tırnak içinde, kendinizin dahi bilmediği her mecrada "Şöyle yapacağız, böyle yapacağız." dediğiniz, yirmi üç yıldır ulaşamadığınız o hedefler adına bütün ülkeye eziyet ediyorsunuz, devam ediyorsunuz. Adalet Bakanlığı geçmişteki tartışmalı yargı pratiklerinin ödül makamı ya da koruma kalkanı değildir, tekrar ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

TURAN TAŞKIN ÖZER (Devamla) - Bakınız, bu atama, hukuk devletinden bilinçli bir uzaklaşmadır; bu bir tercihtir, bunu tercih ediyorsunuz. Bu atama "ben yaptım oldu" anlayışının yargıdaki yansımasıdır ama bilinmelidir ki bu ülkenin bir hafızası var, bu Meclisin tarihi var. Bu halk adaletsizliği asla unutmaz; günü geldiğinde, yargıyı siyasetin emrinden kurtaran, adaleti yeniden halkın güvencesi yapan, hukuk devletini ayağa kaldıran irade yine bu Meclisten çıkacak ve bunu hep birlikte göreceğiz. Biz buradayız, susmayacağız, unutturmayacağız bu yaşananları çünkü yargı bağımsızlığı bu ülkenin namusudur, bunu aklınıza kazıyın.

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

YENİ YOL Partisi Grubu adına Sayın Birol Aydın.

Buyurun. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA BİROL AYDIN (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ne yazık ki son yıllarda ve özellikle son iki üç gündür yaşanan hadiselerle iyice su yüzüne çıkan yargının siyasallaştığı ve aynı zamanda da siyasetin yargısallaştığı bir dönemi yaşıyoruz. Maalesef, geçmişte yargının iktidarı bağlamında ihlal edilen ilkeler bugün de iktidarın yargısı marifetiyle, anlayışıyla ihlal edilmektedir.

Değerli arkadaşlar, bir ülkede yargı şaşı bakarsa yürütme ve yasamanın meselelere doğru bakması çok zorlaşır. Yargıyı bir intikam ve iase mekanizması olarak çalıştıran anlayış ülkemize ve insanımıza fayda getirmez; dün getirmemiştir, bugün ve yarın da getirmeyecektir. Bir yerde iktidarın yargısı varsa orada adaletin iktidarı yoktur. Unutmayın, iktidar niceliğin egemenliği hiç değildir. Mümkün olan her şey ahlaki, adil, makul ve meşru değildir.

Değerli milletvekilleri, iktidarın yargı mensuplarımıza yönelik âdeta bir ödül-ceza oyununa tabi tutarcasına tavır takınması doğru bir yaklaşım değildir. Özellikle Adalet Bakanlığındaki son değişimle bu durum artık ayyuka çıkmıştır. Siz adaleti unutulı epey zaman oldu fakat uzunca bir süredir en azından adaletli görünmeye çalışıyordunuz, artık kör göze parmak sokarcasına uygulamalar ortaya koyuyorsunuz. Sizlere soruyorum: Bir hâkimin, bir savcının başarı kriteri nedir? Yargı mensupları veya üst düzey bürokratlar neleri yaparlarsa terfi alırlar, neleri yapmazlarsa cezalandırılırlar veya en azından yerinde sayarlar?

Değerli milletvekilleri, aynı şekilde halef-selef bakanları biz hangi teraziye vurarak değerlendireceğiz? Sizin bir teraziniz var mı ya da sizin bu konuda bir ölçünüz var mı? Biz hangi size konuşalım?

Değerli arkadaşlar, kantarın topuzunu kaçırdınız. Özellikle muhalefet partilerine, muhalif siyasilere yönelik davalarla öne çıkan bir yargı mensubunu önce Bakan Yardımcısı, sonra Başsavcı, sonra da Bakan yapmak, ölçüyü kaçırmak, teraziyi şaşırmaktır. Bu süper jet terfileri normal kabul etmek adil ve ahlaki bir yaklaşım değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

BİROL AYDIN (Devamla) - Değerli arkadaşlar, milletin vicdanında kabul görmeyen bu ve benzeri gece yarısı kararnameleri, gün gelir, bir pazar akşamı milletin kararnamesiyle toptan yok hükmünde olur ve olacaktır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

İYİ Parti Grubu adına Sayın Lütfü Türkkan.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün buraya, Türkiye'de olmayan bir şeyden konuşmak için çıktım, olmayan şeyleri konuşuyoruz. Nedir? Yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığı. Aslında bunu konuşmak bile bu Mecliste ne kadar beyhude işler yaptığımıza dair bir gösterge. Yargının bağımsız olduğunu iddia eden bir AK PARTİ'li arkadaşımız çıkar mı? Gelsin, bu kürsüye beraber konuşalım. Yargının tarafsız olduğunu söyleyecek bir arkadaşımız çıkar mı? Gelsin, beraber konuşalım. Sayın Bakanın İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı iken "Türkiye'de hangi davaya Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı baksın, hangi davaya İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı baksın?" Niye? İkinin de farklı temasları var, o temaslara uygun adalet tecelli ediyor. Adalet aslında neye göre tecelli eder? Hukuka göre. Hukuk nerede? Rafta, artık tozlandı; yirmi üç senede Türkiye'de hukuk tozlandı, raftan inmiyor bir türlü aşağıya.

Yeni Adalet Bakanının bugünkü görev değişikliklerine baktım, Ramazan Can vardı birlikte milletvekilliği yaptığımız arkadaşımız, burada herkes çok severdi, ben de çok severdim; cezaevi görüşleri konusunda da çok mutedil davranıyordu, onun değiştirildiğini gördüm. Sebebi, bu konuda çok fazla mutedil davranması. Bakın, Sayın Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Pınarhisar'da yattığı dönem -mübalağa yapmıyorum- belki 40 defa ziyaretine gittim. O cezaevinin bir ziyaretçi kısmı vardı, her an 50 ziyaretçi vardı. Öyle üstü aranan falan değil, 50 kişi her an Sayın Cumhurbaşkanını ziyaret ediyordu bir arada; bir grup çıkıyor, bir grup geliyor yani günde 200-250 ziyaretçinin geldiği günler vardı. Doğru muydu? Yani, Sayın Cumhurbaşkanının niye cezaevine girdiğini görünce doğruydu, saçma sapan bir nedenden dolayı cezaevine atıldı. Şimdi aynı şekilde, kumpas davalarıyla cezaevine gönderilen kişilerin ziyaretçileri kısıtlanırsa o günleri her zaman kürsüye gelip hatırlatacağım. Sakın ola ki bu konuda adaletsizlik yapmayın.

Dünkü meseleler beni çok üzdü, açık söylüyorum. Dün, cereyan etmemesi gereken bir konu tecelli etti ama burada ben, Sayın Mehmet Muş'un Bakan olduğu dönemde gelip yemin ettiği günü de hatırlıyorum. Sayın Mehmet Muş Bakan olup buraya geldiğinde burada bulunan bütün siyasi gruplar, hepimiz ayağa kalkıp alkışladık kendisini, doğru mu? Hepsı alkışladığı gibi Mehmet Muş da geldi, herkesle tek tek tokalaştı. Keşke dün yemin eden Bakan arkadaşlarımız, Sayın Bakanlar aynı ortamı sağlayabilecek bir geçmişle gelselerdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) - Türkiye'de bir endişe var, şu: Hukukun canı boğazında, adaletin canı boğazında. Bu yeni atamalarla beraber Türkiye'de hukukun ve adaletin canı çıkacak endişesi var. Öldürmeyin; hukuku öldürmeyin, adaleti öldürmeyin.

Sizin bir zamanlar "cemaat ve hizmet hareketi" dediğiniz, o dönemde kumpas davalarıyla, bu ülkenin en büyük bilim adamı Mehmet Haberal'ı, 26'ncı Genelkurmay Başkanı İlker Başbuğ'u, Türkiye'nin komutanı, Güneydoğu'da terörle mücadele etmiş Engin Alan'ı kumpas davalarıyla cezaevine atan sayın bakanlar şu anda burada; geçmişlerine baktıklarında utanıyorlar mı? Bence utanıyorlar, utanmamak için aynı hataları yapmayın.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (İYİ Parti, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Sayın Dilan Kunt Ayan.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, bir sabah uyanıyoruz, ülkenin en önemli 2 Bakanı görevden affını istemiş ve yerlerine de Cumhurbaşkanı kararnamesiyle yenileri atanmış. Elbette ki ebedî değil bu makamlar, elbette ki değişecek ama böylesi bir değiştirme yöntemini "Güçlü devlet ve istikrarlı bir yönetim." diyen bir iktidarın yapmış olması abesle iştigal.

Gelelim yeni Adalet Bakanı olan Sayın Akın Gürlek'e. Yemin töreni Meclisi gümletti, umuyorum ki Bakanlığı Türkiye adaletini gümletmez. Kim bu Akın Gürlek, bakalım. Selahattin Demirtaş ve Sırrı Süreyya Önder'e ceza veren mahkemenin Başkanıydı ve Sayın Demirtaş hakkında verilen AİHM Büyük Daire kararının kesinleşmesinin üzerinden tam yüz bir gün geçti ve neredeyse on yıldır tutuklu olan Demirtaş'ın haksız tutukluluğu hâlen devam ediyor. Şimdi, bunu yapan kişi, AİHM ve AYM kararlarını uygulayabilmesi için yürütmenin başına gelmiş. Kabul edilebilir gibi bir şey değil arkadaşlar bu, bu akıl dışı bir şey olsa gerek. Yine, bakalım ne yapmış bu Akın Gürlek. İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı, CHP'nin Cumhurbaşkanı adayı Ekrem İmamoğlu'na açılan tüm dosyaların mimarı kendisi. Sadece bu mu? Bu değil elbette ki. Ana muhalefet partisinin örgütlenmesinin önünde yargı sopası olarak durmuş bir isim kendisi. Yine, Şebnem Hocaya, Gençay Gürsoy'a, gazetecilere, akademisyenlere, siyasetçilere, avukatlara bütün yargılamaları, hukuksuz yargılamaları açan kişi ve bununla biliniyor kendisi ve şimdi kendisi nur topu gibi bir Adalet Bakanı olarak önümüzde duruyor. Ben şimdi size soruyorum arkadaşlar: AYM kararını tanımayan bir yargı mensubu dün burada, iktidarın etten duvarıyla birlikte Anayasa'ya itaatten, Anayasa'ya bağlılıktan yemin etti; bizim buna inanmamızı mı bekliyorsunuz? Yine, AİHM kararını yok saymış ama şimdi yürütmenin başında; güvenelim mi şimdi biz buna?

Yine, buradan açık ifade edelim; geçmiş bizi ürkütüyor, geçmiş bizi şüphelendiriyor, geçmiş bizdeki umutları kırıyor ama elbette ki şunu da söyleyeceğiz: Artık, ülkenin geleceğine engel değil çözüm üreten bir Adalet Bakanlığı görmek istiyoruz biz. Bunu yapmak zorundayız, bu konuda ısrarcıyız, bundan da vazgeçmiyoruz. Kendisini geçmişle değil bugünden sonra atacağı adımlarla değerlendirmek istiyoruz. Mesela, nelerle değerlendirmek istiyoruz, onu da ifade edelim burada: Barış ve demokratik toplum yasaları için yürütme olarak sorumluluk almasını bekliyoruz. Yine, cezaevi sorunlarını çözmesini bekliyoruz, eşitlikçi bir infaz yasası yapmasını bekliyoruz. Yine, KHK zulmüne son vermesini bekliyoruz. Yine, kayyum yasasını iptal etmesini bekliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım.

DİLAN KUNT AYAN (Devamla) - AİHM ve Anayasa Mahkemesi kararını her ne kadar kendi eliyle yapmış olsa bile artık uygulanması için yürütme olarak sorumluluk almasını bekliyoruz. Ezcümle, eşit ve adil bir hukuk düzeninin kurulmasını bekliyoruz.

Şimdi, sonuç olarak burada bu atamayı şu an için elbette ki hayırlayamayacağız çünkü hayır mı şer mi olduğunu geçmişteki pratikleriyle değil gelecekteki yapacaklarıyla ancak değerlendirebileceğiz, saatimizi kurduk ve geriye doğru sayıyoruz.

Teşekkürler. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Cahit Özkan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin grup önerisi hakkında AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

Sayın milletvekilleri, bilindiği üzere, Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde AK PARTİ ve Cumhuriyet İttifakı olarak bugüne kadar ülkemizin adaleti, refahı, kalkınması için sayısız reformları hayata geçirdik. Bu reformların en büyüğü ve milletimiz nezdinde en büyük teveccühe muhatap olanlar yine hukuk ve yargı alanında, özgürlük ve demokrasi alanında yapılan reformlardır. Ülkemizde hukuk devleti ilkesinin, dolayısıyla da demokrasinin güçlenmesi adına Anayasa'mızda ve yasalarımızda sayısız reformu yine Meclisimizin, bütün siyasi parti gruplarımızın desteğiyle hayata geçirdik. Hukuk devleti ilkesi tüm devlet kurumlarının Anayasa'ya, kanuna ve ilgili diğer mevzuata, hukuka ve demokrasi standartlarına uygun biçimde oluşturulmasını gerektirmektedir.

Mevzuatta yaptığımız reformlar, adalet teşkilatımızın fiziki imkânlarını düzeltmek suretiyle yargıda yepyeni bir dönemi başlattı. Tarafsızlığı ve bağımsızlığı zedeleyen tüm müdahaleleri ortadan kaldırmak için yaptığımız düzenlemeler bu konudaki en önemli reformlarımızdır.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Bravo!

CAHİT ÖZKAN (Devamla) - Şöyle ki 2004 yılında Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 148'inci maddesinde reform yapmak suretiyle Adalet Bakanının kamu davası açılması için cumhuriyet savcılarına emir verme yetkisini kaldırdık. 2019 yılında, yargı mensuplarının tabi olduğu etik ilkeler, uluslararası standartlar dikkate alınarak Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından tüm dünyaya ve Türkiye'ye ilan edilmiştir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Anayasa Mahkemesince yapılan incelemelerde ihlal kararına sebebiyet verip vermedikleri, hâkim ve savcılarının terfi kriterleri arasına dâhil edilmiştir. Ayrıca, HSK nezdinde Anayasa Mahkemesi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ihlal kararlarına tetkik birimi oluşturulmuştur.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Bunları geç, yaptığı hukuksuzluklara gel, yaptığı hukuksuzluklara gel! Topu çevirmeyin ayağınızda!

CAHİT ÖZKAN (Devamla) - Hâkim ve savcılarının terfi ve denetimlerinde hedef süreye uyum, yeterli gerekçe ve karar isabet oranı gibi objektif performans kriterleri hayata geçirilmiştir.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Şaşırdık mı? Cahit Özkan yaparsa bunu yapar, Cahit Özkan konuşursa bunu konuşur; şaşırmıyoruz.

CAHİT ÖZKAN (Devamla) - Hâkimler ve Savcılar Kurulu bünyesinde yargıda performans, ölçüm ve takip merkezi kurulmuştur.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Ee, sonuç?

CAHİT ÖZKAN (Devamla) - İstinaf ve temyiz süreçlerinde yargılamaların sürüncemede bırakılması ve gerekçesizlik nedeniyle tespitlerin hâkimlere, savcılara bildirilmesi sağlanmıştır.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Günlerdir avukatlar arıyorlar, "Çok kaygılıyız, böylesi bir avukat düşmanı bir kişi Bakan olmuş; vay bizim hâlimize!" diyorlar ya! Açın bakın, avukatlar ne diyor? "Avukat düşmanı bir Bakanımız var artık." diyorlar, buraya gel.

BAŞKAN - Dinleyelim lütfen.

CAHİT ÖZKAN (Devamla) - Yine, 2017 yılında yaptığımız reformla vatandaşlarımızın lekelenmeme hakkının korunması için soyut ihbar ve şikâyetlerle soruşturma yapılmamasını sağladık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen tamamlayın.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Avukatlar bizleri arayıp söylüyor, bir buraya gelin ya!

CAHİT ÖZKAN (Devamla) - Sayın milletvekilleri, malumunuz olduğu üzere, bizler mazlumun ahının arşı titrettiğine inanan kadrolar olarak iyi işleyen bir adalet mekanizmasının her şeyden önemli ve değerli olduğunun farkındayız. Üzülerken belirtmeliyiz ki geçmişte ülkemizde maalesef adalet hizmetlerine gereken önem ve değer verilmemiştir. Bizler geçmişte yaşanan acıların, yaşadığımız acıların bilincindeyiz. İnancı gereği, inandığı değerler uğruna birçok vatandaşımız ağır bedeller ödedi. İşte, tüm bu bedelleri bir bir reformlarla geçmişte bıraktık.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Sizin camekânlarınızın dışında o bedeller devam ediyor.

CAHİT ÖZKAN (Devamla) - Kıymetli arkadaşlar, her şeyden önce, Adalet Bakanımız Akın Gürlek'in yargıç ve mahkeme başkanı olarak bugüne kadar vermiş olduğu kararlar...

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Hukuksuzdur!

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Hepsisi hukuksuz!

CAHİT ÖZKAN (Devamla) - ...bölge adliye mahkemelerinde ve yüksek yargıda, Yargıtay aşamasında tam not alarak hukuk mevzuatımızın içerisine girdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURAN TAŞKIN ÖZER (İstanbul) - Ya, kendin inanmıyorsun Cahit Bey; yapma ya gözünü seveyim!

NİLGÜN ÖK (Denizli) - İnaniyor, inaniyor.

CAHİT ÖZKAN (Devamla) - Yine, hızlı kavrayışı ve vizyonuyla bugün adalete, yargıya olan güveni artırmak için inşallah çalışmalarını sürdürecektir.

TURAN TAŞKIN ÖZER (İstanbul) - Vallahi Allah çarpar, yapma ya; çarpılırsın Cahit Bey, tamam. Zaten hafif bir çarpılmışsın, daha da çarpılma, tamam.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

OKAN KONURALP (Ankara) - Hadi, yeter, teşekkürler Cahit; hadi!

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - İnanarak söylemediğin o kadar belli ki.

CAHİT ÖZKAN (Devamla) - Yaptığımız ve yapacağımız reformlar inşallah milletimizin teveccühüyle hukuku ve adaleti inşa etmeye devam edecek diyor, sizleri saygıyla sevgiyle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.45

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.52

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: İbrahim YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar), Nermin YILDIRIM KARA (Hatay)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 60'ıncı Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven ve Çorum Milletvekili Yusuf Ahlatcı ile 143 Milletvekilinin Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven ve Çorum Milletvekili Yusuf Ahlatcı ile 143 Milletvekilinin Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3138) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 214)¹

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Genel Kurulun 10 Şubat 2026 tarihli 58'inci Birleşiminde, İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümünde yer alan 29'uncu madde kabul edilmişti. Teklifin görüşmelerine 30'uncu madde üzerindeki önerge işlemleriyle devam edeceğiz.

30'uncu madde üzerinde 3'ü aynı mahiyette olmak üzere 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım. Okutacağım ilk 3 önerge aynı mahiyette olduğundan bunları birlikte işleme alacağım.

Aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 30'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Emin Ekmen
Mersin

Selçuk Özdağ
Muğla

Elif Esen
İstanbul

Şerafettin Kılıç
Antalya

Cemalettin Kani Torun
Bursa

Birol Aydın
İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Nevroz Uysal Aslan
Şirnak
Vezir Coşkun Parlak
Hakkâri

Sümeyye Boz
Muş
Zülcüf Uçar
Van
Gülderen Varlı
Van

Dilan Kunt Ayan
Şanlıurfa
Celal Fırat
İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Burhanettin Kocamaz
Mersin
Selcan Taşcı
Tekirdağ

Rıdvan Uz
Çanakkale

Ayyüce Türkeş Taş
Adana
Yüksel Arslan
Ankara

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) - Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Birol Aydın.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BİROL AYDIN (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Gündemimizde aylardır Genel Kurula bir getirilip bir çekilen, bir türlü Meclis gündeminden düşüremediğimiz bir kanun teklifi var, bunu konuşuyoruz, 30'uncu maddedeyiz. Bakın, bu teklifin Komisyona geliş tarihi 23 Mayıs 2025. Ayrıca, Komisyon sürecinde yaşananlara dair kamuoyuna yansıyanlar da hepimizin malumu. Genel Kurul gündemine geliş tarihi ise 15 Ekim 2025 ve bugün 12

1. 214 S. Sayılı Basmayazı 15/10/2025 tarihli 7'nci Birleşim Tutanağı'na ektir.

Şubat 2026. Başlı başına bu kanun teklifinin serencamı dahi ülkemizde son yıllarda yaşanan birçok problemin kök nedenine dair çok şey söylemektedir.

Değerli milletvekilleri, problemlerin temel, kök nedenlerini netleştirmemiz gerekiyor. Kök nedenleri şöyle sıralamak lazım: Tek merkeze bağımlılık yasamayı felç etmektedir. Tek merkeze göre konumlanmak yargıyı komaya sokmaktadır. Beştepe obezleştikçe bakanlıklar her geçen gün cılızlaşmaktadır. Yaşadığımız şeyin adı tam olarak bir sistem krizidir.

Değerli arkadaşlar, bu hususun altını çizdikten sonra şimdi geliyoruz kanuna. Tabii ki Trafik Kanunu'nu konuşuyoruz. Sözün tam burasında, 2 Şubatta Ankara'daki bir TÜVTÜRK muayene istasyonunda uğradığı saldırı sonucu 6 Şubatta hayatını kaybeden Polis Memurumuz Melih Okan Keskin'e Allah'tan rahmet, ailesine, yakınlarına sabır ve başsağlığı diliyorum.

Bu vahşetin faileri şüphesiz hukuk önünde en ağır şekilde hesap verecektir ama yetmez, TÜVTÜRK meselesi de artık ciddiyetle ele alınmalıdır. Zira iktidar özelleştirmeyi de kamulaştırmayı da yanlış uygulamıştır, uygulamaya da devam etmektedir. "Kâr eden ve stratejik önemi haiz ne kadar kuruluşumuz varsa tekeli kıracağız, rekabeti artıracacağız, kaliteyi artıracacağız." diyerek özelleştirmeye gidildi ancak tekelleşme katmerlendi, rekabet ortadan kalktı, kalitesizlik norm hâline geldi.

İşte TÜVTÜRK, bu denli kârlı ve ülkenin tamamına yaygın olan bir kuruluşu tek bir şirkete devretmek hangi aklın ürünüdür? Yurt dışında farklı ülkelerde birçok farklı uygulamalar var, birçok farklı firma bu işi yapıyor ve isteyen istediği firmaya aracını götürüp muayene ettirebiliyor. Bunu Türkiye'de biz neden yapamıyoruz? Neden bir kartel, değerli arkadaşlar?

Ama bu süreçlerin, bu özelleştirmelerin en önemli tarafı da denetimdir, denetimdir, denetimdir. Eşkıyalığa dönüşen yapılara çekidüzen vermenin yolu denetimdir. İnsanımızı kamudaki birtakım tıkanıklıklarla özel sektörün keyfiliğine ezdirmemek için, sıkıştırmamak için yapılacak şey denetimdir. Sadece TÜVTÜRK değil, şirketlerin uhdesinde olan köprü ve otoyollarda HGS geçişlerinde, enerji dağıtım şirketleri bahsinde de hep aynı durum söz konusudur. Bütün buralarda her bir yerden dokunduğumuz zaman ahlâr, şikâyetler gelmektedir. Bir başıboşluk, bir vurdumduymazlık, bir hoyratlık, bir keyfîlik almış başını gidiyor. Bunu bütün milletvekili arkadaşlarımız kendilerine gelen telefonlarla gittikleri her yerde hissediyorlar. Sahipsizlik var.

Değerli milletvekilleri, ezcümle, sistemin trafiği tıkanmıştır. Sistem sebebiyle hem ana yollar hem de ara yollar tıkanmıştır. İşler yürümüyor, bu araba gitmiyor, bu trafik ilerlemiyor; iktidar ısrarla kornaya basıyor, siren çalıyor ama yol bir türlü açılmıyor, açılması da nafiye. Neyi ele alsak elimizde kalıyor, nereye dokunsak bir ah işitiyoruz, bin ah oluyor. Çözmek isteyen çözümler, bahane isteyen bahane çok. Bu nedenle, artık, iktidar, önce, her işte olduğu gibi ve -her şeyin önüne- tıpkı arabayı atın önüne bağlamak gibi yanlış anlayıştan vazgeçmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

BİROL AYDIN (Devamla) - Sonra, iktidardaki arkadaşlar ellerinde çekiç olduğu için her şeyi çivi gören anlayıştan vazgeçmek durumundalar.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın milletvekilleri, kürsüye gelen sayın milletvekillerinden bir ricam var: Ek bir dakika süre istememeye özen gösterelim, süremizi vakitlice kullanalım lütfen, buna dikkat edilirse iyi olur.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Sayın Nevroz Uysal Aslan.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Teşekkürler.

Rojava'yı savunduğu için bugün hapisanelerde tutulan başta çocuklar, gençler, kadınlar olmak üzere tüm siyasi tutsakları, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 6 Ocaktan bu yana Rojova'ya dönük saldırılara ve katliam tehditlerine karşı yükselen barışçıl itiraz; kolluk şiddetiyle, yasaklamalarla, gözaltı, tutuklama ve işkenceyle engellenmeye çalışıldı. Özgürlük İçin Hukukçular Derneğinin, Rojava Protestoları Gözlem ve Tespit Raporu'na göre 1 Ocak ile 2 Şubat 2026 tarihleri arasında en az 99'u çocuk olmak üzere 842 kişi gözaltına alındı, 106 kişinin işkence ve kötü muameleye maruz kaldığı tespit edildi, en az 25'i çocuk olmak üzere 118 kişi tutuklandı. Ancak Rojava'daki soykırım tehdidine karşı yükselen halk itirazının yargı-kolluk denkleminde bastırma pratiği Şırnak'ta çok daha ağır bir biçimde yaşandı. Daha ilk anlarda gazeteci arkadaşımız Ajansa Welat Muhabiri Nedim Oruç gözaltına alındı, Şırnak Emniyetinde açıkça işkence yapıldı. Gözaltına alınan kimselere yirmi dört saat avukat kısıtlılık kararı verildi. Tüm dosyalarda kısıtlılık kararı verildi. Sorgulamalar gecenin ikisinde, üçünde... Gözaltına alınan çocuklara da yirmi dört saat avukat yasağı ve kısıtlılık kararı getirildi. Tüm süreçler çocuk büro değil TEM büro tarafından yapıldı, evdeki baskın aramalardan tutuklamadaki cezaevi prosedürüne kadar. Dosyalardaki jet hızıyla süreçten ziyade komplolar kuruldu.

Bakın, o süreçte orada bulunan Demokratik Bölgeler Partisi PM üyesi Ramazan Kalkan'ın ailesinin başvurusu sonrası İnsan Hakları Derneğinden 3 kişilik bir avukat heyeti kendisiyle görüşmeye gitti. Gözaltındayken Sayın Kalkan, gözaltına alındığı ilk anlarda başına siyah bir poşet geçirildiğini, parmağına iğne benzeri bir şey batırıldığını, izni olmadan arkadan kelepçeliyken elinin fotoğraf benzeri, kâğıt benzeri bir şeye dokundurulduğunu ve kendi aralarında "İş tamam." diye söylendiğini ve kaymakamlıkla ilgili, krokiyle ilgili sözlerin söylendiğini ifade etti. Bu sürecin tamamı bize bir delil üretmeye dönük, Şırnak Emniyetinin daha önceki pratiklerinden bildiğimiz bir senaryoyu hatırlattı.

Şimdi buradan uyarıyorum ve hatırlatıyorum: Arkadaşımız çıkarıldığı mahkemede hukuksuzca tutuklandı. Bahsini ettiğimiz belgelerin -ne kadar dolaylı olarak atıf yapılmış olsa da buradan ifade ediyoruz ki- dosyaya dâhil edilecek her belgenin, her imzanın, her sürecin takipçisi olacağız. Bu dosyada delil uydurulmasına, usulsüz tek işlemin yapılmasına, bunun üzerinden siyasi mücadelemizin kriminalize edilmesine izin vermeyeceğiz.

Bu yürütülen hukuksuzluğa göz yumulması sadece kolluk sürecinde mi? Hayır. Şırnak Adliyesinde vücudunda açıkça işkence olduğu tespit edilmesine rağmen tek bir soruşturma yapılmadı; tam tersine, işkenceyle alınan beyanlar tutuklamalara gerekçe yapıldı. Şırnak ve ilçelerinde yaklaşık otuz günlük süre içerisinde 28'i çocuk olmak üzere 67 kişi gözaltına alındı. Bu sabah bile gözaltı operasyonlarına devam edildiğini ve 5 arkadaşımızın gözaltına alındığını öğrenmiş bulunuyoruz. 11'i çocuk, 35 kişi tutuklandı;

tutuklananlar, bu 11 çocuk Diyarbakır Cezaevi yakınında olmasına rağmen Hatay Cezaevine gönderildi. Tutuklananların hemen hemen hepsinin ifadelerinde zorla beyan olduğunu biliyoruz. Biz, Şırnak Milletvekilimiz Mehmet Zeki İrmez'le beraber geçen hafta Şırnak Hapishanesinde tutuklu bulunan bu 23 kişinin 23'ünü ziyaret ettik ve hemen hemen hepsine daha ilk anda, evlerindeki arama sırasında ailelerinin gözleri önünde işkence edildiğini, farklı odalara alındıklarını, darbedildiklerini, gözaltı sırasında "itiraf" adı altında vaatlerde bulunduklarını; işkencenin kimliğine, onuruna, varlığına bir saldırı biçiminde geçirildiğini, avukatsız bırakıldıkları bu yirmi dört saatlik süreçte özellikle çocuklara dönük usulsüz biçimde beyanlar alındığını biliyoruz. Diyar Koç örneği, gözaltındaki işkencenin bir örneği ancak Şırnak'ta ortaya çıkan tüm süreçlerde, hastaneye kaldırılırların rapor vermeyen doktorlardan, onu gözüyle görmesine rağmen savcı, hâkimlerden tek birinin bile bu işkenceyle ilgili herhangi bir soruşturma yapmadığını biz görüyoruz. Aradan bir ay geçti, "İşkenceye sıfır tolerans." diyen bir yargıdan ve iktidardan "İşkenceye sıfır soruşturma ve cezasızlık." olduğunu biz buradan bir kez daha görüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Devamla) - Eski Adalet Bakanı her seferinde "Türkiye bir hukuk devleti olarak..." diyordu, kendisi çok tekrar ettiğinden inanıyor olabilir ancak şimdi yerine gelen Akın Gürlek sadece vermiş olduğu kararlarla değil Şırnak Emniyetinin, Şırnak yargısının yapmış olduğu işkencelerle ilgili de bir sınav vermek zorunda. Biz, bu işkencelerin, zorla alınan çocuklara yapılan işkencelerin takipçisi olmaya devam edeceğiz. Her bir çocuğun, her bir gencin, usulsüz bir şekilde, hapishaneden bu sürece kadar olan ve buna imza atan emniyetinden hâkimine, savcısına, valisine kadar hepsinin takipçisi olmayı, hesap sormayı sürdüreceğiz. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde üçüncü konuşmacı Mersin Milletvekili Sayın Burhanettin Kocamaz.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Sayın Divan, değerli milletvekilleri; 214 sıra sayılı Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 30'uncu maddesi üzerine söz aldım. İYİ Parti Grubumuz adına yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Burada çıkarılması düşünülen trafik kanununun, trafiği düzenlemekten ziyade bütçeye kaynak sağlamak olduğunu ve nasıl olsa buradan çıkacağını biliyoruz. O nedenle, yaşadığımız Kahramanmaraş merkezli deprem ve yaşananlarla ilgili birazcık konuşmak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, çok şeyler anlatılıyor ancak bundan tam üç yıl önce 11 ilimizi etkileyen Kahramanmaraş merkezli depremde -kaybolanlar hariç- 53.537 insanımızın bizde vebali var, yakınlarının da bizden beklentileri var. Yaşanan acıları tam olarak anlayabilmek ve sayın iktidar mensuplarına anlatabilmek için, her şeyden önce, tam üç yıl önceye giderek yani depremin olduğu günlere giderek olayları yeniden yaşamak istiyoruz. Kentsel dönüşümün sözde kaldığı ve zamanında dönüştürülemediği için çürük binaları 7,7 ve 7,6'lık deprem yerle bir etti. Hâlbuki Japonya gibi ülkelerde bırakın insan ölümlerini, bu şiddette depremlerde bir tek kişinin burnu bile kanamıyor. Bu nedenle, 11 ilimizi etkileyen depremde bu denli yüksek can kayıplarının yaşanmasının tek sorumlusu 1999'daki Marmara depreminden hiçbir ders çıkarmayan bu iktidardır. 11 ilimizde yıkılan binalar iktidar tarafından zamanında dönüştürülmüş olsaydı ve bu kadar ihmal yaşanmasaydı ülke olarak belki de bu kadar acılar yaşamayacak, bu kadar can ve mal kayıpları olmayacaktı.

Değerli milletvekilleri, iktidarın depremle ilgili strateji ve eylem planları kâğıt üzerinde kalmıştır. Depremde yıkılan binaların ve göçüklerin altında kalan analar ve babalar cep telefonlarından evlatlarını arayarak yaşadıklarını ve kurtarılmak istediklerini söylemiş, evlatlar da aynı şekilde ana ve babalarını aramış, çaresiz bir şekilde günlerce kurtarılmayı beklerken hayatlarını kaybetmiş, arama kurtarma çalışmalarında geç kalınmıştır. Arama kurtarmalarda yaşanan gecikmeyi, askeri kışladan çıkarmakta geç kalındığını inkâr etmenize gerek yok; bunu zaten Sayın Cumhurbaşkanı da kabul etmiş ve "Depremi ilk birkaç günü istediğimiz çalışmaları yapamadık." diyerek depremde hayatını kaybeden vatandaşlarımızın yakınlarından helallik istemiştir. İktidar her konuda geç kalırken vatandaşlar iktidarın önüne geçerek depremin yaralarını millet olarak sarma gayretine düşmüştür. Vatandaşlar ellerinde ve evlerinde ne varsa deprem bölgesine göndermiş fakat buna karşılık gönderilen yardımları teslim alacak ve koordineli bir şekilde dağıtacak muhatap bulamamış, yardımların dağıtımında sorunlar yaşanmıştır. İktidar bu arada boş durmamış, yine depremi fırsata çevirerek hemen "Türkiye Tek Yürek" adı altında yardım kampanyası düzenlemiş, bu kampanyaya rekor miktarda bağışlar yapılmış, toplanan bağış miktarının ne kadar olduğu ve hangi amaçla ne kadarının kullanıldığı bugüne kadar açıklanmamıştır. İnsanlar depremde vatandaşlarımız kış ortasında açıkta kalmasınlar diye çadır ve konteyner için başlatılan kampanyalara ve gönderilen IBAN'lara para yağdırırken Kızılay depremde vatandaşlarımızın başlarını sokacakları çadırları para karşılığı satmış, böylece Kızılay tarihinde ilk defa hayırsever vatandaşların bağışlarıyla alınan çadırlar "depremde çadır satan Kızılay" olarak Türkiye ve dünya tarihine geçmiştir; bu ayıp size yeter.

Değerli milletvekilleri, deprem bölgesinde bugün geline nokta çok sorun aradan geçen üç yıla rağmen henüz çözülememiştir. Kalıcı konutlar tamamlanamamış, depremde vatandaşlarımız konteyner kent yaşamından kurtarılamamıştır. Depremi üzerinden tam üç yıl geçti, aradan geçen üç yıllık süreye rağmen deprem bölgesinde hâlen çok sayıda insanımız konteyner kentlerde yaşam mücadelesi vermekte.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Devamla) - Depremde vatandaşlarımıza verilen başta konut sözü olmak üzere birçok söz tutulmamış; 650 bin konut, vatandaşlardan sağlanan 2'nci MTV vergisi ve IBAN gönderilerek sağlanan maddi desteklere rağmen bir türlü tamamlanamamıştır. Depremde vatandaşlarımız konteyner kentlerde yazın ayrı, kışın ayrı çile çekmektedir. Deprem bölgesinde hayat hâlen normale dönememiştir; altyapı, sağlık ve eğitim gibi konularda sorunlar çözülememiştir, işletmeler zor durumdadır. Ayrıca teslim edilen konutların bazıları da yaşanan eksikler nedeniyle oturulamayacak durumdadır. Siz bir deprem ülkesi olan coğrafyamızda depremden önce yapılması gerekenleri yapmıyor, depremden sonra vatandaşın topladığınız paralarla

yaptığınız binalarla övünüyor, şov yapıyorsunuz. Hiç kimse unutmasın ki sizin vatandaştan topladığınız paralarla yaptığınız bu binaları hangi iktidar olsa yapardı diyor, yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 214 sıra sayılı Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 30'uncu maddesinde yer alan "edilememesi halinde" ibaresinin "edilememesi durumunda" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül
Aydın
Cumhur Uzun
Muğla
Müzeyyen Şevkin
Adana

İsmail Atakan Ünver
Karaman
İnan Akgün Alp
Kars
Ömer Fethi Gürer
Niğde

Turan Taşkın Özer
İstanbul
Gizem Özcan
Muğla
Nurten Yontar
Tekirdağ

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) - Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde Tekirdağ Milletvekili Sayın Nurten Yontar. (CHP sıralarından alkışlar)

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Trafik Kanunu'nun 30'uncu maddesi üzerine söz aldım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Maddeyle, Türk plakalı araç kullanan yabancı sürücülerden tahsil edilemeyen trafik para cezalarının bu kişilerin ülkeye tekrar girişleri hâlinde tahsil edilmesi ve yine de tahsil edilemezse bu kişilerin yurda girişine izin verilmemesi öngörülmektedir. Bugün burada "trafik güvenliği" başlığıyla önümüze getirilen ama özünde vatandaşın cebine kurulan bir tahsilat düzenine dönüşen bir kanun teklifini görüşüyoruz. Trafik kazaları elbette münferit bir ihmal olmayıp kamu yönetiminin bütüncül ve yapısal müdahalesini gerektiren doğrudan can güvenliğiyle ilgili bir toplumsal güvenlik sorunudur. İşte, tam da burada çok büyük bir sorun var. Can güvenliğini gerçekten dert eden bir iktidar önce yolu güvenli yapar, denetimi adil yapar, eğitimi yaygınlaştırır, altyapıyı tamamlar ancak siz cezayı şişirip sorunu çözmüş gibi yapıyorsunuz.

Söz konusu bu teklif, devleti vatandaşla hukuk üzerinden değil ceza tarifeleri üzerinden karşı karşıya getiriyor. 46 bin, 140 bin, 280 bin lira gibi rakamlar havada uçuşuyor. Asgari ücret 28 bin, en düşük emekli aylığı 20 bin, dolmuş indibindi 40 lira, taksi açılışı 70-75 lira; şimdi, siz bu ülkede direksiyon sallayan, ekmek kazanan dolmuş şoförüne, taksiciye, kamyoncuya 280 bin lira ceza öngörüyorsunuz. Bu, ceza değildir; bu, adalet hiç değildir. Bütçe dikiş tutmadıkça siz direksiyonu vatandaşın üzerine kırıyorsunuz. Derdiniz gerçekten trafik güvenliği olsaydı bu kanunu hazırlarken Şoförler Odasını, taksicileri, nakliyecileri, yol mühendislerini, eğitimcileri dinlerdiniz. Peki, dinlediniz mi? Hayır.

Değerli arkadaşlar, cezaları artırarak vatandaşları bununla korkutarak mı bütçeyi dolduracağınızı zannediyorsunuz? Trafik kazaları, cezalar düşük olduğu için mi artıyor yoksa yollar güvensiz olduğu için mi? Denetimler adil değil, sürücü eğitimleri yetersiz, kavşak tasarımları hatalı, radar uygulamaları tuzak algısı yaratacak şekilde kurgulanıyor. Eğimli yola, hız düşüşü mantığı olmayan noktaya, ani fren gerektiren kavşağa radar koyup sonra "can güvenliği" diyerek kimseyi ikna edemezsiniz. Trafikte şiddet uygulayana, yol kesene, terör estirene elbette ceza yaptırımı olsun, buna kimse itiraz etmiyor. İtirazımız 86 milyonu -birkaç başlığın arkasına saklayıp- toplu cezalandırma rejimine sokmanız. Hem para cezası hem puan hem ehliyet iptali hem trafikten men, üstüne üstlük bir de bu cezaları vatandaşın ödeyemeyeceği rakamlara çıkarıyorsunuz. Trafik güvenliğini istiyorsak çözüm bilimseldir. Yolları güvenli bir tasarımla tekrardan yenileyeceksiniz; denetimi adil, şeffaf ve standart hâle getireceksiniz; trafik işaretlerini doğru yere, doğru şekilde yerleştireceksiniz; eğitimi ve bilinçlendirmeyi ilkokuldan itibaren başlayacak şekilde kurumsallaştıracaksınız, meslek gruplarını ve paydaşları sürece dâhil edeceksiniz. Aksi hâlde, siz ne kadar ceza artırırsanız artırın kazalar bitmez, sadece toplumda adalet duygusu biter ve adalet duygusu biterse güvenlik de biter.

Değerli milletvekilleri, Trafik Kanunu Teklifi kamuoyuna trafik güvenliği gerekçesiyle sunulsa da bütçe açığını kapatmak amacıyla trafik cezalarını bir gelir kalemine dönüştürmektedir. Cezaların fahiş biçimde artırılmasının trafik kazalarını azaltmadığı TÜİK verileriyle sabit olup aksine son beş yılda kazalar artmıştır. 2025 bütçesinde trafik cezalarından 55 milyar lira gelir hedeflenmesi hatta bu gelirin bazı bakanlık bütçelerini aşması teklifin asli amacının güvenlik değil tahsilat olduğunu ortaya koymaktadır. Bu düzenleme düşük ve orta gelirli vatandaşlar üzerinde orantısız ekonomik yük oluşturmakta, sosyal adaleti zedelemektedir; devleti güven veren bir hukuk otoritesinden korkulan bir tahsilat mekanizmasına dönüştürmektedir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Süreye uyduğunuz için ayrıca teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

30'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

31'inci madde üzerinde 5 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyette olduğundan birlikte işleme alacağım.

Aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 31'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Emin Ekmen
Mersin

Selçuk Özdağ
Manisa

Elif Esen
İstanbul

Şerafettin Kılıç
Antalya

Cemalettin Kani Torun
Bursa

Hasan Karal
İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Turhan Çömez
Balıkesir
Uğur Poyraz
Antalya

Turan Yaldır
Aksaray
Yüksel Arslan
Ankara

Hüsmen Kırkpınar
İzmir
Rıdvan Uz
Çanakkale

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) - Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Hasan Karal. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

HASAN KARAL (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Karayolları Trafik Kanunu'nu görüşürken meseleyi yalnızca teknik düzenlemeler, hız sınırları ya da ceza oranları üzerinden ele almak konunun özünü isklamak olur. Bugün burada tartıştığımız başlık esasen, devletin vatandaşla kurduğu ilişki biçimini, hukuk anlayışını ve güven zeminini doğrudan ilgilendirmektedir.

Trafik, günlük hayatın sıradan bir alanı gibi görünse de vatandaşın devletle en sık ve en doğrudan karşı karşıya geldiği alanlardan biridir. Bu nedenle burada kullanılan dil ve yöntem vatandaşın devlete dair kanaatini şekillendirir, kamu gücünün nasıl ve hangi niyetle kullanıldığını açıkça ortaya koyar. Bu noktada hukuk devletinin belkemiğini oluşturan temel bir ilkeyi hatırlatmak zorundayız. Yargıtay içtihatlarının da açıkça ortaya koyduğu üzere, hukuk devletinde devlet vatandaşına tuzak kurmaz. Bu ilke soyut bir söylem değil devletin vatandaşına hangi niyetle yaklaştığının açık bir ifadesidir. Devlet kural koyar, denetim yapar, ceza uygular; buna kimsenin itirazı yoktur ancak vatandaş farkında olmadan hataya sürükleyen, denetimi pusuya dönüştüren, cezayı kamu düzeninin aracı olmaktan çıkarıp başlı başına bir amaç hâline getiren her yaklaşım hukuk devletinin ruhuyla çatışır ve güven zeminini aşındırır. Bizim hukuk geleneğimizde adalet yalnızca ulaşılan sonuca göre değil o sonuca giderken izlenen yolun meşruiyetine göre değerlendirilir. Bu kadim anlayış İslam hukukunun külli kaidelerinde yerini bulmuş, Osmanlı'nın medeni kanunu niteliğindeki Mecelle-i Ahkâm-ı Adliyye'de açıkça ifadesini bulmuştur; hileyle hüküm batıldır. Bu ilke, devlet dâhil herkes için bağlayıcıdır. Hukuk devletinde denetim düzen kurmak için vardır ancak bu teklif cezayı artıran ve yetkiyi genişleten bir yaklaşımı öne çıkarırken denetimin sınırları ve hukuki güvenlik konusunda açık bir çerçeve ortaya koymamaktadır. Bu belirsizlik, teknik eksiklikten ziyade sahada doğrudan hissedilen bir güven sorununa dönüşmektedir. Nitekim teklifin gerekçesinde trafik kazalarının azaltılması ve can güvenliğinin sağlanması hedefi dile getirilmektedir. Elbette bu hedef hepimizin ortak sorumluluğudur ancak sahadaki gerçeklik bu sonuca yalnızca ceza artışlarıyla ulaşılamadığını açıkça göstermektedir. Her yıl milyonlarca trafik cezası kesilmesine rağmen hız ihlalleri başta olmak üzere pek çok temel sorun varlığını sürdürmektedir. Denetim sıklığının düşük kaldığı bölgeler, altyapı eksiklikleri giderilmemiş yollar, eğitim ve bilinçlendirme ayağı ihmal edilen uygulamalar ortadayken çözümün yalnızca ceza miktarlarını artırmakta aranması kamuoyunda ciddi bir adalet sorgusu doğurmaktadır. Vatandaş kuralın kendisini korumak için mi var olduğunu yoksa cezaya zemin hazırlayan bir araç hâline mi geldiğini sorgulamaktadır. Teklifte bazı ihlaller için öngörülen yaptırımlar yüzde 100'leri aşan, kimi durumlarda yaklaşık yüzde 3.600'e varan oranlarda artırılmaktadır. Bu ölçekte ve bu hızda yapılan artışlar cezayı caydırıcılıktan uzaklaştırmakta, ölçülülük ilkesini ciddi biçimde tartışmalı hâle getirmektedir. Bu tablo denetimin hangi ilkelere dayanması gerektiğini de açıkça ortaya koymaktadır. Vatandaşın önceden öngöremeyeceği ani ve orantısız yaptırımlar uygulanmamalıdır. Denetim, düzeni kuran ve güven üreten bir araç olmalı, belirsizlik doğuran bir baskı mekanizmasına dönüşmemelidir. Denetim yetkileri genişletilirken bu yetkinin hangi sınırlar içinde ve hangi güvencelerle kullanılacağı açık biçimde tanımlanmalıdır. Hukuki güvenlik ve öngörülebilirlik her düzenlemenin vazgeçilmez ölçütü olmalıdır. Denetim, vatandaşın, devleti karşısında kendini güvende hissettiği bir zemine mutlaka oturtulmalıdır. Bu nedenle, bugün ele aldığımız mesele ceza maddeleriyle sınırlı görülmemeli; trafik güvenliği, denetim, altyapı, eğitim ve adalet duygusunu birlikte esas alan bütüncül bir yaklaşımla ele alınmalıdır, kalıcı sonuç ancak bu anlayışla elde edilebilir.

Değerli milletvekilleri, bugün burada ifade ettiklerimiz devlet aklına, hukuk anlayışına ve güven temelli bir yönetim sorumluluğuna yönelik açık bir çağrıdır. İzlenecek politika kamu gücünü ölçüyle kullanan, kuralı açık ve adaleti görünür kılan bir anlayışa dayanmalıdır çünkü kalıcı kamu güveni insanların gönüllerine dokunarak, kalplerini kazanarak kurulur.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Aksaray Milletvekili Sayın Turan Yaldır. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

TURAN YALDIR (Aksaray) - Kıymetli milletvekilleri, İYİ PARTİ Grubum adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Hükümet bugün çıkacak olan bu kanunla trafik kurallarına uymayanlara ağır ve yüklü cezalar getiriyor. Bu kanuna baktığımızda esas amacın trafiği düzenlemek olmadığını, amacın vatandaşa ceza yazarak vergi toplamak olduğunu çok net bir şekilde görebiliyoruz. Bu cezaları getiren Cumhuriyet İttifakı'na soruyorum: Peki, kurallara harfiyen uyanlar için ne yapıyorsunuz? Mesele sadece trafik kurallarına uymayanlara ceza yazmak olmamalı. Mesele, aynı zamanda bu kurallara harfiyen uyan ve aynı yıl içinde hiç ceza yemeyen sürücülere ödül ve teşvik sağlanması olmalı, kurala uyan sürücülere MTV ve araç muayene harcı gibi vergilerden indirim yapılmalı; böylelikle kurala uymayanlar cezalandırılırken uyanların da ödüllendirildiği bir sistemi gelin hep birlikte inşa edelim. Buyurun, bu kanun teklifini önerdiğimiz şekilde yeniden düzenleyin, biz de İYİ Parti olarak destek verelim.

Sayın milletvekilleri, Hükümet 2024 yılını "Emekli Yılı" ilan etti, emeklilerimiz hâlâ perişan. 2025 yılını "Aile Yılı" ilan etti, aileler hâlâ perişan ve mutsuz. 2026 yılı için bir öneride bulunmak istiyorum ama emekli ve aile yıllarındaki ilgisizlik hevesimizi kaçırıyor. Gelin, lütfen, 2026 yılını "uyuşturucu ve sanal kumarla mücadele yılı" ilan edelim ve bu meselelerin magazin boyutunu bir

tarafa bırakıp ciddiyetle, tüm yıl boyunca uyuşturucunun ve sanal kumarın kökünü kazıyacak adımlar atalım. Gelin, işe, başta devletin Millî Piyango sisteminde yüklü olan kumar sayfalarını kapatarak başlayalım. Gelin, bu mücadeleye 15-60 yaş arası tüm vatandaşlarımızı en az bir kez olmak suretiyle tarama testini zorunlu tutarak başlayalım. Testleri pozitif çıkanların tedavi sürecine alınıp düzenli testlerle takip edileceği bir sistemi gelin hep birlikte inşa edelim, uyuşturucu ticareti yapanları ise bu ülkenin gündeminden tamamen silelim. Uyuşturucu ve sanal kumar gençlerimizi zehirleyen, aileleri dağıtan, doğrudan millî güvenlik, toplumsal düzen ve gelecek meselesidir. Aileyi ve gençliği kurtarmanın başka bir yolu da ne yazık ki yoktur. Bu adımlar atılmıyorsa aileden, gençlikten ve gelecekten söz etmek ne yazık ki samimi değildir, riyakârlıktır.

Sayın milletvekilleri, şairleri haykırmayan bir millet sevenlere toprak olmuş öksüz bir çocuk gibidir. Önce vatanından, sonra sevdasından sürgün yaşayan, ülkücü doğmuş ve bu yoldan asla sapmamış, Allah varken Allah kuluna kulluk etmemiş, eğilmemiş, sinmemiş bir dava adamıdır Ozan Arif. "Ülkü" adlı bir güzelin derdiyle ömrünü geçirmiş, Başbuğ'umuzun manevi evladı, çağımızın Dede Korkut'u, vatan sevdalısı, son yüzyılın en büyük halk ozanlarından Ozan Arif'i vefatının 7'nci yılında rahmet ve saygıyla anıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Ve şu dizeleriyle sözlerimi noktalıyorum:

"Ozan diye tanır tanıyan beni

Gönlümde yaşatmam garezi, kini

Velakin memleket, millet haini

Olanlarla aram serin bilinir."

Ruhu şad, mekânı cennet olsun.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Şimdi okutacağım 2 önerge de aynı mahiyette olduğundan birlikte işleme alacağım.

Aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 31'inci maddesinde geçen "hâlinde" ibaresinin "durumunda" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Sümeyye Boz

Muş

Zülfü Uçar

Van

Burcuğül Çubuk

İzmir

Dilan Kunt Ayan

Şanlıurfa

Vezir Coşkun Parlak

Hakkâri

Celal Fırat

İstanbul

Gülderen Varlı

Van

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Süleyman Bülbül

Aydın

Cumhur Uzun

Muğla

Müzeyyen Şevkin

Adana

İsmail Atakan Ünver

Karaman

İnan Akgün Alp

Kars

Ömer Fethi Gürer

Niğde

Turan Taşkın Özer

İstanbul

Gizem Özcan

Muğla

Aliye Timisi Ersever

Ankara

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) - Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı İzmir Milletvekili Sayın Burcuğül Çubuk.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BURCUĞÜL ÇUBUK (İzmir) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Konuşmamın içeriği hasebiyle de özellikle hapishanelerde her türlü cinsiyetçi baskıya rağmen onurlarını, hayatlarını, geleceklerini savunmaya devam eden başta siyasi mahpus kadınlar olmak üzere bütün tutsak kadınları saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Hepinizin bildiği üzere, İzmir'de geçen hafta 16 yaşında bir kız çocuğu TikTok'ta saçını ördüğü bir video yayınladığı için tutuklandı. Gerekçe ne? Örgüt propagandası. Arkadaşlar, ben reşit bir insan olarak kerelerce propagandadan yargılandım, özel yetkili mahkemede -DGM'ler yerine kurulmuştur- ceza dahi aldım bir saat gözaltında kalmadan ve bir çocuk tutuklandı ve itirazın reddinde de "Usul ve yasaya aykırılık bulunmadı." yazdı. İşte, Akın Gürlek'in temsilcisi olduğu yargı ama şu an konuşacağım mesele bu değil. O çocuk burada saç örgüsüyle ilgili yapılan konuşmalarla hedef gösterildi -o çocuk ve daha niceleri- o çocuk o hapishanede kendisi gibi suça sürüklenmiş adli dosyalardan yatan çocuklar tarafından saldırıya uğradı, vücudunda izleri var ama bunu da konuşmayacağım.

Ben pazartesi günü Şakrana gittim, çocuğu gördüm ve bana dedi ki: "Üzerimdeki kıyafetleri çıkardılar ama iç çamaşırlarım üzerimde arama yaptılar." Dedim ki: "Bu çıplak arama, onayın olursa bunu gündem yapmak istiyorum." "Ailemle görüşmem gerekiyor." dedi. Ailesiyle görüşmesinde çocuğun çıplaklığı arandığını öğrendik; utandı, bize konuşmadı.

Aysun Güner, senin haysiyetin o çocukla kayboldu. Kendisi Bakırköy'de müdürken "Akıbetiniz benim elimde." diye mahpusları tehdit etmiş birisiydi, Şakrana götürdünüz, şimdi Şakranda çocukların başına bela oluyor.

Kusura bakmayın, daha sakın bir konuşma yapmayı planlıyordum... (DEM PARTİ, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Sakin olunmaz bu konuda, bu utanca kimse sessiz kalmaz.

BURCUGÜL ÇUBUK (Devamla) - ...fakat bir çocuğa cinsel saldırının hapisshanede yapılmasının, kadın gardiyanlar eliyle yapılmasının tahammülü yok, konuşma biçimi bile yok; ar ederek konuşuyorum. Uygulayanlar ar edemiyor, biz konuşurken geriliyoruz, ne diyeceğimizi bilemiyoruz. Siz bu çocukları kriminalize ediyorsunuz. Bu çocuk takdirle sınıf geçen öğrenciydi, nisanda mezun olacaktı, çaldığınız bir de geleceği var. Bu trafik yasanız gibi çukurlarla dolu Adalet Bakanlığınız var.

Sayın Başkan, süreyi az da kullanacağım çünkü bu meselede edilecek lafı Uşak Cezaevindeki çıplak aramada Gergerlioğlu Vekilimiz ettiğinde Özlem Hanım -ismini de vermeyecektim ama satışa değil çünkü niyetim- takipçisi olacağını söylemişti, asla olmadığını söylemişti. Siz "Yok." diyorsunuz, var; siz "Takipçisiyiz." diyorsunuz, çocuklara uygulanıyor. E, olmadı, Meclise girerken bizi de çıplak arayın. (DEM PARTİ, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Ankara Milletvekili Sayın Aliye Timisi Ersever.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanunun 31'inci maddesi üzerinde parti grubum adına söz aldım.

Getirdiğiniz bu düzenleme iktidarın ülke sorunlarından ve hayatın gerçeklerinden koptuğunun özetidir. Ulaşım tercihlerini geliştirmeden, altyapıyı değiştirmeden, trafik kültürü ve eğitimini güçlendirmeden bu sorunu çözemezsiniz. İnsan hayatını doğrudan ilgilendiren çok boyutlu bir mesele. Peki, sizin çözümünüz ne? Cezaları katlamak, faturayı vatandaşa kesmek. Bu hâlde ne trafik sorunu çözülür ne de can kaybı azalır. Daha vahimi, insan canını doğrudan ilgilendiren böylesine önemli ve toplumsal bir sorunu bütçe açığını kapatmak için kullanmanız. Bu yaklaşım kamu vicdanını yaraladığı gibi kabul edilemez bir durum. İktidarı şimdiden uyarıyoruz: Getirdiğiniz bu teklif, bırakınız çözüm üretmeyi, yeni adaletsizliklerin, yeni mağduriyetlerin kapısını aralar. Getirdiğiniz cezalara bir bakın, ne emekli ne de asgari ücretli bu cezaları ödeyemez. Sizler, herkesin gelirini kendi geliriniz kadar sanıyorsunuz. Ödenemeyen cezalar vatandaşın kapısına icra dosyası olarak yığılır, devlet ile vatandaş karşı karşıya getirirsiniz.

Değerli milletvekilleri, trafik yalnızca kural ve ceza meselesi değildir. Bu iş, ulaşım politikasıdır, altyapıdır, planlamadır, kültürdür. Bu ülkeyi, kara yolu ağırlıklı, plansız ve ranta dayalı bir ulaşım modeline mahkûm ettiniz. Yandaşlarınıza ulaşım sistemi üzerinden yeni arpalıklar yarattınız. Rakamlar ortada; Türkiye'de yolcu taşımacılığında demir yolunun payı yüzde 2'ler dolayında, Avrupa Birliği ortalaması ise yüzde 7'nin üzerinde. Yük taşımacılığında da benzer bir tablo var; biz de demir yolunun payı yüzde 5, Avrupa Birliğinde yüzde 18. Arada neredeyse 4 kat fark var. Şimdi soruyorum: Bu tabloyu değiştirmeden kazaları nasıl azaltacaksınız? "Ceza yazalım, sorun çözülsün." diyorsunuz; bu anlayış bugüne kadar işe yaramadı, bundan sonra da yaramayacak. Daha önce de cezaları artırdınız, sonuç değişti mi? Hayır. Geçtiğimiz yıl trafik kazalarında yaklaşık 3.500 yurttaşımız olay yerinde hayatını kaybetti. Son on yılda 62 binden fazla insanı trafik kazalarında yitirdik. Bu neredeyse bir ilçenin nüfusu kadar. Başka bir garabet ise ülkemizde araçların ortalama yaşı 14, trafiğe kayıtlı araç sayısı 34 milyona dayandı, yaklaşık 8 milyon otomobil 20-21 yaşın üzerinde. TÜİK verileri ölümlü ve yaralanmalı kazaların yüzde 48,5'inin otomobillerin karıştığı kazalar olduğunu gösteriyor. Vatandaşın otomobil alırken ödediği paranın en az yarısını vergi olarak tahsil ediyorsunuz. Madem can kaybını azaltmak istiyorsunuz, madem bu konuda samimisiniz getirin binek araçlar için vergi indirimini, Meclisten birlikte geçirelim. (CHP sıralarından alkışlar) Vatandaş Avrupa'da olduğu gibi can güvenliği sağlayan yeni araçlara binsin ama sizin derdiniz ne güvenlik ne can kayıplarını azaltmak ne de vatandaş, derdiniz tahsilat, tahsilat, tahsilat.

Görüşmekte olduğumuz 31'inci maddeye gelince, kanunun geneline kıyasla nispeten daha derli toplu bir düzenleme. Kiralık araçlarla işlenen ihlallerde cezanın aracı kiralayandan tahsil edilmesi öngörülmüyor ancak kimlik ve iletişim bilgileri eksikse yeni mağduriyetler kaçınılmaz görünüyor. Veri sistemleri güçlendirilmeden, uygulama netleştirilmeden bu madde de sağlıklı işlemez.

Değerli milletvekilleri, ceza yazmak en kolay iştir ama can kaybını azaltmak planlama ister, sorumluluk ister, samimiyet ister, kamu vicdanı ister. Ne yazık ki bunların hiçbirisi AKP'de yok. Bu düzenleme bunun olmadığını bir kez daha bizlere gösterdi.

Teşekkür ediyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 31'inci maddesi ile 2918 sayılı Kanun'un 116'ncı maddesine eklenen fıkrada yer alan "kiralayan" ibaresinin "kiracı", "kiralayandan" ibaresinin "kiracıdan" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hüseyin Altınsoy

Aksaray

Çiğdem Koncağül

Tekirdağ

Osman Sağlam

Karaman

Oğuz Üçüncü

İstanbul

Ahmet Fethan Baykoç

Ankara

Ercan Öztürk

Düzce

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) - Takdire bırakıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önergenin gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Madde metninde yer alan "kiralayan" ve "kiralayandan" ibarelerinin maddenin gerekçesinde belirtilen amaca uygun olarak anlamı netleştirmek ve Türk Borçlar Kanun'yla ifade birliğini sağlamak için "kiracı" ve "kiracıdan" şeklinde değiştirilmesi öngörülmektedir.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 31'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

32'nci madde üzerinde 3'ü aynı mahiyette olmak üzere 5 önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım. Okutacağım ilk 3 önerge aynı mahiyette olduğundan bunları birlikte işleme alacağım.

Aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 32'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Emin Ekmen

Selçuk Özdağ

Elif Esen

Mersin

Muğla

İstanbul

Şerafettin Kılıç

Cemalettin Kani Torun

Sadullah Ergin

Antalya

Bursa

Ankara

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Sümeyye Boz

Dilan Kunt Ayan

Celal Fırat

Muş

Şanlıurfa

İstanbul

Vezir Coşkun Parlak

Gülderen Varlı

Zülfü Uçar

Hakkâri

Van

Van

Mehmet Kamaç

Diyarbakır

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Yasin Öztürk

Hüsmen Kırkpınar

Uğur Poyraz

Denizli

İzmir

Antalya

Yüksel Arslan

Rıdvan Uz

Selcan Taşcı

Ankara

Çanakkale

Tekirdağ

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) - Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Ankara Milletvekili Sayın Sadullah Ergin.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

SADULLAH ERGİN (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; YENİ YOL Grubu adına heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

6 Şubat depremlerinin üzerinden tam üç yıl geçti, bu üç yılı sizlerle birlikte gözden geçirelim istiyorum. Depremin yaşandığı andan itibaren vatandaş canıyla uğraştı, hayatta kalma mücadelesi verdi. Bu esnada maalesef deprem şehirlerinde güvenlik tam olarak temin edilemedi. Depremzedelerin evlerine girip ihtiyaç duydukları eşyalarını almalarına izin verilmezken hırsızlar izne ihtiyaç duymadan depremzedelerin ev ve işyerlerini yağmaladı, on binlerce binada soygunlar yapıldı. Taşınır ev eşyaları bittikten sonra kalorifer petekleri, musluklar, bataryalar, elektrik prizleri, kapı, pencere gibi demirbaş malzemeler bile sökülerek çalındı; bu yağma engellenemedi.

İş yeri sahipleri kaybolan, yağmalanan, tahrip olan malları için vergi dairelerine dilekçeyle beyanda bulunmak için kuyruklara girdiler. Aradan üç yıl geçti, arayan soran olmadı, bu başvurular cevapsız kaldı. "Deprem sonrası ev eşyası yardımı yapılacak." diye sözler verildi ama tutulmadı. "Söz verdiğiniz, niçin vermiyorsunuz?" diyen depremzedelere "Afet Kanunu'nda böyle bir yardım yazmıyor." dediler. Bunun üzerine "Ev eşyası yardımı yapılabilirsin." diye kanun teklifi verdik ama iktidar bu teklifi görmezden geldi. İktidar bu teklifin geçmesi için bir irade ortaya koysa bu Meclisten üç gün içerisinde ev eşyası yardımı yapılmasına dair kanun yasalaşır ama anlaşılan o ki iktidar da böyle bir yardım yapılmasını arzu etmiyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Doğal Afet Sigorta Kurumu -kısa adı DASK- depremzedelere büyük haksızlık yaptı, ödenmesi gereken sigorta bedellerinin sadece yarısını ödedi. Bu kürsüden dile getirdik, kimse dinlemedi, merak edip soran da olmadı. Bu haksızlığın giderilmesi için kanun teklifi verdik, dönüp bakan olmadı. Deprem bölgesinde esnaf için malumunuz mücbir sebep uygulaması 2025'in Kasım ayında sona erdi. Mücbir sebepten dolayı ertelenen SGK primlerinden dolayı borçlar birikti, en küçük esnafın 500-600 bin TL borcu var. Faaliyete başlayamayan iş yerlerinin KOSGEB ödemeleri geldi çattı. Mücbir sebebin kalkmasıyla her ay tahakkuk eden güncel ödemelerle birlikte eski borçlar birlikte ödenecek. Üstelik henüz esnaf iş yerlerine bile kavuşamadı. Vatandaş, ödemeleri nasıl yapacağını kara kara düşünüyor.

Değerli milletvekilleri, esnafa "Gelin, yapılandırma yapın." deniliyor, esnaf yapılandırmaya gittiği zaman teminat isteniyor. Esnaf ceketinden başka verecek bir şeye sahip değil şu anda. İşletme sahipleri esnaf ve sanatkârlar kooperatifinden kredi talep ediyor, teminat olarak tapu ve 2 kefil talep ediliyor. Her yer yıkılmış, esnaf neyin tapusunu getirecek? Zaten rezerv alandaki tapular Millî Emlak İdaresine devredildi, elde tapu da kalmadı. 6 Şubatta fiziki yıkım oldu, mücbir sebebin kaldırılmasıyla ekonomik yıkım da başladı. Esnaf şimdi gerçek ekonomik yıkımı yaşayacak maalesef. Kısaca henüz kalıcı iş yerleri yapıp esnafa teslim edilmemişken mücbir sebebin kaldırılması yanlış olmuştur. Bu nedenle, mücbir sebebin en az üç yıl daha devam etmesi hayati önemde bir konudur. Sağlıklı bir şekilde çalışabileceği bir iş yeri veremediğiniz esnaftan bu ödemeleri yapmasını istemek adil değildir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; deprem bölgelerinin genelinde çok ciddi elektrik kesintileri var. İşletmelerin, atölyelerin kirası işliyor, işçilik işliyor ama elektrik olmayınca üretim yapılamıyor, imalat yapılamıyor. Esnaf bu sorunla da ciddi ciddi boğuşmak durumunda.

Bir diğer konu, Emlak Konut ve TOKİ'nin yapmış olduğu konutlarda maalesef kaliteler çok düşük çıkıyor; burada özellikle TOKİ konutlarına dikkat çekmek gerekiyor. Lütfen, ihale standartlarına uygun yapılmamış konutları müteahhit firmalardan teslim almayın, eksikler tamamlanmadan vatandaşa anahtar vermeyin.

Son olarak, mücbir sebep uygulamasının en az üç yıl uzatılması lazım. DASK mağduriyetlerini önlemek için verdiğimiz kanun teklifini Genel Kuruldan geçirelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun tamamlayın.

SADULLAH ERGİN (Devamla) - Ev eşyası yardımı yapılmasına dair kanun teklifimizi yasalaştıralım ve deprem bölgesindeki depremzedelerin hayır duasını alalım diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Diyarbakır Milletvekili Sayın Mehmet Kamaç. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET KAMAÇ (Diyarbakır) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bu tür torba kanunları görünce doğrusu insanın aklına her zaman bir mesele gelir. AK PARTİ iktidarı tarihi boyunca torba yasalarla geliyor. İki kafadar bir yere gidip içiyorlar, tam sarhoş olduktan sonra ikisi arabalarına binip yola çıkıyorlar, biri diğerine diyor ki: "Ya eğer çok iyi değilsen arabayı ben kullanayım." Yanındaki de diyor ki: "Yahu kardeş, zaten sen kullanıyorsun bu arabayı." Yani bu kadar kendinden geçmiş bir iktidarın bu torba yasalarla önümüze gelmesi, doğrusu artık can sıkıcı bir duruma geldi.

Ben size bir sureden bahsedeceğim. Kur'an-ı Kerim'de Yusuf suresi 111 ayetten oluşur. İlk 2 ayetini söyleyeceğim. 1'inci ayette diyor ki: "Biz bu Kur'an'ı size Arapça olarak indirdik." 2'nci ayetinde diyor ki: "Bu en güzel hikâyelerden bir tanesidir." Neden en güzel hikâye? Yusuf suresi baştan sonuna kadar Hazreti Yusuf'un hayat hikâyesini anlatır. "Hazreti Yusuf, babası Yakup'a der ki: 'Babacığım, ben bir rüya gördüm ve rüyamda güneşin, ayın ve 11 yıldızın bana secde ettiğini gördüm.' Babası diyor ki: 'Yusuf, bu rüyayı sakın kardeşlerine anlatma.'" Çünkü rüyanın tabirini biliyor ve bundan sonra Yusuf'u kardeşlerinden korumaya çalışıyor ama kardeşleri ısrarla Yusuf'u getiriyor -çobanlık yapıyorlar- babalarından koparıp götürüyorlar, Yusuf'u kuyuya atıyorlar. Rüyanın tabiri çıkıyor, diğer 11 kardeş Yusuf'u kuyuya atıyor. Yusuf'un kuyuya atılışını niye anlatıyorum burada? Ya, yüz yıldır "ümmetin kardeşliği" adı altında Kürtler kuyudaki Yusuf'tur; kendi kardeşleri tarafından kuyuya atılmış bir halktır ve sonuçta bir gün o kuyunun üzerinden bir kervan geçerken Yusuf'a bir ip indiriyorlar, Yusuf'u kuyudan çıkarıyorlar. Biz de diyoruz ki: Ya, biz tarihî bir dönemden ve süreçten geçiyoruz, Yusuf'u kuyuya atan kardeşleri hâlâ gündelik politikalarında Yusuf'u kuyuda tutmaya çalışıyorlar. Bakın, siz Yusuf'u kuyudan çıkarmazsanız bir kervan geçecek ve Yusuf'u kuyudan çıkaracak. Birileri bize şunu diyebilir: "Evet Yusuf'u kuyudan çıkardılar, Mısır'ın pazarında köle olarak sattılar." Evet, doğru ama Yusuf'u ölüme terk eden anlayıştan daha iyidir zira kölelik bir statüdür ama en nihayetinde Yusuf Mısır'a sultan oldu.

Şimdi, buradan 1'inci ayeti niye okudum? Allah diyor ki: "Biz bu Kur'an-ı size Arapça bir kitap olarak indirdik." Ya, siz bu Yusuf'u kuyuya attınız, kimliğini yasakladınız, dilini yasakladınız, kültürünü yasakladınız, yok saydınız, yüz yıllardır yok etme operasyonlarına tabi tuttunuz. Ya, gerçekten hangi dinde, hangi vicdanda, hangi izanda, hangi peygamber böyle bir din gönderdi, getirdi? Allah, koskoca Allah, her kavme kendi dilinden bir Kur'an gönderiyor; siz Kürtlerin dilini eğitimde yasaklıyorsunuz, resmî yazışmalarda yasaklıyorsunuz; bu yetmezmiş gibi bir de getiriyorsunuz, Kürtlerin önüne haftada iki saatlik seçmeli ders olarak koyuyorsunuz. Bir halkın ana dilini seçmeli olarak kendisine sunandan daha zalim hiç kimse yoktur bu yeryüzünde ve bunu yaparken kimi zaman bize din üzerinden ayar çekmeye çalışıyorlar. Bakın, Cervantes "Don Kişot" adlı eserinde şeytanla bir müzakereye giriyor, sonra şeytan sırtını dönüp gidiyor, arkasından bağırıyor, diyor ki: "O ormandaki askerler senin miydi?" "Evet." diyor, diyor ki: "Ama 'Allah Allah!' diye saldırıyorlardı." "Şeytan şeytan!" diye mi saldırsınlar?" diyor. "Bizim işimiz kandırmak, bizim işimiz yok saymak, bizim işimiz inkâr etmek." diyor. Biz de diyoruz ki: Ya, bu politikalarınızdan vazgeçin. Kürtler kuyudaki Yusuf'tur, Kürtler sizin kardeşlerinizse bu kardeşliğin bir hukuka ihtiyacı vardır. Bu hukuk en temelde kimliğinden, dilinden, kültüründen başlar ve gerisi devam eder diyorum, Sayın Başkanımın uyarısını da dikkate alıyorum, Genel Kurulu da saygıyla ve hürmetle selamlıyorum. (DEM PARTİ ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Çok teşekkür ederim.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde üçüncü konuşmacı Tekirdağ Milletvekili Selcan Taşçı. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

SELCAN TAŞÇI (Tekirdağ) - Değerli milletvekilleri, her şeyi sindirdik, normalleştirdik madem, iklimle uygun bir derdimiz var Tekirdağ olarak bizim de, onu paylaşayım: Angus tesisi. İlk başvurusu 2008'de yapılmış "ÇED Kapsam Dışı" olarak faaliyete başlamış. Dakika bir, gol 1, Türkmenli Göleti havza sınırlarında yani özel önlem gerektiren alanlar arasında bulunan Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası Revizyon Çevre Düzeni Planı'nda "Türkmenli Göleti İçme ve Kullanma Suyu Uzun Mesafeli Koruma Alanı olan, bu yüzden de üzerinde süzülmeyle gerçekleşecek beslemeyi engelleyebilecek hafriyatlara ve arazi tahribine izin verilemez. Yüzey sularının süzülmesini engelleyecek, kirlenmeye neden olacak nitelikte yapı veya faaliyet yapılamaz." şehirleri bulunan bir alana ÇED ihtiyacı duymaksızın faaliyet izni vererek şehrine, şehrinin toprağına, suyuna, havasına ihanet eden ne kadar mülki amiri varsa o dönemin hepsi hakkında işlem başlatılmalıydı, başlatılmalıdır; bunu bir not edeyim önce. Tepkiler yükselince Bakanlık ÇED süreci başlatmış "ÇED Olumsuz" çıkmış; 1 kere, 2 kere, 3 kere, 6, 7. Farklı tarihlerde, farklı isimlerle başvurmuşlar ve her defasında da "ÇED Olumsuz" görüşü çıkmış, sonra 2019 yılında imar affından yararlanmışlar. Sanırsınız yapı af olunca yapıda yürütülecek faaliyetler de af oluyor. Rant nasıl büyükse artık, yılmak yok. 2020'de bu defa, Brezilya'dan gelen anguslar için denemişler, yine olmamış. 2022'de başvurmuşlar, 2025'te yeni bir isimle ÇED süreci başlamış, "Her gün buradan çıkacak 42 kamyon, 845 ton gübre nereye konulacak?" diye soruyoruz, cevap yok. Bu kadar gübre en yakın geri dönüşüm tesisine hangi yollardan ulaşacak? Cevap yok. Geriye kalan yüzlerce ton posa nerede stoklanacak? Cevap yok. Yağmur suyu yönetimi nasıl olacak? Cevap yok. Sızdırmazlık raporu var mı? Yok. Koku bariyeri için plan yok. Tesisin bulunduğu Marmara Ereğlisi Belediyesi "İstemiyoruz." diyor. Koku ve zehirli gazdan en çok etkilenecek olan Çorlu, belediyesiyle, vatandaşlarıyla "İstemiyoruz." diyor. Tekirdağ Barosu "ÇED süreci eksiklerle dolu." diyor. Kent Konseyi "Mera Kanunu'na aykırı, Toprak Kanunu'na aykırı istemiyoruz." diyor. Koca bir şehre istemediği, üstelik de alenen zararına bir girişimi kim, nasıl dayatabilir? Tam olarak neresi anlaşılamiyor bu meselenin gerçekten ben anlayamıyorum. Çok açık değil mi? Biz, Tekirdağlılar olarak Marmara Ereğlisi'ne angus tesisi is-te-mi-yo-ruz, bu kadar açık ifade ediyoruz bunu da. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar) Yatırım düşmanı olduğumuz için değil bir günde 10 bin nüfuslu bir kasabanın su ihtiyacını tek başına tüketeceği için, bu suyu Yakuplu'nun yer altı kaynaklarından çekeceği için, tarım kuyularındaki su seviyesi düşeceği için,

su olmazsa hayat olmayacağı ve biz yaşamak istediğimiz için istemiyoruz. "Et fiyatı arttı, getirelim angusları, fiyat düşsün." denilmesinden bu yana geçen on altı yılda yerli besiciliğin nasıl bitirildiğini gördüğümüz için, meraları imara açıp da bir mera ırkını ironik şekilde tesislerde şişirmek, bizi gezen tavuk gibi gezen inek arar hâle getireceği için istemiyoruz. Türkiye'nin hayvancılık alanındaki en ari bölgesini de hastalıkla gark etmeyin diye istemiyoruz. Yakuplu Mahallesi muhtarımızın isyanı özetliyor aslında, bizim oksijenimizden ne istiyorsunuz? En çok da bunun için, kuzeyden endüstriyel kokular, güneybatıdan atık depolama ve geri dönüşüm kokuları, güneydoğudan organize sanayi kokuları ve şimdi de bölgedeki 2'nci hâkim rüzgâr olan lodosla angus tesisinden gelecek olan koku Trakya'da sık görülen sıcaklık terselmesiyle Çorlu'nun üzerini bir kapak gibi örteceği için istemiyoruz. Amonyak, hidrojen sülfür ve metan gazı salınımıyla Çorlu bir kere daha zehir solumaya mahkûm edileceği için istemiyoruz. Devletimiz nazarında da toplum sağlığı bir şirketin ticari kârından daha önemli ve değerlidir diye umuyor, buna inanmak istiyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 214 sıra sayılı Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 32'nci maddesinde yer alan "tamamının tahsil" ibaresinin "hepsinin tahsil" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Atakan Ünver
Karaman
Ömer Fethi Gürer
Niğde

Cumhur Uzun
Muğla
Gizem Özcan
Muğla

İnan Akgün Alp
Kars
Müzeyyen Şevkin
Adana

Turan Taşkın Özer
İstanbul

Süleyman Bülbül
Aydın

Aykut Kaya
Antalya

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) - Katılmıyoruz.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Antalya Milletvekili Sayın Aykut Kaya.

AYKUT KAYA (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulumuzu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Mevzuata aykırı yolcu taşımacılığıyla mücadele edilmesi hem kamu düzeni hem de kurallara uygun şekilde faaliyet gösteren esnafın korunması ve vatandaşlarımızın daha güvenli seyahat imkânına kavuşturulması açısından önemlidir. Ancak caydırıcılık sadece ceza miktarını artırmakla sağlanmaz. Caydırıcılık, düzenli denetimle, uygulamada eşitlikle ve idarenin keyfilikten uzak durmasıyla mümkün olur. Denetimler süreklilik arz etmiyorsa, cezalar herkes için uygulanabilir değilse, bağlandığı müeyyide hakkaniyete dayanmıyorsa, ulaşım ve altyapısı yetersizse ceza ne kadar yüksek olursa olsun çözüm olmaz.

Ulaşım altyapısı yetersizliğine Antalya'mızdan bir örnek vermek istiyorum: 2016 yılında yapımına başlanılan Alacabel Tüneli aradan geçen on yıla rağmen hâlâ ulaşımaya açılmamıştır. Konya-Seydişehir-Manavgat hattı üzerinde bulunan bu güzergâh özellikle kış aylarında yoğun kar ve olumsuz hava şartları nedeniyle sürücüler için âdeta bir çile yoluna dönüşmektedir. Bu hatta sık sık kazalar yaşanmakta, vatandaşlarımız yollarda mahsur kalmakta ve ciddi mağduriyetler oluşmaktadır. Alacabel Tüneli tamamlandığında sürücülere otuz ila kırk beş dakika zaman kazandıracak, can ve mal güvenliğini artıracak, yakıt tasarrufu sağlayacak, hem vatandaşımız hem de ülke ekonomimiz kazanacaktır. Yıllardır atıl durumda kalan bu tünelin 2026 yılının sonunda tamamlanacağı yönünde kamuoyuna söz verilmiştir ancak açıkça ifade etmek isterim ki sadece tünelin açılması yeterli değildir. Tünelin çıkış tarafında Akseki ilçemize bağlı Ceceler Mahallesi'nden Cevizli yol ayrımına kadar olan yaklaşık 10 kilometrelik bağlantı yolunun da eksiksiz şekilde tamamlanması zorunludur. Bağlantı yolları bitirilmeden bu güzergâhın rahat, güvenli ve verimli bir şekilde kullanılması mümkün değildir. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığından Alacabel Tüneli'nin ve bağlantı yollarının 2026 yılı sonuna kadar tamamlanmasını hemşehrilerim adına talep ediyorum.

Geçtiğimiz afette Kemer ilçemize bağlı Çamyuva Mahallemizde bulunan Sarıören Deresi'nin taşması sonucunda 200'e yakın ev ve iş yeri su altında kaldı. Bu dere yoğun yağışlarda ne yazık ki sürekli taşkın problemi yaşıyor. Sarıören Deresi'nin yaklaşık 2 kilometrelik hattında 600 metrelik bölüm kapalı kesit olarak yapılmış durumda. Oysa kanunda açık derelerin kapatılmayacağı açıkça belirtilmiştir. Bu kapalı kısmın yeniden açılması gerekmekte, ayrıca derenin denize döküldüğü noktaya mendirek yapılması şart. Açık denizden gelen büyük dalgalar dereden gelen suyu geriye basıyor ve taşkın riskini artırıyor, yapılacak mendirek bu sorunun önüne geçecektir. Tarım ve Orman Bakanlığının DSİ'yi harekete geçirerek burada gerekli adımları atmasını Kemerli hemşehrilerim adına talep ediyorum.

Yine, Kemer ilçemizin Göynük Mahallesi'nde Ahu Ünal Aysal Caddesi'nden geçen Domuzluk Deresi'nde yoğun yağışlarda yaşanan taşkınlar nedeniyle çevredeki tesisler, dükkânlar ve konutlar zarar görmektedir. Mevcut menfezlerin yetersiz kalması nedeniyle dere taşmakta, ulaşım aksamakta ve maddi kayıplar yaşanmaktadır. Bu nedenle, DSİ tarafından daha geniş kapasiteli menfezlerin inşa edilmesi ve dere yatağının taşkın riskini azaltacak şekilde ivedilikle ıslah edilmesi gerekmektedir.

Konyaaltı ilçemizin Çakırlar Mahallesi'nde TOKİ'nin ihalesini yaptığı ve 18 binden fazla vatandaşımızın yaşayacağı büyük ölçekli bir proje planlanmaktadır. Ancak zemin etütleri, jeoteknik raporlar ve taşkın analizleri tamamlanmadan ihaleye çıktığı anlaşılmaktadır. Projeye ilişkin "ÇED Gerekli Değildir" kararı verilmiş olması da ciddi bir soru işaretidir. Bu büyüklükte bir projede zemin ve taşkın risklerinin yeterince incelenmemesi kabul edilemez. Antalya'da en büyük hasarların taşkın ovalarında yaşandığı bilinmektedir, en son yaşanan afette bunu hep birlikte gördük. Bu riskler ortadayken gerekli değerlendirmelerin yapılmaması kaygı vericidir. Bursa Lalaşahin'de zemin sorunları nedeniyle blokların yıkıldığını, Gaziantep Şahinbey'de de dere yatağındaki konutların sel riski nedeniyle boşaltıldığını gördük; aynı hataların Antalya'da yaşanmasını istemiyoruz. Ayrıca, 18 bin kişinin yaşayacağı bu alanın ulaşım ve altyapı planlaması da net değildir, trafik yükü ve şehirle entegrasyon önceden planlanmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

AYKUT KAYA (Devamla) - Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığından zemin değeri ve taşkın riski gözetilmiş alternatif bir alanda bu projenin hayata geçirilmesini talep ediyoruz. Biz konuta karşı değiliz, sağlam zeminde ve doğru planlamayla yapılmasını istiyoruz.

Yine, Finike ilçemizin Boldağ Mahallesi Gökliman mevkisinde bir madencilik faaliyeti yapılmak istenmektedir. Projenin yapılmak istendiğı alan deniziyle, yeşiliyle ve doğal yapısıyla âdeta cennetten bir köşedir. Böylesine estetik ve doğal değeri yüksek bir bölgede madencilik yapılmak istenmesini kabul etmek mümkün değildir, çevreye ve insan sağlığına birçok zararı olacaktır; oradaki, Gökliman Koyu'ndaki tesisler de etkilenecektir. Ben, Çevre ve Şehircilik Bakanlığından Finike'mize yapılacak bu projenin iptal edilmesini Finikeli hemşehrilerim adına talep ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 32'nci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Musa Küçük
Gümüşhane
Ekrem Gökay Yüksel
Balıkesir

Ramazan Kaşlı
Aksaray
Saffet Sancaklı
Kocaeli

Levent Uysal
Mersin
Fevzi Zırlıoğlu
Bursa

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HALİL ULUAY (Kastamonu) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Gümüşhane Milletvekili Sayın Musa Küçük. (MHP, AK PARTİ ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

MUSA KÜÇÜK (Gümüşhane) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gümüşhane ilimizin düşman işgalinden kurtuluş yıl dönümü için söz almış bulunuyorum.

Bugün buradan, bir şehrin kurtuluş yıl dönümünü anmıyoruz, bir milletin esarete boyun eğmeyen iradesini hatırlıyoruz. Tarih boyunca nice zorluk görse de diz çökmeyen bir ruhu yeniden hissediyoruz. Bu vesileyle sözlerime başlamadan önce irfaniyla gönüller aydınlatan, Ahmed Ziyaüddin Gümüşhanevi hazretlerinin, hikmetiyle yol gösteren Şeyh-i Şirani'nin, doğasıyla bu toprakları bereketlendiren Çağırğan Baba'nın, Pir Ahmed'in ve gönül erlerinden Güvenç Abdal hazretlerinin aziz hatıralarını, kahramanlık destanın abideleştiğı Kabaktepe Şehitliğinde yatan şehitlerimizin mukaddes hatıralarını yüreğinde taşıyan Gümüşhaneli hemşehrilerim adına sizleri hürmetle, muhabbetle selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Birinci Dünya Savaşı'nın en çetin günlerinde, 1916 yılında Gümüşhane ve ilçeleri Rus işgaline uğradığında bu topraklarda yaşayan insanlar için mesele sadece bir toprak kaybı değil, bir varlık yokluk meselesiydi çünkü Gümüşhaneliler için vatan üzerinde yaşanan bir yer değil uğruna can verilen bir emanettir. Harşit Vadisi'nde verilen mücadele bunun en açık göstergesidir. Haçlı savunması halkın, milislerin, gönüllülerin omuz omuza verdiği bir direnişti, amaç sadece bir hattı korumak değildi, Anadolu'nun içlerine ilerlemek isteyen düşmana geçit vermemektir. Yaklaşık iki yıl süren işgal boyunca ocaklar söndü, yokluk yaşandı fakat umut hiçbir zaman kaybolmadı. Nihayetinde, ecdadımızın topyekün mücadelesi sonuç verdi: Torul ilçemiz 14 Şubat, Gümüşhane 15 Şubat, Kelkit ilçemiz ise 17 Şubat 1918'de düşman işgalinden kurtarıldı. Rus işgalinin ve o dönemde yaşanan Ermeni çetelerinin saldırıları, baskıları ve zulümleri de halkın hafızasında derin izler bıraktı. Saldırıların izlerini hâlâ taşıyan bir tarihin mirasçılarıyız. Bu hafıza bize kin değil bilinç ve sorumluluk yükler. Sakarya'da, Kafkaslarda, vatanın dört bir yanında istiklal mücadelesi verilirken Gümüşhaneliler yalnızca kendi yöresini savunmakla kalmamış, vatanın her cephesinde en ön safta yer almıştır. Gümüşhane'nin evlatları cephede düşmana karşı göğsünü siper etmiştir. Aynı zamanda, filizi yeni yeşeren devletimizin kuruluşuna omuz vermiş; fedakârlığıyla, sadakatıyla, sarsılmaz vatan sevgisiyle milletin kaderinde iz bırakmıştır.

Erzurum Kongresi'nin açılışında Şiran Müftüsü Hasan Fahri Efendi'nin semaya yükselen duasında Gümüşhane vardı. Milletin kaderine yön veren o tarihî anın manevi nefesinde bu şehrin irfanı vardı. İlk Meclisimizin Maliye Bakanı Hasan Fehmi Ataç'ta Gümüşhane'nin vakarı ve cömertliği vardı, kendi öz varlığını savaştan çıkmış bir devletin hazinesine emanet edecek kadar yüce bir gönle sahipti.

Yüz sekiz yıl önce Gümüşhane işgal altında bir sabaha uyandı ama hiçbir akşam esir olarak yatmadı ve işte o inanç, o kararlılık, o sarsılmaz irade sayesinde Gümüşhane esareti reddetti, istiklalini ve istikbalini yeniden kazandı.

Buradan, milletin kürsüsünden, Gümüşhaneli sevgili gençlerimize özellikle seslenmek istiyorum: Gümüşhane'nin kurtuluş hikâyesi sizin için sadece bir tarih bilgisi olmamalıdır. Bu, karakter dersidir; cesaretin, dayanışmanın ve inancın neleri değiştirebileceğinin en büyük kanıtıdır. Sizlerden beklentimiz çalışmanız, üretmeniz, araştırmanız; bilimde, teknolojiye, sanatta ve ahlakta ülkemizi ileri taşımanızdır çünkü güçlü Türkiye sizin omuzlarınızda yükselecektir, yarınların Türkiye'sini siz inşa edeceksiniz.

Değerli milletvekilleri, Gümüşhanevi Hazretlerinin "İnsan hizmet ettikçe himmete mazhar olur, izzet bulur ve iki cihan saadetine erer." hikmetli sözüyle, yola aiziğımızı bilerek güzel Gümüşhane'mizin kalkınması, büyümesi ve hak ettiği değere kavuşması için gece gündüz demeden çalışıyoruz. Dün olduğu gibi bugün de yarın da bu şehre hizmet etmeye devam edeceğiz.

Bu anlamlı gün vesilesiyle, başta cumhuriyetimizin banisi Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları olmak üzere Gümüşhane'nin kurtuluşunda emeğı olan tüm kahramanlarımızı rahmetle, minnetle ve şükranla yâd ediyorum.

Sözlerime son verirken şunu ifade etmek isterim: Vatan sevgisinin dağlar kadar yüce olduğu, istiklal aşkının nesilden nesile aktarıldığı bir iradenin sessiz gibi görünen ama gerektiğinde dağları titreten bir yüreğin adıdır Gümüşhane diyor, kurtuluş yıl dönümümüzü kutluyorum. (MHP, AK PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

32'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, yeni madde ihdasına dair bir önerge vardır, önergeyi okutup Komisyona soracağım. Komisyon önergeye salt çoğunlukla katılırsa önerge üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açacağım. Komisyonun salt çoğunlukla katılmaması hâlinde ise önergeyi işlemden kaldıracağım.

Önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 32'nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin ihdas edilmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 33- 2918 sayılı Kanunu'n ek 9'uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

EK MADDE 9- Trafik kuralı ihlallerinin teknik aletlerle tespit edildiği durumlarda diğer bilgilerle birlikte kullanılan teknik aletin seri numarası, kalibrasyon bilgileri ile ölçüm sonuçlarının görüntü veya çıktısına tutanakta yer verilir."

Gökhan Günaydın

İstanbul

Mahmut Tanal

Şanlıurfa

Hasan Öztürkmen

Gaziantep

Cevdet Akay

Karabük

Melih Meriç

Gaziantep

Müzeyyen Şevkin

Adana

BAŞKAN - Komisyon, önergeye salt çoğunlukla katılıyor musunuz?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HALİL ULUAY (Kastamonu) - Salt çoğunluğumuz yoktur, katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Komisyon önergeye salt çoğunlukla katılmamış olduğundan önergeyi işlemden kaldırıyorum.

Sayın Kaya, söz talebiniz var.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

48.- Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya'nın, Diyarbakır'ın Kulp ilçesine bağlı köylerdeki iletişim altyapısı sorununa ilişkin açıklaması

ADALET KAYA (Diyarbakır) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Diyarbakır'ın Kulp ilçesine bağlı Ağaçkorur köyü ve çevre köylerde üç yıla yakındır telefon ve internet çekmiyor, bölgede baz istasyonu olmasına rağmen çalışmıyor, her başvuruda "Arıza var." denilerek yurttaşların oyalandığı ifade ediliyor. Bu durum köyde iletişimi neredeyse tamamen ortadan kaldırmış durumda. Acil bir durumda ambulans çağırmak, sağlık birimlerine ya da kamu kurumlarına ulaşmak mümkün değil. Son dört yıl içerisinde en az 4 yurttaşın sağlık hizmetine zamanında erişemediği için yaşamını yitirdiği iddia ediliyor. Çocuklar ve gençler eğitime erişemiyor, uzaktan eğitim imkânlarından faydalanamıyor. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile GSM operatörlerini derhâl sorumluluk almaya ve bu mağduriyeti gidermeye çağırıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Suiçmez, sizin de söz talebiniz var.

Buyurun.

49.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Trabzon'un Arsin ilçesinde bir market zincirinin işten çıkardığı işçilerin taleplerine ilişkin açıklaması

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Sayın Başkan, Trabzon Arsin ilçemizde Şok Marketler deposunda alın teri döken 30 işçi kardeşimiz anayasal haklarını kullandıkları, insanca çalışma koşulları ve eşit ücret talep ettikleri için işten çıkartıldılar. Direnişlerinin sekizinci gününde olan bu işçi kardeşlerimizin talepleri: İş sağlığı önlemlerinin alınıp işe iadelerinin sağlanarak diğer illerdeki depo işçileriyle aynı ücretin verilmesi ya da hukuka aykırı olarak düzenlenen işten çıkarma kodu 49'un düzeltilerek hak ettikleri tazminatlarının ödenmesidir. İşçilerimizin yanındayız; emeğe, emekçiye saygı gösterin. Şok Marketler yetkililerini işçi sendikasıyla müzakere etmeye ve işçilerin haklarını vererek sorunu çözmeye davet ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.15

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 19.40

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: İbrahim YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar), Nermin YILDIRIM KARA (Hatay)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 60'ıncı Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven ve Çorum Milletvekili Yusuf Ahlatcı ile 143 Milletvekilinin Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3138) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 214) (Devam)

BAŞKAN - 214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.
Komisyon yerinde.

33'üncü madde üzerinde 3'ü aynı mahiyette olmak üzere 4 önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Okutacağım ilk 3 önerge aynı mahiyette olduğundan bunları birlikte işleme alacağım.

Aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 214 sıra sayılı Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 33'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Emin Ekmen
Mersin

Selçuk Özdağ
Muğla

Elif Esen
İstanbul

Şerafettin Kılıç
Antalya

Cemalettin Kani Torun
Bursa

Medeni Yılmaz
İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Süleyman Bülbül
Aydın
Ömer Fethi Gürer
Niğde

Müzeyyen Şevkin
Adana
Turan Taşkın Özer
İstanbul

İsmail Atakan Ünver
Karaman
Cumhur Uzun
Muğla

İnan Akgün Alp
Kars

Gizem Özcan
Muğla

Mühip Kanko
Kocaeli

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Ayyüce Türkes Taş
Adana
Yüksel Arslan
Ankara

Yüksel Selçuk Türkoğlu
Bursa
Rıdvan Uz
Çanakkale

Selcan Taşcı
Tekirdağ

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Medeni Yılmaz.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

MEDENİ YILMAZ (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ayardır ısıtılıp ısıtılıp Genel Kurulun gündemine yeniden getirilen bir teklifin sonuna geldik. Bu teklif aslında yasamaya verdiğiniz önem ve değer en büyük kanıttır. Bir kanun teklifi ülkedeki ihtiyaca binaen getirilir. Mademki bu kanuna ihtiyaç var, neden aylardır çıkarılmıyor veya çıkarılmıyor? Bu kanunun yanlış olduğunu, uygulanamaz olduğunu aslında sizler de biliyorsunuz.

Görüşmekte olduğumuz 214 sıra sayılı Karayolları Kanun Teklifi, iktidarın ulaştırma ve altyapı politikalarına bakışını bir kez daha açıkça ortaya koymaktadır. Bu teklif, Türkiye'nin gerçek sorunlarına çözüm üretmekten uzak; ekonomik krizi, vatandaşın yaşadığı geçim sıkıntısını ve kamu kaynaklarının nasıl kullanıldığını görmezden gelen bir anlayışın ürünüdür.

Öncelikle şunu ifade etmek isterim ki kara yolları meselesi yalnızca asfalt, levha ya da ceza meselesi değildir; kara yolları doğrudan ekonomidir, ticarettir, istihdamdır, sosyal hayattır. Siz kara yollarını yanlış yönetirseniz bedelini çiftçi öder, nakliyecisi öder, esnaf öder, işçi öder. Bugün Türkiye'de tam olarak da bu yaşanıyor.

Değerli milletvekilleri, Türkiye, tarihinin en ağır ekonomik darboğazlarından birini yaşamakta. Enflasyon vatandaşın maaşını, emeklinin aylığını, memurun gelirini âdeta eritmiştir. Akaryakıt fiyatları birkaç yıl içinde katlanarak artmış, motorin ve benzin üretimin ve ulaşımın önünde ciddi bir engel hâline gelmiştir. Nakliye maliyetleri yükselmiş, bu maliyetler zincirleme şekilde gıda fiyatlarına, temel tüketim ürünlerine yansımıştır. Böylesi bir tabloda kara yolları üzerinden yeni yükler, yeni cezalar, yeni idari yaptırımlar getiren bir kanun teklifini konuşuyoruz. Soruyorum sizlere: Bu teklif vatandaşın hangi derdine çare olacaktır, hangi ekonomik yarayı saracaktır, hangi üreticinin, hangi şoförün, hangi esnafın hayatını kolaylaştıracaktır? Teklifte trafik güvenliği gerekçesi öne sürülmektedir. Elbette trafik güvenliği hayati önemdedir ancak güvenliği yalnızca ceza artırarak, yetki genişleterek sağlayamazsınız. Güvenlik, yol kalitesiyle, mühendislikle, planlamayla, eğitimle ve etkin denetimle sağlanır. Bugün Türkiye'de pek çok bölgede yolların bakımının yeterince yapılmadığını, standart dışı kavşaklar ve yetersiz işaretlemeler nedeniyle kazaların meydana geldiğini hepimiz biliyoruz. Bu yapısal sorunlara dair bu teklifte somut ve kalıcı bir çözüm yoktur.

Bir başka kritik konu ise kamu-özel iş birliği modeliyle yapılan otoyol ve köprülerdir. Döviz garantili bu projeler bugün bütçenin en büyük kara deliklerinden biri hâline gelmiştir. Vatandaş köprüden geçmese de otoyolu kullanmasa da bu projelerin bedelini vergiyle ödemektedir. Karayolları Kanunu'nu konuşurken bu gerçekliği yok saymak milletin aklıyla alay etmektir. Kültürümüzde "Beterin beteri var." diye bir söz bulunur. Bizler köprülere, otoyollara "Deli Dumrul" yakıştırmayı yaparak "Garip

gurebanın cebinden müteahhit çetelerine para aktarıyorsunuz." derken daha beterin söylentileri kulaklarımızı tırmalamakta. Köprü ve otoyolların İngiliz tefeciler aracılığıyla peşkeş çekildiği iddiaları medyada son günlerde yer alıyor ve daha da kötüsü bu haberin gerçek olmadığına dair sizler tarafından ciddi bir ses yok. Arkadaşlar, yapmayın lütfen, dönün bu yanlışlardan diyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teklinin hazırlanış süreci de ayrıca sorunludur. Meslek odalarının, ulaştırma uzmanlarının, sahada çalışan şoförlerin, nakliyecilerin, lojistik sektörünün görüşleri alınmamıştır. Katılımcılıktan uzak, masabaşında hazırlanan her düzenleme gibi bu teklif de sahada karşılık bulmayacaktır. YENİ YOL Grubu olarak biz şunu savunuyoruz: Ulaşım politikaları, günü kurtarmaya değil geleceği planlamaya dayanmalıdır. Cezayla değil adaletle, keyfiyetle değil kurallarla, israfla değil akılla yönetilmelidir. Kamu kaynakları birkaç şirkete garanti ödemek için değil, milletin hayatını kolaylaştırmak için kullanılmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

MEDENİ YILMAZ (Devamla) - Sonuç olarak, 214 sıra sayılı Karayolları Kanun Teklifi mevcut hâliyle eksiktir, sorunludur ve ekonomik gerekçelerden kopuktur. Vatandaşın sırtına yeni yükler bindiren, yapısal sorunları görmezden gelen bu anlayışı kabul etmemiz mümkün değildir. İktidarı bu vesileyle, Genel Kurula daha şeffaf, daha katılımcı, daha adil ve gerçekten kamu yararını esas alan düzenlemeler getirmeye davet ediyor, YENİ YOL Grubu olarak bu teklife karşı olduğumuzu bir kez daha ifade ediyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Kocaeli Milletvekili Sayın Mühip Kanko. (CHP sıralarından alkışlar)

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Başkanım, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, daha önce konuşan hatipler de aynı şeyi söylediler, bu kanun kaç aydır bu Meclisin gündemine gelip gelip gidiyor. Dolayısıyla gelip gelip gittiği için "Acaba bu kanunun çıkması için bir bakan değişikliği mi bekleniyor?" diye dedikodular vardı ve kanun nihayet buna geldi, muhtemelen bunu bekliyordu ve buraya geldi. (CHP sıralarından alkışlar) Yani Meclis öyle bir şey oldu ki kamu yararını, vatandaş düşünmeyip saray koridorlarında nasıl bir siyasi kulis varsa sadece onların buraya yansımaları şeklinde çalışma yapmaya başladı; bu da tabii Meclis için oldukça incitici bir durum.

33'üncü maddeye geldiğimizde, bakıyoruz, bu maddede şöyle bir şey var: Çifte cezalandırma yöntemi kullanılıyor yani eğer bir kişinin trafikte ihlal ettiği bir kural varsa bu kurala bağlı bir cezaya çarptırılıyor ama bunun yanında eğer bunu sosyal medyada paylaşırsa o zaman ikinci bir cezalandırma oluyor; bu da tabii ki çifte cezalandırma yöntemidir, evrensel hukuk ilkelerine de aykırıdır.

Gelelim diğer bir konuya. Vatandaşımız her on yılda bir çipli ehliyetini değiştirmek zorunda, zorunluluk getirildi. 2026 yılı için öngörülen fiyat 3 bin lira yani bir vatandaş eğer çipli ehliyetini değiştirmek istiyorsa 3 bin lira para vermek zorunda. Eğer 4 kişilik bir ailenin ehliyetinin değiştirildiğini düşünürseniz 12 bin lira gibi bir rakam. Yani yapılan her düzenleme, gerek Trafik Kanunu'nda yapılan bu düzenleme gerekse bu ehliyetlerle ilgili olarak yapılan tasarruf tamamen ekonomik olarak çökmüş bir maliyenin, ekonomik yapının kasalarını doldurmak için vatandaşın cebine el atmaktan başka bir şey değildir. Zaten geliri erimiş olan vatandaşımız geçim derdiyle boğuşmakta, vatandaşa hizmet sunmak yerine vatandaşın cebine el uzatan bu sistem âdeta vatandaşın canından bezdirmiştir.

Günlerdir, üç aydır, dört aydır Kocaeli gündeminde olan bir Dilovası yangını var. Maalesef, Dilovası'nda 8 Kasım 2025 tarihinde 7 kardeşimizi kaybettik, bunlardan çoğunluğu, 6'sı kadın arkadaşımızdı, 7 canımızı kaybettik; bunlara öncelikle Allah'tan rahmet diliyorum. Burada acı var ama adalet yok, ihmal var ama adalet yok. Mahkeme geçen hafta içinde, bu hafta içinde delilleri yetersiz buldu, HTS kayıtlarını yetersiz buldu, dijital materyalleri yetersiz bularak tek tek iade etti. Dolayısıyla baktığınız zaman, hiçbir zaman gerçeğe ulaşacak şekilde bir iddianame hazırlanmamış. İddianame hazırlanmadığı gibi, burada yapılan tespitlerde gerek inşaatın yapılmasından gerekse yangının çıktığı ana kadar yapılan tüm kriterlerde bu iş yerinin bir güvenliğinin olmadığı, tamamen güvensiz bir ortamın olduğu belgelendi. Buna rağmen, hâlâ mahkeme açılmamışken dün iki bürokrat yeniden göreve iade edildi. En basit işlerle suç işlemiş olan bürokratlar bugün aylarca, yıllarca görevlerine iade edilmezken maalesef burada daha mahkeme bile açılmadan iki bürokrat dün itibarıyla yeniden görevlerine başladılar. Tabii, Kocaeli Milletvekili olarak bu konuyu sonuna kadar takip edeceğiz çünkü geçen hafta, bu yangında hayatını kaybeden insanların anneleri, babaları -kanseri babalar- belediye önüne geldiler, eylem yaptılar; ben yanlarına gittim. Büyükşehir Belediye Başkanımız zahmet edip merdivenleri bile çıkmadı, kabul etmedi ve vatandaşlar o yağmur altında bekletildikten sonra geri gönderildiler. Bu da tabii ki dikkate şayan bir şeydir, Belediye Başkanının bundan mutlaka bir ders alması gerektiğine inanıyorum.

Bir diğer problem, Kocaeli'de Kocaelispor maçında 2 tane kaza oldu. Bunlardan birinde genç bir kardeşimizi kaybettik. Bu hafta da bir kaza oldu, daha öncekinde yaralanma olmuştu ama bu hafta olanda kaybettik. Bunun nedeni tribünlerin etrafında yeterli güvenlik önlemlerinin alınmaması. Ve dolayısıyla Gençlik ve Spor Bakanlığını bu konuda uyarıyorum çünkü eğer böyle giderse bu tip kazalara çok rastlayacağız, mutlaka bu konuda önlemlerini almaları gerekiyor.

Kocaeli demişken 2,5 milyon nüfuslu bir şehirden bahsediyorum. Kocaeli ilimizle ilgili tüm Türkiye'de olduğu gibi sağlıkta birtakım yatırımların yapıldığı söyleniyor. Biz de her gün bir yoğun bakımla, randevuyla, ameliyat randevusuyla, ameliyat günüyle uğraşıyoruz. Geçen hafta da GÖREN istatistikleri yayımlandı. Yani Sağlık Bakanlığının 38 kriteri göz önüne alarak yayımladığı bir kriterler listesi var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

MÜHİP KANKO (Devamla) - 81 il içinde Türkiye'nin vergisinin yaklaşık dörtte 1'ini karşılayan Kocaeli sağlıkta 61'inci sırada, 81 il içinde 61'inci sırada bir şehirden bahsediyorum; bu, Sağlık Bakanlığının istatistiği, Sayın Vekilim, benim söylediğim bir şey değil.

VEYSAL TİPİOĞLU (Kocaeli) - Bakacağız, bakacağız.

MÜHİP KANKO (Devamla) - Dolayısıyla baktığınız zaman, işte bu, nüfusu 2,5 milyon gibi bir metropol kentte yeterli bir sağlık hizmetinin olmadığına çok açık göstergesi. Dolayısıyla bu konuyu da hem vekilimizin hem de Bakanımızın dikkatine sunuyorum.

Hepinize teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde üçüncü konuşmacı Bursa Milletvekili Sayın Yüksel Selçuk Türkoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Sayın Divan, muhterem milletvekilleri; trafik güvenliği elbette önemli; hepimizin canı, hepimizin evladı, hepimizin sevdikleri yollarda ama ne yazık ki usulde de özde de ciddi sorunlarla dolu olan bir düzenlemeyle karşı karşıyayız. Komisyonlar çalışmadan, uzmanlar dinlenmeden, muhataplar çağrılmadan bu teklif Genel Kurula getirildi. Bir kere bu yasama ciddiyetiyle de bağdaşmaz.

Aslında trafik eğitimidir, altyapıdır, denetimdir, sürücü davranışdır ve yaya güvenliğidir. Soruyorum: Bunları konuşmadan sadece ceza rakamlarını büyüterek trafik güvenliği nasıl sağlanacak? Bu teklifin ruhu şudur: Toplumsal bir sorun varsa cezayı artır bitsin. Bu zihniyeti külliye reddediyoruz. Sorunun nedenini araştırma, sistemi düzeltme, eğitimi güçlendirme yok. Onun yerine en kolay yolu yine tercih etmişler; yaz cezayı, topla parayı, kapat bütçedeki açığı.

Bugün vatandaş trafikte ne diyor biliyor musunuz? "Devlet tuzak kuruyor." diyor. "Radar güvenlik için değil ceza yazmak için. Devletin kasası boş, o yüzden faturayı bize kesiyor." Aynen böyle diyor. Eğimli yola radar koyup ani fren yaptıran kavşaklara ceza sistemi kurarsanız bu, güvenlik önlemi olmaz, tabii ki bunun adı "tuzak" olur. Sorun, görevini yapan polisimizde de değil; sorun, sistemin ta kendisinde.

Bir de şu gerçek var: Trafik cezaları zaten 2025 Ocak ayında yüzde 43,93 arttı; yetmedi, 2026'da da yüzde 25,49 artırdınız, toplamda yüzde 69 küsur. Şimdi bu teklifle yeniden artacak. Bu ne demek biliyor musunuz? Bu, örtülü ek bütçe demektir. Bu, bütçe açığını vatandaşa yıkmak demektir. Yine söylüyorum: Ceza, en son çaredir; ceza, çözüm olamaz. Teklif, bu hâliyle topluma fayda değil daha fazla güvensizlik getirir. Dolayısıyla da bu teklifi reddediyoruz.

Muhterem milletvekilleri, yedi yıl önce bugün, 13 Şubat 2019'da bir büyük ozanı ebediyete uğurladık. Ozan Arif'ti; o, Karadeniz'in sisinden, Alucra'nın taşlı yollarından çıktı. Adı "Arif"ti, sesi de bir milletin hafızasıydı. Kışları kalem tutan, yazları toprağı eşeyen bir öğretmendi önce; sonra sazı eline aldı, kelimeleri de bayrak yaptı. Ozan Arif, sadece türkü söylemedi; o, susanların yerine konuştu, unutturulmak istenenleri de sürekli haykırdı. Türküleri notayla değil imanla yazdı. Her dizesinde bir ülkü, her nefesinde bir dava vardı. Evet, 13 Şubat 2019'da ebediyete uğurladığımızda herhâlde bir ahı kaldıysa o da vefasızlığıydı.

Şöyle diyordu Ozan Arif:

"Hiç bakmadım zalimlerin çapına,
Kafa tuttum, karşı koydum topuna,
Yalnız hakikatin, hakkın ipine,
Sarıla sarıla geçti bu ömrüm.

Ve lakin hor gördü hayat bizi hor,
Zor imiş hayatta eğilmemek zor,
Eğilmedim amma sen gel bana sor,
Kırıla kırıla geçti bu ömrüm."

Böyle diyordu Ozan Arif ve o çileli zamanlarda şöyle başlamıştı:

"Üç gardaştık bir zamanlar üç gardaş,
O toprakta, sen zindanda, ben sürgün."

Umutun tükendiği zamanda da şöyle sesleniyordu:

"Gardaşım, bu iman oldukça sende,
Ölmez bu hareket, ölmez bu dava.
Evvelallah, sonra senin sayende,
Ölmez bu hareket, ölmez bu dava."
diyordu.

Ezcümle, ayrılırken derdi ki:

"Arif der ki bunca yıl ay,
Geldi geçti vay dünya vay!
Yaşamaksa yaşandı say,
İşte geldim, gidiyorum."

Heyeti saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 33'üncü maddesinde geçen "uymayanlara" ibaresinin "aykırı davrananlara" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Sümeyye Boz
Muş

Dilan Kunt Ayan
Şanlıurfa

Celal Fırat
İstanbul

Zülküf Uçar
Van

Vezir Coşkun Parlak
Hakkâri

Gülderen Varlı
Van

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde Kocaeli Milletvekili Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; "...² (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Bu cümleyi buradaki Kürt vekillerden başkası anlamadı sanırım. Türkçesi ne biliyor musunuz? "Kürtçe öğreniyorum." Evet, ana dili Türkçe olan bir Türk olarak Kürtçe öğreniyorum, Kürtçe kursuna gidiyorum. E, neden gitmeyeyim? Şimdi, bakın, illa Kürtlerin mi Türkçe öğrenmesi lazım? Türklerin de Kürtçe öğrenmesi lazım arkadaşlar. Ya, en az 20 milyon Kürt'ün olduğu topraklardayız. Ya, komşumuz Kürtler ya, komşumuz. Ya, itiraz etmeyin, bakın, burada da komşunuz Kürtler var; komşunuz olmalarından kurtulamıyorsunuz, komşunuz her yerde var, öğrenmelisiniz.

DERYA YANIK (Osmaniye) - İtiraz eden yok zaten.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) - Bakın, ben Kürt köylerinde hekim olarak çalıştım; Kürtlerden hiçbir zaman kötülük görmedim, her zaman iyilik gördüm, ben de iyilik yaptım. Kürtlere komşu olmak kötü bir şey değildir. "...³ Kürtlere komşu olmak, onlara dost olmak onurdur arkadaşlar.

Şimdi, soruyorsunuz: Nusaybin ile Kamışlı niye aynı duyguyu taşıyor? Ya, çünkü Nusaybin'in kalbi Kamışlı'da atıyor. Niye bunu anlamıyorsunuz? Niye yani oradaki her Kürt'ün talebini "teröristlik" "teröristlik" diye niteliyorsunuz? Bu yanlış arkadaşlar. Bakın, bizim atasözlerimize yansımış ya, "Komşu komşunun külüne muhtaç." diyor. Yani komşuluk hukukunu tanıyalım, Kürt'ü düşman görmeyelim, dost görelim; Kürtçeyi dilimiz gibi görelim arkadaşlar.

Burada, bakın, trafik yasasını konuşuyoruz yine; tamam, trafikteki yanlışlara hepimiz karşıyız ama bu iktidarın parası bitti ve yüz binlerce liralık cezalarla vatandaşın ekonomik krizin faturasını çıkartıyor. Bu ekonomik krizin faturasını başka yollarla da çıkartıyor. Bakın, bu kürsüde defalarca anlattım, "Türkiye-İsrail ticareti devam ediyor." dedim ve bugün yine bir ispat yapacağım, herkes dikkatle dinlesin.

Mayıs 2024, Türkiye-İsrail ticareti güya yasaklandı. Ben bu konu üzerinde çalışıyorum, gemiler en az 57 kez sinyal kapatarak İsrail limanlarına petrol götürdü. Bakın, "Dostum Trump..." hikâyesinden sonra ve Netanyahu'yla anlaşmalardan sonra iyice şımarıldılar, artık sinyal bile kapatmıyorlar. Bakın, belgesi, 7 Şubat'ta Ceyhan Limanı'ndan kalktı; AK PARTİ'li vekiller, bakın buraya, bakın, utanç belgesini size gösteriyorum. Şu an 12 Şubat ve Hayfa Limanı'nda. Bu geminin adı ne arkadaşlar? Bu tankerin adı ne? "Nissos Christiana" bakın, Yunan firmalarının tankeri bu; "Kyklades Maritime Corporation" ve "Thenamaris Ships Management" firmaların adı da belli. Bakın, bu raporlar. Ne yazıyor burada? "Soykırım vanaları hâlâ açık. Türkiye'nin İsrail'e gizli ham petrol sevkiyatlarını teşhir ediyoruz." "Embargoforpalestine.com" burada milletvekillerine yönelik de bir imza kampanyası var bu ticaretin devam ettiği ve etmemesi gerektiği yönünde ki bu kampanyaya lütfen tüm milletvekillerimiz imza versinler.

Şimdi, bakın, arkadaşlar, Sayın Hakan Fidan geçtiğimiz gün El Cezire'ye verdiği bir röportajda ne dedi biliyor musunuz? "İsrail'le bizim yapısal bir sorunumuz yok, derdimiz onun politikalarıyla." Yani İsrail'le artık bir dertleri yok. Trump kurulunun hemen koşturan üyeleri oldu. 1 milyar dolara orada daimî üyelik oluyormuş, onu da öğrendik. Otokrat Trump'ın yani tüm dünyanın hayretle izlediği bu insanın kurulundalar. Bu kurul ne yapacak? Filistin'de ölümlere devam edecek, Filistinliler boyun eğmeye devam edecek ve o mülteci kampları yerine dijital gözlem kampları kurulacak o Gazze'de ve siz bu barış kuruluna kalkıp gidiyorsunuz. Kardeşim, bu dünyada barışı sağlayacak bir kurul var, Birleşmiş Milletler var. Nereden çıktı bu barış kurulu? Trump, Birleşmiş Milletlere tekmesini atmış, kendi başına bir kurul kurmuş. Ya, İspanya Başbakanı Sayın Pedro Sanchez kadar bile olamıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) - O "Ben Birleşmiş Milletler yerine kurulan bu kurula girmem, Trump'ın boyunduruğuna girmem." dedi, siz koştura koştura Trump'ın boyunduruğuna giriyorsunuz. O Hakan Fidan'a buradan soruyorum: Sen "İsrail'le yapısal bir sorunumuz yok." diyorsun. Sen daha Başkan olduğun MİT dönemiyle ilgili, 6 Ağustos 2019'da kaçırılan, ne ölüsü ne dirisi çıkan Yusuf Bilge Tunç hakkında tek kelime açıklama yapmıyorsun. Dışişleri Komisyonunda kapalı devre Komisyon toplantısı yapıyorsun ki Gergerlioğlu gelip o soruyu sormasın sana, bilmiyor muyuz! Sunay Elmas, Ayhan Oran, Yusuf Bilge Tunç; nerede kardeşim bunlar? Zorla kaybedilip kaçırıldılar, 90'ların pratiği yapıldı, insanlar zorla kaybedilip kaçırılıyordu, en az 35 kişi; en az 35 kişi OHAL döneminde zorla kaybedilip kaçırıldı, aylarca gizli işkence merkezlerinde tutuldu. Bunların hesabını vermeden kalkmış Trump'ın kuruluna katılıyor, utanın be! (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

33'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

34'üncü madde üzerinde 2 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım. İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 34'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Emin Ekmen
Mersin

Selçuk Özdağ
Muğla

Elif Esen
İstanbul

2. Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

3. Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde İzmir Milletvekili Sayın Haydar Altıntaş.

Buyurun. (CHP, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

HAYDAR ALTINTAŞ (İzmir) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Millet olarak bir alışkanlığımız var, birikmiş problemleri ertelemek ve halının altına süpürmek. Türkiye'de ne kadar problem varsa biz de Parlamento olarak, siyaset olarak, Hükûmet olarak hepsini halının altına süpürdük, halının altı şu anda doldu, o problemleri almıyor ve gerçekler oradan yavaş yavaş ortaya çıkıyor. O yüzden, Parlamentonun dünkü hâli de o gerçeklerin bir yansımasıdır ve dünkü hâlinin kesinlikle tasvip edilebilir bir tarafı yoktur. Ülkeyi yönetenler aynı ana-baba gibidir, yönettiği insanları etkiler. O yüzden yöneticiler hareket ve davranışlarına dikkat etmek zorundadırlar. Parlamentonun itibarı korunmalıdır, bu koruma görevi milletvekillerinin kendilerine aittir. Ayrıca Türkiye, Anayasası'nı da korumak zorundadır. Ne yazık ki bugün Türkiye'de Anayasa'nın kuvvetler ayrılığı ilkesi, bu iktidarın marifetiyle, yok sayılmak suretiyle kuvvetler birliğine döndürülmüş, yasama ve yargı erkleri etkisizleştirilip siyasetin baskısı altına alınmıştır, yürütme de üzerindeki yükü tek başına taşıyamadığı için problemler ha bire artmaya devam etmektedir. O yüzden bütün mesele Parlamentonun meşruiyetine ve bu meşruiyeti temin eden sandığa gölge düşürmemektir. Vakti geldiğinde sandığın kavgasız, gürültüsüz insanların önüne geleceğine herkes inanmalıdır. Ancak bugün, sokağa çıkıp gezip baktığınızda, sandığın, vakti geldiğinde insanların önüne çıkmayacağına dair endişeler kabul edilebilir bir hadise değildir, bu endişeleri ortadan kaldırmak zorundayız.

Ayrıca bir şey daha söylemek istiyorum: Sayın Cumhurbaşkanı büyük bir haklılıkla "Dünya 5'ten büyüktür." diyor. Ben de diyorum ki bu deyişe katılıyorum ancak Türkiye Cumhuriyeti devleti de bizatihi siyasi partilerin varlığından daha büyüktür, devletten daha büyük bir parti yoktur. Partiler kendilerine halk tarafından verilen meşruiyeti bu çerçevede kullanmak zorundadırlar. Demokrasi sandıkla birlikte hukuka da hesap vermelidir. Eğer "Ben bir Allah'a bir de millete hesap veririm." dersiniz hukuku ve kuvvetler ayrılığı ilkesini reddetmiş olursunuz, o zaman bu işi adalet ve demokrasiden vatandaşın ümidini kesecek noktaya getirirsiniz. Demokrasiyi zedeledikten sürdürmek başta iktidar olmak üzere bütün partilerin görevidir.

Değerli arkadaşlar, bugün aksayan yasama faaliyetlerinin en temel sebeplerinden bir tanesi 80 ihtilalinin Türkiye'nin üzerine bir enkaz gibi bıraktığı Siyasi Partiler Kanunu'nda yatmaktadır. Bugünkü uygulanan Siyasi Partiler Kanunu'na baktığımızda, siyasi partilerin aday belirleme usulleri demokratik değildir. Anket, mülakat ve benzeri yollarla aday belirlemek doğru değildir. Adaylar ellerine CV'lerini alıyor, ceplerine paralarını koyuyor, mülakata gidiyor "Beni buraya aday yapar mısınız?" diye; bunun memur mülakatından ne farkı var? O yüzden, birinci öncelik olarak Siyasi Partiler Kanunu ve seçim kanunu değişmelidir, siyasi partilerin genel merkezleri ve siyasi partilerin genel başkanlarının odaları milletvekillerinin ve belediye başkanlarının seçim çevresi olmaktan çıkarılmalıdır. Halkı noter yerine koyarak "Benim seçtiğimi onayla." demek suretiyle düzgün bir demokratik yapıya kavuşamayız. Elbette genel merkezlere de kısıtlı sayıda kontenjan verilebilir.

Türk siyasetinin ikinci problemi siyasetin finansmanından kaynaklanmaktadır. Bugün siyaset kurumunun paraya ihtiyacı büyüktür. Harcamaların kaynağı açık olmalıdır. Hem parti tüzel kişilikleri hem de adaylar siyasette sadece gelirleri yönünden değil giderleri yönünden de denetlenmeli ve harcamalara belki de sınır getirilmesi, tavan konulması doğru olacak. Sporun, siyasetin finansmanı devlet idaresine ve belediye idaresine alet edilirse bugün yaptığımız tartışmaların kaynağını, temelini ve arka bahçesini burada aramak gerekir. Keyfiliğin egemen olduğu bir yerde demokrasi yaşamaz, insan merkezli bir demokrasi yoksa demokrasinin özü ortadan kalkmıştır. Bu topraklarda farklı kültürlere, etnik ve dinî kökene rağmen devleti ayakta tutabilmenin yolu cumhuriyet fikri, demokratik düzen sayesinde mümkün olmuştur. Bu tarihsel başarı tesadüf değil Atatürk'ün inşa ettiği cumhuriyetin ve çağdaş devlet anlayışının temelidir.

Değerli arkadaşlar, devleti ayakta tutan korku değildir. Ancak adalet kafanıza göre umut hakkı vererek değil milyonların hukukuna ve adalete olan umudu ayakta tutarak sağlanır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAYDAR ALTINTAŞ (Devamla) - Bir dakika daha istiyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen

HAYDAR ALTINTAŞ (Devamla) - Teröristbaşı Apo'ya umut hakkı vermek istiyorsanız önce umudunu çaldığınız milyonların rızasını alın, yüreğiniz yetiyorsa halkın önüne sandığı getirin.

BURAK AKBURAK (İstanbul) - Helal! Helal!

HAYDAR ALTINTAŞ (Devamla) - Umut hakkını bir de onlara sorun, eğer millet verirse siz de vermeye razı olun.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 34'üncü maddesinde geçen "bulunmayan" ibaresinin "olmayan" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde Hakkâri Milletvekili Sayın Öznur Bartin.

Buyurun.

ÖZNUR BARTİN (Hakkâri) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kobane'de haftalardır süren abluka elektriğin, suyun kesildiği, hastanelerin ilaç bulamadığı bir insani çöküş yaratmıştır. En ağır bedeli ise çocuklar ve kadınlar ödemıştır. On binlerce çocuk temel gıdaya, sağlık hizmetlerine erişememekte ve eğitimden koparılmış durumdadır. Bölgede yaklaşık 160 bin insan hâlâ yerinden edilmiş durumda, yaşam mücadelesi veriyor. Bu tablo karşısında sessizlik tarafsızlık değildir, sessizlik ihlalin uzatılmış hâlidir. Uluslararası kamuoyunun ve bu Meclisin sorumluluğu bu ihlali büyütmek değil gerçeğin üzerine ışık tutmaktır.

Sayın Başkan, Platon'un mağara alegorisi bugün yaşadığımız siyasal ve ahlaki çürümeyi çarpıcı biçimde anlatıyor. Mağarada zincirlenmiş insanlar duvara yansıyan gölgeleri gerçeklik sanırlar, bugün de bize güvenlik ve istikrar adı altında sunulan birçok söylem hakikatin yerine geçirilmiş gölgelerden ibarettir. Oysa mağaranın dışındaki gerçeklik Kobane'deki açıklıkla, korkuyla ve savaşıyla büyüyen çocukların gözlerindedir. Mağaradan çıkan kişi ışığa alıştıkça gerçeği görür, barış ve demokratik toplum perspektifi de tam olarak bu ışığı temsil etmektedir. Sayın Abdullah Öcalan'ın geliştirdiği barış ve demokratik çözüm paradigması savaşın değil demokratik siyasetin, inkârın değil eşit yurttaşlığın esas alınmasını savunur. Demokratik ulus anlayışı Orta Doğu'yu tüketen tekçi ve çatışmacı akla karşı farklılıkların birlikte ve eşit yaşayabildiği bir ortak gelecek önerir; bu, yalnızca Kürt halkı için değil bölgedeki bütün halklar için bir yaşam kaynağıdır. Bugün Orta Doğu uluslararası hegemonik güçler ve onların yerel iş birlikçileri tarafından yeniden şekillendirilirken Kürt halkının kazanımları savaş denklemiyle tasfiye edilmek istenmektedir. Rojava'da çocuklara ve kadınlara yönelen sistematik şiddet bunun en çıplak göstergesidir. Ancak bilinmelidir ki bir halkı şiddetle statüsüz bırakmaya çalışan her akıl kendi sonunu da bu şekilde getirmiş olacak, yanlış hesaplar Kobani'den de kuzey ve doğu Suriye'den de geri dönecektir.

Sayın Başkan, mağaranın içindeki gölgeler yalnızca dış politikada değil ülke içindeki adalet anlayışında da karşımıza çıkıyor. Görüşmekte olduğumuz Trafik Kanunu Teklifi cezaları artırarak düzen sağlayacağını iddia ediyor. Oysaki Zehra Kınık dosyasında asli kusuru sabit olan bir failin fiilen cezasız kalması, bölge illerinde zırhlı araçların çarpması sonucu yaşamını yitiren çocukların davalarında benzer bir cezasızlık pratiğinin ortaya çıkması adaletin işlemediğini gösteriyor. Adalet güçlü için esnek, zayıf için sert olduğunda yasa metinleri mağaranın duvarına yansıyan gölgelerden öteye geçemez. Barış ve demokratik toplum çağrısı bu karanlık döngüyü kırmayı amaçlar. Savaşla kurulan hiçbir düzen kalıcı değildir, kalıcı olan ancak adalet ve demokratik uzlaşıdır. Kürt halkı barış siyaseti ve demokratik toplum paradigmasıyla yalnızca kendi haklarını savunmuyor, aynı zamanda Ortadoğu'da halkların birbirine düşman edilmesini engelleyen bir siyasal ufuk açıyor; bu paradigma halkların boğazlaşmasını değil ortak yaşamın ahlakını ve hukukunu inşa etmeyi hedefliyor, tam da bu nedenle tarihsel bir değere sahiptir. Yanlış hesaplar içinde olan hegemonik güçler ve yerel iş birlikçileri şunu iyi bilmelidir: Kürtleri şiddet, soykırım ve savaş tehdidiyle pazarlık konusu yapan akıl kaybedecektir. Çocukların yaşam hakkı hiçbir stratejinin dipnotu olamaz. Bir çocuğun açlığı, susuzluğu ve korkusu bütün siyasal hesapların üzerindedir. Siyaset savunmasız olan sivillerin ve çocukların hayatını koruyabildiği ölçüde meşrudur. Yüzümüzü gölgelere değil hakikate döneceksek bu Meclis barış ve insan haklarının taşıyıcısı olarak Kobani'ye insani yardımın ulaşması için Mürşitpınar Sınır Kapısı'nın derhâl açılmasını sağlamalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

ÖZNUR BARTİN (Devamla) - Bizler ya mağaranın duvarındaki gölgelerle yetineceğiz ya da yüzümüzü ışığa çevireceğiz. Işık barıştır, demokratik toplumdur ve halkların özgür geleceğidir. Rojava'da aydınlık eninde sonunda karanlığı yenecektir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

34'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

35'inci madde üzerinde 2 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 35'inci maddesinde geçen "yayımlı tarihinden" ibarelerinin "yayımlandığı tarihten" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Sümeyye Boz
Muş
Vezir Çoşkun Parlak
Hakkâri

Dilan Kunt Ayan
Şanlıurfa
Gülderen Varlı
Van
Sabahat Erdoğan Sarıtaş
Siirt

Zülcüf Uçar
Van
Celal Fırat
İstanbul

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde Siirt Milletvekili Sayın Sabahat Erdoğan Sarıtaş. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bizleri izleyen değerli halklarımızı ve cezaevlerindeki siyasi tutsakları saygıyla selamlıyorum. Utanç kaynağı, bu ülkenin utanç kaynağı cezaevleri!

Amerikalı yazar James Baldwin "Yüzleştığınız her şeyi değiştiremezsiniz ama yüzleşmeden de hiçbir şeyi değiştiremezsiniz." der. İşte, bu iktidarın en temel sorunu da budur; hiçbir gerçekle yüzleşmeye cesaretinin olmaması. İktidarın bu kürsüden anlattıkları ile gerçeklik arasındaki farkı inanın anlatmaya sürem yetmez. Dolayısıyla hafta sonu Siirt'te bir ekonomi zirvesi oldu, ülkenin ekonomide dipte olduğu ve yine, ekonominin en dipte olduğu bir ilde, Siirt'te ekonomi zirvesini yapmaya çalıştılar. Zirveye de Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet Yılmaz katıldı. Sayın Yılmaz'ın zirvede kuşe kâğıt üzerine çizdiği tablo parlak görünüyor ama sahada ve istatistiklerde maalesef çürümüş bir tablodur. Kalkınma, özel sektör, demokrasi, yaşanabilir kent, istihdam ve yeni Türkiye Yüzyılı gibi büyük büyük laflar edilirken o çok sevdiğiniz TÜİK verileriyle Siirt'in günlük hayatı ve bu ülkenin günlük hayatı başka şeyler anlatıyor. Eğer gerçekten de ülkede anlattığınız gibi bilinçli bir kalkınma zihniyeti olsaydı bu durum göç veya işsizlik rakamlarında değil üretim ve istihdamda görünürdü. Bugün görünen tek şeyse gençlik avantajı ama maalesef o gençlik avantajı da uyuşturucuyla, bahisle dezavantaja dönmüş durumdadır.

Yine, Sayın Yılmaz "Özel sektör olmadan kalkınma olmaz." diyor ancak asıl soruyu yanıtsız bırakıyor; Siirt'te özel sektör niye kalıcı değil? Çünkü denetim yok, planlama yok, ulaşım yok, güven yok; çünkü her şey makyaj ve propagandadan ibarettir. Biz buna Siirt'te "..."⁴ diyoruz.

Ben yine buradan çok merak ediyorum, Sayın Yılmaz Siirt'e nasıl geldi? Şayet hava yoluyla geldiyse çok şanslı, biz Siirtliler onun kadar şanslı değiliz. Mesela, yanındakilere Siirt Havalimanı'nı sordu mu? 18 Ocakta açılacaktı ama açılmadı ve altı ay daha ertelendi. Bunu sorduğunu da cevabını aldığını da doğrusu zannetmiyorum.

Yapılan ekonomi zirvesinde en dikkat çekici ve en trajikomik durum da neydi biliyor musunuz arkadaşlar? Demokrasi vurgusu oldu. Diyor ki Sayın Yılmaz: "Demokratik siyaseti savunmamız lazım." Ayıp ya! Evet, hem de bunu tam üç dönemdir Belediyesine kayyum atadığı, iradesini yok saydığı ve hâlâ gasbettiği ilimizde, Siirt'te söylüyor. Ben size soruyorum: Güler misiniz, ağlar mısınız? Umarım "hicap" sizin oralara da uğrar!

Şimdi, bir de orada Siirt'in şu anki Valisi yani kayyum oturuyor; almış Siirt Belediyesini, bir yıldan fazladır demokrasi adına o koltuğu işgal ediyor. Yine, kentin yerel yönetimi yani hepsi fiilen tek kişinin elindedir; demokrasiye gel! Dolayısıyla Siirt'te yaşanan ekonomik, sosyal ve idari sorunlar doğrudan bu yönetim anlayışının sorumluluğundadır. Hâl böyleyken aynı kayyum kalkıp Siirt'ten, yaşanabilir bir kentten, demokrasiden falandan filandan konuşuyor. Kim size inanır ya! Bugün Siirt'te artan yoksulluk, ulaşım ve eğitim sorunları, sağlık hizmetlerine erişimde yaşanan yetersizlikler ve altyapı sorunları, ekolojik tahribat, hayvancılığın bitmesinin sebebi seni oraya atayan zihniyet ve sensin; ayıptır!

Yani sorun potansiyel eksikliğinden değildir, sorun kaynak eksikliğinden de değildir; sorun kalıcı istihdam üretmeyen, sosyal sorunları görmezden gelen, yerel idareyi dışlayan ve bütün bu gerçeklerle yüzleşmeye yüzü olmayan bir yönetim anlayışıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Devamla) - Eğer gerçekten topyekûn kalkınmadan söz edeceksek bunun yolu, tüm ülkede olması gerektiği gibi Siirt'te de yoksulluğu azaltmaktan, istihdamı artırmaktan, sosyal sorunlara gerçekçi çözümler üretmekten ve halkın iradesini tanımaktan geçer; gerisi lafûgüzaftır. "Öyle uçuyoruz, böyle demokratikleşiyoruz." falan filan... Bu ülkenin bugün bu noktaya geldiğinin gerçek fotoğrafı olmaktan öteye geçemez diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 35'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 35- (1) Bu Kanunun;

a) 28 inci maddesi 1/1/2027 tarihinde,

b) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer."

Hüseyin Altınsoy

Aksaray

Çiğdem Koncagül

Tekirdağ

Osman Sağlam

Karaman

Ahmet Fethan Baykoç

Ankara

Oğuz Üçüncü

İstanbul

Ercan Öztürk

Düzce

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) - Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerenin gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle kanunun yürürlük tarihi belirlenmektedir.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 35'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

36'ncı madde üzerinde 2 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına
Görüşülmekte olan 214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 36'ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.
"MADDE 36- Bu kanun hükümleri Cumhurbaşkanlığı tarafından yürütülür."

Mehmet Emin Ekmen
Mersin
Şerafettin Kılıç
Antalya

Selçuk Özdağ
Muğla
Cemalettin Kani Torun
Bursa

Elif Esen
İstanbul
Sema Silkin Ün
Denizli

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Denizli Milletvekili Sayın Sema Silkin Ün.

Buyurun. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

SEMA SİLKİN ÜN (Denizli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçtiğimiz mayıs ayından beri Meclisimizin muhtelif salonlarında oyalanan, çıkarılması nasip olmayan bir kanunu artık birkaç dakika sonra, tüm itirazlara rağmen çıkarmış olacaksınız. Burada muhalefet tarafından gerçekleşen hiçbir itiraz trafik kurallarının düzenlenmesine yönelik olmadı; tüm itirazlar bu kanunun bütçeye para aktarmaktan, vatandaş gelir toplama aracı olarak görmekten başka motivasyonu olmadığına yönelik oldu.

(Uğultular)

BAŞKAN - Bir saniye Sayın Ün.

Sayın milletvekilleri, Genel Kurulda çok uğultu var, rica ediyorum...

Buyurun, devam edin.

SEMA SİLKİN ÜN (Devamla) - Teklif, "sıfır trafik ölümü" demenin yolunun, zengini etkilemeyen ama yoksulun hayatını altüst edecek olan cezaları yüzde 200'e varan oranlarda artırmaktan geçtiğini söylüyor bize. Vatandaşın gerçekten sağlığını ve güvenliğini düşünen bir anlayışınız olsaydı burada mutlaka hak ve sorumluluk dengesi gözetiliyor olurdu, hizmet kalitesini de o oranda artırmanız gerekirdi. 90 kilometre hız limitli yolda 100 kilometreyle gidenlere astronomik ceza uygulamaktan hiç imtina etmiyorsunuz ama o yolun fiziki şartlarını hazırlamamanız nedeniyle 90 kilometre hızla bile gidemeyen vatandaşlara karşı sorumluluk taşıyorsunuz. Bu dönemin her alanda bir ruhu var arkadaşlar ve bu kanunda da o ruh yükseliyor, kamu hizmetini ticari bir meta olarak görme ruhu. Bu, vatandaş ile devlet arasında büyük bir güven açığı oluşturuyor ve siz bu riskin, bu tehlikenin farkında bile değilsiniz. Geçtiğimiz Kurban Bayramı'nı memleketine gidip sılayırahim yapan vatandaşlara kestiğiniz cezalarla haram ettiniz, ahlarını aldınız ama yine akıllanmadınız.

Değerli milletvekillerimiz, bu ruhun bir yansımasını da araç muayene sisteminde görüyoruz. Tek bir şirkete, tek bir tekele, TÜVTÜRK'e teslim edilen muayene sistemi. Rekabet yok, alternatif yok, randevu bulmak zor, bekleme süreleri uzun, hizmet kalitesi düşük, kredi kartıyla aldığınızda yasa dışı şekilde ek ücret talebi var, her türlü keyfiyet var. Geçtiğimiz günlerde şahit olduk ki can güvenliğimiz de yok ama vatandaş mecbur bu sisteme. Dünyada çok farklı modeller var, çok sayıda şirkete yetki veren ülkeler de var, araç tamirinde yetkisi olanlara muayene yetkisi veren ülkeler de. Bu, dünyadaki uygulamaların aksine tekel olan araç muayene sistemi ne yapıyor peki? Bu kadar imtiyazın bir karşılığı olmalı değil mi? Ama yok. Biz her zaman kendimiz gidiyoruz; aracın farı yanıyor mu, emniyet kemeri çalışıyor mu, camı kırık mı; çok basit ve ilkel bir sistem işletiliyor astronomik rakamlarla. Atomu parçalamıyor yani bu insanlar; hiçbir yatırım istemeyen, hiçbir üretim derdi olmayan ama her yıl 100 milyar lirayı garantiye alan tek bir şirket var karşımızda. Vatandaşın zorunlu hizmeti üzerinden milyarlar kazanan bu yapıya neden sessizsiniz mesela? Kanunda vicdan olmazsa trafikte güven olmaz, bu kanunun da vicdanı yok.

Değerli milletvekillerimiz, sizler için Trafik Kanunu kadar önemli olmasa da bebekli annelerin beklediği bir husus var, bu konuyu gündeminize getirmek istiyorum. İki yıldır Aile Yılı'nda olduğumuzu söylüyorsunuz, dramatik şekilde düşen doğum oranlarını nasıl artırabiliriz diye iktidarıyla muhalefetiyle öneriler sunuyoruz. Birtakım teşvikler verildi ama en önemlisi bu annelerin, kadınların hayatını kolaylaştırmaktı, işe buradan başlamak gerekiyordu. Çalışan kadınların çalışma hayatı ile annelikleri arasında tercihe zorlanmamaları gerekiyordu. Kadınların doğum sonrası izin haklarını artırdık dedik; dünyada, Avrupa'da bizimkinin çok çok üzerinde izinler var, on altı haftadan altmış haftaya varan esneklikte modeller var. Bir senedir "Doğum izni yirmi dört haftaya çıkacak." deniliyor, haber siteleri sürekli son dakika başlıkları geçiyor, anneler ümitlendiriliyor, Bakanlık çalışma yaptığını söylüyor ama Meclise bir türlü gelemiyor o kanun. Demek ki o kadar elzem değil sizin için. "1 Ocakta yürürlüğe girecek." dendi ama şubat ayının ortasındayız, hâlâ Meclise gelmedi teklif. Yasayı bekleyen binlerce anne var ama Meclisin gündemine gelemiyor bile. Her gün yeni anneler mağdur olmaya devam ediyor.

Türkiye, aile nutukları atmak için ideal ama aile olmak için ideal bir ülke değil maalesef. Doğum izinleri kısıtlı, yetersiz, eş durumu tayinleri esnek değil; anneler izinleri bittiğinde iki üç aylık bebeklerini babalarından ayırarak başka şehirlerde yaşamak zorunda kalıyorlar, aile birliklerini sağlayamıyorlar ama itirazlarımızın hiçbirisi burada karşılık bulmuyor. "Bebeği var." deyip küçük bir destek, küçük bir kolaylık dahi sağlamıyor bu sistem.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEMA SİLKİN ÜN (Devamla) - Bitiriyorum Sayın Başkanım hemen.

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

SEMA SİLKİN ÜN (Devamla) - Bu ülkede aile olmak gerçekten zor arkadaşlar, bebekli aile olmak çok daha zor. Hepsini ek sekiz hafta izin getireceksiniz, bir yıldır süründürüyorsunuz bu kadınları bebekleriyle. Aile hafta değil hakla, güvenceyle olur diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 36'ncı maddesinde geçen "Kanun" ibaresinin "kanunun" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Sümeyye Boz
Muş
Celal Fırat
İstanbul

Zülküf Uçar
Van
Vezir Coşkun Parlak
Hakkâri
Hüseyin Olan
Bitlis

Dilan Kunt Ayan
Şanlıurfa
Gülderen Varlı
Van

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde Bitlis Milletvekili Sayın Hüseyin Olan konuşacak.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN OLAN (Bitlis) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen değerli halkımız; aylardır ülke gündemini meşgul eden Trafik Kanunu'nun son maddesine geldik. Türkiye'nin en büyük sorunları işsizlik, yoksulluk ve adaletsizlik gibi derin, yıkıcı ve kronik meselelerken asıl sorunları görmezden gelmek halkın gerçek gündemini bilinçli bir şekilde ötelemektir. Sorulması gereken soru şudur: İşsizlik, yoksulluk ve bölgesel eşitsizlik gibi temel sorunlar karşısında iktidar bugüne kadar ne yaptı? Kamuoyunun merak ettiği tam olarak budur.

Bugün, demokrasinin güçlendirilmesi, insan hakları ve özgürlüklerin güvence altına alınması noktasında bu Meclisin öncü bir rol üstlenmesi gerekmektedir fakat buradan çok uzak bir noktada, toplumun değil sermayenin çıkarları doğrultusunda bir yasama faaliyeti sürdürülmektedir. Oysa bu ülkede bölgesel eşitsizlik her geçen gün daha da derinleşmektedir.

Bitlis yoksulluk sıralamasında -her zaman- en alt sıralarda yer almaya devam ediyor. İşsizliğin ve yoksulluğun bu denli kökleştiği bir ilde iktidarın aldığı önlemler nelerdir? Cevap çok net: İşgücü Uyum Programı kapsamında insanlara istihdam müjdesi verilmesidir. Bu program hâlihazırda işsizliğin ve yoksulluğun tavan yaptığı yerlerde uygulanmaktadır. Bu programı Bitlis'te uygulamanız da mevcut yoksulluğu görünmez kılmak ve normalleştirmektir. Bitlis gibi yoksul bir kentte İşgücü Uyum Programı'nı normalleştirip bir lütuf gibi sunmak Bitlis halkının aklıyla alay etmektir. Sosyal medya üzerinden kamu kurumlarında geçici, güvencesiz, harçlık karşılığı emek sömürsü olan bu programı Bakan talimatıyla "istihdam" diye sunmak en hafif tabiriyle toplumu aldatmaktır, Bitlis halkının yoksulluğuyla alay etmektir. Bu programın işleyişi... Süresi on ay olan ve ilk aydan sonra haftada sadece üç gün, aylık yaklaşık 16.500 TL'ye çalıştırılan insanlar için bu bir istihdam modeli değildir; yanlış duymadınız, aylık 16.500. Bu, yoksulluğu yönetme, işsizliği gizleme ve rakamlarla algı üretme programıdır. Bitlis halkı geçici programlar değil iş, aş, güvenceli ve kalıcı istihdam istiyor.

Bitlis'in üretim alanında sahip olduğu ciddi tesisler; TEKEL, Et ve Balık Kurumu gibi fabrikalar kapatıldı, yerine ne konuldu? Hiçbir şey. Bugün AKP'nin Bitlis Milletvekili de sanırım burada -inşallah yerine yoklama kâğıdı göndermemiştir, buralarda olması gerekiyor- kendisi Bitlis'e gittiğinde halkın en çok sorduğu soru nedir? İnsanlar iş istiyor. Peki, bunu düzeltmek adına bugüne kadar ne yapıldı? Sadece mevcut milletvekili değil önceki dönem milletvekilleri de aynı sorumluluğu yerine getirmediler. Vahit Kiler'i hepimiz hatırlıyoruz, kendi şirketleri büyürken Bitlis küçülmeye devam etti. Bitlis halkı yoksullaşırken elbette ki zenginleşen şirketler oldu; maden ocakları sahipleri ve HES, GES, RES projeleriyle Bitlis'in tüm doğal varlıkları sömürüldü ve sömürülmeye devam ediyor. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı nezdinde İDK toplantılarında, mahkeme salonlarında Bitlis'in talan edilmemesi için bizler mücadele ediyoruz; kürdistan coğrafyasında son dönemde hayata geçirilen RES, HES, GES ve maden projeleri bölgenin ekolojisine ciddi zararlar vermektedir; 90'larda 3.500 köy boşaltıldı, bugünlerde ise bu projelerle bölge insansızlaştırılmak istenmektedir. Bitlis'te temel gıda kaynağı tarım ve hayvancılıktır ancak Rahva Ovası, Ahlat Ovakışla, Tatvan, Nemrut Krater Gölü ve Süphan Dağı çevresindeki verimli tarım ve mera alanları sermayenin saldırısı altındadır. Öyle ki Cumhurbaşkanı kararıyla korunması gereken doğal sit alanları dahi ki bunlardan biri Nazik Gölü çevresidir, burada dahi GES projesi hayata geçirilmek istenmektedir.

Son olarak, Bitlis'in 7, Siirt'in 14 köyünü içine alan ve mitolojide cennet olarak tabir edilen Şeyh Cuma Vadisi diğer adıyla Sehi Ormanlarının olduğu alana -ki burası bölgenin akciğerleridir- DSİ tarafından planlanan Kezer Barajı, HES, malzeme ocakları, kırma eleme tesisleri, hazır beton santrali projeleri halkın rızası alınmadan dayatılmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

HÜSEYİN OLAN (Devamla) - Bitlis ve Siirt halkının onayı olmadan bu projelerin hayata geçirilmesi kabul edilemez. Halka rağmen yapılan bu projeleri kabul etmiyoruz, bununla mücadele etmeye sonuna kadar halkla birlikte devam edeceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

36'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

İkinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Şimdi, Komisyon Başkanı Sayın Yüksel'e yerinden bir konuşma için söz vereceğim.

Buyurunuz.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; hem Komisyon hem de Genel Kurul aşamalarında üzerinde titizlikle çalıştığımız Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nde son aşamaya gelmiş bulunuyoruz. Trafik güvenliği, 86 milyon vatandaşımızın can ve mal güvenliğini doğrudan ilgilendiren

ertelenemez bir kamu meselesidir. Bu teklif hazırlanırken milletimizin vicdanında derin yaralar açan yaralanmalı ve ölümlü kazalardan hareket edilmiştir. Her kazanın geride bir aileyi, yarım kalan hayatları ve telafisi mümkün olmayan acıları bıraktığı gerçeği esas alınmıştır.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından ilan edilen 2021-2030 Karayolu Trafik Güvenliği Strateji Belgesi'yle temel hedefimiz, trafik kazalarındaki can kayıplarını ve ağır yaralanmaları yarı yarıya azaltarak nihayetinde sıfır can kaybı vizyonuna ulaşmaktır. Bugün görüştüğümüz teklifin yasalaşmasıyla birlikte, gerek Trafik Güvenliği Eylem Planlarında gerekse Yargı Reformu Strateji Belgesi'nde yer alan hedeflerin büyük bir kısmını hayata geçirmiş olacağız. Bu doğrultuda hazırlanan kanun teklifiyle, aşırı hız yapanlara, drift veya makas atarak trafiği tehlikeye düşürenlere, araçla tacizde bulunanlara, ambulans ve itfaiyenin geçişini engelleyenlere, alkol veya uyuşturucu madde etkisiyle araç kullananlara ve "Dur!" ihtarına uymayarak kaçanlara ve daha birçok önemli trafik ihlaline yönelik çok daha caydırıcı yaptırımlar getirilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) - Trafik düzeni ve güvenliğini tesis edecek bu teklifin yasalaşma sürecinde emeği geçen, başta teklifin ilk imza sahipleri ve Adalet Komisyonu üyelerimiz olmak üzere katkı sunan tüm milletvekillerimize, İçişleri ve Adalet Bakanlıklarımıza teşekkürlerimi sunuyorum.

Kanun teklifinin ülkemiz ve milletimiz için hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurulu saygı ve muhabbetle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz.

Sayın milletvekilleri, teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın elektronik sistemle yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için üç dakika süre vereceğim. Bu süre içinde sisteme giremeyen milletvekillerinin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen milletvekillerinin oy pusulalarını oylama için verilen süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, açık oylamanın sonucu gelmiştir, okutuyorum:

214 sıra sayılı Kanun Teklifi açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı	:	326
Kabul	:	242
Ret	:	84 ⁵

Kâtip Üye
İbrahim Yurdunuseven
Afyonkarahisar

Kâtip Üye
Nermin Yıldırım Kara
Hatay"

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

2'nci sırada yer alan 230 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

2.- Sivas Milletvekili Rukiye Toy ve Konya Milletvekili Mehmet Baykan ile 54 Milletvekilinin Milli Parklar Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3308) ve Tarım, Orman ve Köyşleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 230)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir konu bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 17 Şubat 2026 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 20.47